

Ο τίτλος στο πρωτότυπο
HENRIK IBSEN
BYGMESTER SOLNESS

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΛΑΖΟΥ

Απαγορεύεται χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη κάθε είδους ανατύπωση ή δημοσίευση μέρους ή όλου του κειμένου καθώς και της μακέτας χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του ζωγράφου. Οποιαδήποτε παρουσίαση του έργου στο Θέατρο, Ραδιόφωνο, Τηλεόραση κ.λπ., επιτρέπεται μόνον ύστερα από έγγραφη έγκριση του μεταφραστή.

Copyright: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΛΑΖΟΣ
Ασκληπιού 3 - Αθήνα
Βλαχλείδη 8 - Γιάννινα

ΕΡΡΙΚΟΥ ΙΨΕΝ

Ο ΑΡΧΙΜΑΣΤΟΡΑΣ ΣΟΛΝΕΣ

Απόδοση: ΜΑΡΙΟΥ ΠΛΩΡΙΤΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΩΔΩΝΗ»
ΑΘΗΝΑ - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

1983

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΟΥ ΡΕΑΛΙΣΜΟΥ

Ⓜ ΑΥΜΑΣΤΗΣ του Σίλλερ, οπαδός του σχεδόν συμπατριώτη του (Δανού) Oehlenschläger, ο νεαρός Ίψεν είχε αρχίσει, κατά τη συνήθεια της εποχής, να γράφει ιστορικά κι έμμετρα δράματα. Οι σκανδιναβικές «σάγκες» στάθηκαν η πηγή του, και γρήγορα ξεπέρασε (προπάντων με τους «Μνηστήρες του θρόνου», 1864) το δανό δάσκαλό του.

Η μεταμόρφωση όμως του γαλλικού και του γερμανικού θεάτρου τράβηξε γρήγορα την προσοχή του. Και μια μελέτη του γερμανού Hermann Hettner («Το σύγχρονο δράμα», 1850) του άνοιξε, όπως ο ίδιος ομολογούσε, νέους δρόμους στη σκέψη του. Στο μικρό εκείνο βιβλίο, ο Χέτνερ υπόδειχνε πως οι αγώνες και η πάλη μέσα στο «κοινωνικό εργοστάσιο» δίνουν το υλικό για μια καινούρια μορφή τραγωδίας. Κι ότι οι νέοι δραματουργοί πρέπει να συγκεντρώσουν την προσοχή τους στην απόδοση της ψυχολογικής αλήθειας και στην κατανόηση των κοινωνικών δυνάμεων, που μας περιστοιχίζουν. Η επιστημονική και κοινωνική εξέλιξη είχαν δείξει απ' τη μια τις τεράστιες δημιουργικές ικανότητες του ανθρώπου μα, κι απ' την άλλη, την εξαφάνιση και τη συντριβή του κάτω απ' το περιβάλλον, το πλήθος και τις δυνάμεις που ο ίδιος δημιούργησε. Αυτό το «δράμα» έφερε στο θέατρο ο Ίψεν, οπλίζοντάς το με της ποιητικής και της δραματικής του ιδιοφυίας την αρματωσιά...

Φανατικός ατομικιστής, «μοναχικός αετός πάνω απ' την αγέλη», πιστεύει, πάνω απ' όλα, στην ατομική ελευθερία. Όλο του το έργο στρέφεται γύρω από δυο πόλους: τη σπουδαιότητα του ατόμου, της προσωπικότητας — και τη σημασία της αγάπης. Κι από την «Κωμωδία του Έρωτα» (το πρώτο του «σύγχρονο» έργο, 1862) ως το κύκνειό του «Όταν εμείς οι νεκροί ξυπνήσουμε» (1900), δεν κάνει άλλο παρά να πολεμάει τους συμβιβασμούς, τις προλήψεις, την κουφότητα της σύγχρονης του κοινωνίας, ν' αγωνίζεται για την απελευθέρωση του ατόμου απ' τις αλυσίδες της ψευτιάς και των συνθηκολογήσεων, ν' ανοίγει το χώρο όπου θα μπορέσει ν' ανασάνει ελεύθερη η αγάπη.

0
ΑΡΧΙΜΑΣΤΟΡΑΣ

ΣΟΛΝΕΣ

Αλλά ο Ίψεν δεν θα ήταν παρά ένας ακόμα απόστολος του «Θεάτρου ιδεών», αν δεν ήταν και ποιητής μεγάλος. Σήμερα, που οι «ιδέες» του δεν έχουν ούτε την επικαιρότητα, ούτε την οξύτητα της εποχής όπου φάνηκαν, τα έργα του (καλύτερα: το έργο του) διατηρεί μέγα μέρος της δύναμης και της αχτινοβολίας του, χάρη στην ενόραση του ανθρώπου που περικλείνει.

Ο υπερβολικός ατομικισμός του, η στάση του απέναντι σε ορισμένα προβλήματα, ο συμβολισμός του, μπορεί, σήμερα, και τις αντιρρήσεις μας να προκαλούν και απλοϊκά να φαίνονται, όχι σπάνια. Ωστόσο, ο νόρβηγός ερημίτης κατόρθωσε να κλείσει μέσα στα δράματά του ένα κομμάτι του αιώνιου ανθρώπου στην ατέρμονη πάλη του με τα έξω και τα μέσα του στοιχεία. Κι αυτό, περισσότερο από ό,τι άλλο, είναι η μεγάλη καταβολή του Ίψεν στο Ρεαλισμό — και στο Θέατρο γενικότερα.

Η επίδρασή του — είναι γνωστό — στάθηκε τεράστια. Όλο το ευρωπαϊκό θέατρο (και το αμερικανικό, αργότερα) ενωτίσθηκε τα διδάγματά του. Είδε πώς η μηχανική τεχνική του Σκριμπ, έγινε στα έργα του Ίψεν, οργανικό στοιχείο του δράματος — πώς η οικοδόμηση κατόρθωνε να είναι σοφή, «επιστημονική» και, ταυτόχρονα, άορατη για το θεατή. Είδε με τι ασφαλής συνέπεια στήνονται οι χαρακτήρες πάνω στη σκηνή — χαρακτήρες όχι δεδομένοι και αμετακίνητοι, αλλά ζωντανόι και εξελίξιμοι, που την ωρίμανση και τις μεταλλαγές τους παρακολουθεί ο θεατής από σκηνή σε σκηνή κι από πράξη σε πράξη, όπως ένα φυτό που ριζώνει, φουντώνει κι ανθίζει μπρος στα μάτια μας. Είδε πώς ο διάλογος μπορούσε να διατηρήσει όλη την καθημερινή «γνησιότητα», και, μαζί, να είναι πολύχυμος, ουσιαστικά ποιητικός και διαπεραστικά δραματικός. Είδε, με δυο λόγια, πώς το δράμα, κι όταν φύγει απ' τις σφαίρες της έμμετρης ποίησης και του τιτανικού πάθους, μπορεί να διατηρήσει και ποίηση και πάθος, ακόμα κι αν ο στίβος του είναι η τραπεζαρία ή η αυλή του απέναντι γείτονα.

ΜΑΡΙΟΣ ΠΛΩΡΙΤΗΣ

(Απόσπασμα από το άρθρο «Ο Ίψεν και το ευρωπαϊκό θέατρο του καιρού του», «Νέα Εστία», 15.11.1956).

Η «ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΑΠΡΟΣΙΤΟΥ»

ΣΤΟ ΓΕΡΜΑ της ζωής του, ο Ίψεν γυρίζει οριστικά στην πατρίδα του, ύστερ' από 25άχρονη διαμονή στην Ιταλία και τη Γερμανία. Είχε περάσει πια τα 60, και τα τελευταία έργα που θα γράψει στην πατρική του γη, έχουν έντονα το χαρακτήρα της αυτοπροσωπογραφίας και του απολογισμού. Ο «Σόλνες», προπάντων.

Όπως ο «αρχιμάστορας» του, ο Ίψεν ήταν «οικοδόμος» — του θεάτρου, βέβαια. Είχε κι εκείνος ξεκινήσει χτίζοντας πύργους και καμπαναριά (τα ποιητικά του δράματα, προπάντων τον «Πέερ Γκντ» και τον «Μπρατ»), αλλά ύστερα στράφηκε στο χτίσιμο «σπιτιών για ανθρώπους» (τα ρεαλιστικά κοινωνικά του δράματα). Όπως ο Σόλνες, φοβόταν κι ο Ίψεν την «επιδρομή των νιάτων» και την εκτόπισή του απ' τους νεότερους συντεχνίτες... και, ταυτόχρονα, αναζητούσε στα νιάτα — στα γυναικεία νιάτα — συμμάχους και αναζωογονητές, τη «χαρά της ζωής» που έφευγε και την ανάταση που είχε στερηθεί. Της σχέσης αυτής με τα νιάτα — άγγελο σωτηρίας (που γίνεται άγγελος καταστροφής) συμβολική προσωποποίηση, στο έργο τούτο, είναι η νεαρότατη Χίλντα Βάνγκελ.

Αλλά ο αμοιβαίος μαγνητισμός Σόλνες-Χίλντας, που αποτελεί το δραματικό ενδόσιμο του έργου, έχει την αφετηρία του σε μιαν άμεση προσωπική εμπειρία του Ίψεν.

Συζητώντας μ' ένα γερμανό φίλο του — τον ιστορικό της λογοτεχνίας Γιούλιους Ελίας — τον Φεβρουάριο του 1891, ο Ίψεν εξομολογήθηκε γελώντας, πως «εγκυμονεί» ένα καινούριο έργο και πως το βασικό γυναικείο πρόσωπό του, το έχει εμπνευσθεί από μια νεαρή βιεννέζα που είχε γνωρίσει στο Τυρόλο. Πρόσθεσε πως αυτή η «πολύ ενδιαφέρουσα» κοπέλα δεν ήθελε να παντρευτεί κάποιον «καθωσπρέπει νέο», αλλά τρελαινόταν να ξεμυαλίζει τους άντρες των άλλων γυναικών. «Ήταν ένας δαιμονικός μικρός καταστροφάς», είπε. Του φαινόταν συχνά σαν «ένα μικρό αρπακτικό πουλί», που θα ήθελε να τον «συμπεριλάβει κι αυτόν στα θύματά της».

«Αλλά δεν με «τσάκωσε». Την «τσάκωσα» εγώ — για τον έργο μου. Φαντάζομαι πως θα παρηγορήθηκε με κάποιον άλλον...»

Ωστόσο, τα γράμματα του Ϊψεν στη νεαρή βιεννέζα — που τα δημοσίευσε ο κορυφαίος δανός κριτικός Γκέοργκ Μπράντες, μετά το θάνατο του δραματουργού (1906) —, καθώς και το ημερολόγιο της κοπέλας και οι αφηγήσεις της στον αμερικανό ψευιστή Μπέιζιλ Κίνγκ, δίνουν αρκετά διαφορετική εικόνα και της ίδιας και της σχέσης της με τον Ϊψεν.

Ο νορβηγός δραματικός ποιητής γνώρισε την Έμιλι Μπάρνταχ (Bardach) το καλοκαίρι του 1889 στο Γκόσενζας (Gossensass) του αυστριακού Τυρόλου — και αμέσως μια «ερωτική φίλια» αναπτύχθηκε ανάμεσα στον Ϊψεν που ήταν 61 χρονών, και στο δεκαοκτάχρονο κορίτσι. Δυο μήνες κράτησε αυτή η «γνωριμία» — όπου ο Ϊψεν, «μαγεμένος» απ' τα νιάτα και την ευαισθησία, τη χάρη και τη ζωντάνια της Έμιλι, την «αντι-μάγευε» με την «αίγλη» του και, προπάντων, με τη θέρμη και τη φαντασία των λόγων του, που την συγκλόνιζαν σαν «τρομερά ωραία ηφαίστεια», όπως γράφει η ίδια. Μ' όλο που «ποτέ δεν τη φίλησε», ο Ϊψεν έφτασε να σκεφτεί διαζύγιο με τη γυναίκα του Σουζάνα (πρότυπο της Κυρίας Σόλνες) και γάμο με την Έμιλι — αλλά είδε μόνος του πόσο χιμαιρικό ήταν τό όραμά του. Μια εβδομάδα πριν χωρίσουν, στις 20.9. ο Ϊψεν έγραψε στο άλμπουμ της Έμιλι:

“Hohes, schmerzliches Glück - um das Unerreichbare zu ringen!”

(Υψηλή, οδυνηρή ευτυχία - να παλεύεις για το απρόσιτο!)

Από το Μόναχο, όπου ξαναγύρισε ο Ϊψεν κι απ' τη Βιέννη όπου έμενε η Έμιλι, αλληλογράφησαν για ένα περίπου χρόνο, ώσπου ο ίδιος ο δραματουργός ζήτησε να διακόψουν αυτή την «ανάπηρη» επικοινωνία. Τα γράμματά του, όμως, μαρτυρούν και το «πάθος» του για την Έμιλι, αλλά και την εκκλόαψη του «Αρχιμάστορα Σόλνες», που στάθηκε του πάθους αυτού ο μόνος καρπός. Γράφει λ.χ. ο Ϊψεν στις 15.10.89:

«Η φαντασία μου δουλεύει μανιασμένα, αλλά στέκεται ολοένα εκεί που δεν θά 'πρεπε. Δεν μπορώ να σβήσω τις αναμνήσεις του καλοκαιριού, ούτε και το θέλω, άλλωστε. Όσα ζήσαμε μαζί, τα ξαναζώ πάλι και πάλι - και πάλι. Να τα κάνω ποίημα, είναι, για την ώρα, αδύνατο.

Για την ώρα;

Θα το μπορέσω αργότερα; Και θέλω, πραγματικά, να το μπορέσω, και θα το πετύχαινα;

Οπωσδήποτε, για την ώρα, δεν μπορώ - ή έτσι νομίζω. Αυτό νιώθω - αυτό ξέρω. Κι όμως, πρέπει να έρθει. Σίγουρα, πρέπει να έρθει. Αλλά θά 'ρθει; ή μπορεί να 'ρθει;

.....

Θυμάστε πως κάποτε μιλήσαμε για τη Βλακεία και την Τρέλα - ή σωστότερα, εγώ μίλησα γι' αυτά - κι εσείς αναλάβατε το ρόλο του δασκάλου και είπατε, με την απαλή και μουσική φωνή σας και με την απόμακρη ματιά σας, πως υπάρχει πάντα διαφορά ανάμεσα στη Βλακεία και την Τρέλα... Λοιπόν, το σκέπτομαι και το ξανασκέπτομαι: ήταν Βλακεία ή Τρέλα να ενωθούμε; Ή ήταν Βλακεία και Τρέλα μαζί; Ή δεν ήταν τίποτα απ' τα δύο;

Πιστεύω πως το τελευταίο είναι η μόνη υπόθεση που στέκεται. Ήταν, απλούστατα, μια ανάγκη της φύσης. Ήταν κι η μοίρα μας...»

Στις 19.9. της στέλνει μια φωτογραφία του με την αφιέρωση: “An die Maisonnette eines Septemberleben” - (Στο μαγιάτικο ήλιο [Σημ. ο ήλιος, στα γερμανικά, είναι θηλυκού γένους] μιας Σεπτεμβριανής ζωής...)

Είκοσι μέρες αργότερα (6.12) της γράφει:

«Πόσο ζωηρά μένουν στη μνήμη μου τα ολοζώντανα γαλήνια χαρακτηριστικά σας! Η ίδια αινιγματική πριγκιποπούλα βρίσκεται πίσω τους. Αλλά το ίδιο το αίνιγμα; Μπορεί κανείς να το ονειρευτεί, και να γράφει γι' αυτό - και έτσι κάνω. Είναι μια μικρή αποζημίωση για την απρόσιτη - για την ανεξιχνίαστη πραγματικότητα...».

Και σ' άλλα γράμματά του την ονομάζει «πριγκιποπούλα» — όπως ο Σόλνες τη Χίλντα.

Αλλά, στις 16.2.1898, της γράφει πως «από δω κι εμπρός, σπάνια θα έχει νέα του», επειδή «δεν του αρκεί ν' ανταλλάσσουν γράμματα» και ξέρεi πως δεν μπορούν να ελπίζουν τίποτα περισσότερο. Για επτά μήνες, ο Ϊψεν σιωπάει, αφοσιωμένος στο γράψιμο της «Έντα Γκάμπλερ». Και στις 30.12.1890, γράφει στην Έμιλι:

«...Σας παρακαλώ να μη μου ξαναγράψετε, για την ώρα. Όταν αλλάξουν οι συνθήκες, θα σας το πω...».

Οι «συνθήκες» (ο γάμος του, πιθανότατα) δεν άλλαξαν, και η αλληλογραφία τους σταμάτησε. Μόνο μετά επτά χρόνια — όταν η Έμιλι του έστειλε ένα ευχετήριο τηλεγράφημα για τον εορτασμό των 70 του χρόνων —, ο Ϊψεν της έγραψε:

«Δεχθήτε τις πιο εγκάρδιες ευχαριστίες μου για το μήνυμά σας. Το καλοκαίρι στο Γκόσενζας ήταν το πιο ευτυχισμένο, το πιο όμορφο όλης μου της ζωής.

Μόλις που τολμώ να το σκέπτομαι — κι όμως, θα το σκέπτομαι πάντα. Πάντα!».

Αυτό ήταν το οριστικό τέλος της αλληλογραφίας τους. Αλλά ο Ϊψεν φαίνεται να επηρεάστηκε κι από μιαν άλλη κοπέλα, στη διαγραφή του ρόλου της Χίλντας: απ' τη νεαρή νορβηγίδα πιανίστα Χίλντουρ Άντερσεν, που είχε — φαίνεται — πολλές ομοιότητες με την Έμιλι. Και είναι πιθανό πως απ' το όνομα της Χίλντουρ «βάφτισε» την ηρωίδα του «Χίλντα» — ένα όνομα που είχε χρησιμοποιήσει, τέσσερα χρόνια πριν, στην «Κυρά της θάλασσας» (1888).

Ο Ϊψεν πέθανε το 1906, 78 χρόνων.

Όπως το είχε πει, δεν έπεσε — σαν τον Σόλνες — θύμα της «μαγείας» της «πριγκιποπούλας — αρπακτικού πουλιού»...

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για την ελληνική απόδοση του έργου χρησιμοποιήθηκαν οι αγγλικές μεταφράσεις της Eva Le Galienne, της Una Ellis-Fermor και του Michael Meyer. Αλλά έγινε και λεπτομερειακή παραβολή με το νορβηγικό πρωτότυπο, χάρη στην πολύτιμη βοήθεια της δ. Σοφίας Σκοπετέα, λέκτορος της ελληνικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης. Την ευχαριστώ, κι από εδώ, εγκάρδια για την τόσο ευγενική προσφορά της.

Μ.Π.

Ο ΑΡΧΙΜΑΣΤΟΡΑΣ ΣΟΛΝΕΣ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΑΛΒΑΡΝΤ ΣΟΛΝΕΣ, ο αρχιμάστορας.

ΑΛΙΝΑ ΣΟΛΝΕΣ, γυναίκα του.

Δρ. ΧΕΡΝΤΑΛ, οικογενειακός γιατρός.

ΚΝΟΥΤ ΜΠΡΟΒΙΚ, άλλοτε αρχιτέκτονας, τώρα βοηθός του Σόλνες.

ΡΑΓΚΝΑΡ ΜΠΡΟΒΙΚ, γιος του, σχεδιαστής.

ΚΑΓΙΑ ΦΟΣΛΙ, ανιψιά του, γραμματέας του Σόλνες.

ΧΙΑΝΤΑ ΒΑΝΓΚΕΛ.

Μερικές κυρίες — και το πλήθος στο δρόμο.

Πρωτοπαίχτηκε στο Βερολίνο (απ' τον EMANUEL REICHER) στις 19.1.1893.

Στην απόδοση αυτή, το έργο παίχτηκε από το θέατρο Δημήτρη Χορν στο θέατρο «Διονύσια» της Αθήνας, με σκηνοθεσία Αλέξη Σολομού και σκηνογραφίες - κοστούμια Λίζας Ζαίμη. Τους ρόλους ερμήνευσαν: Δημήτρης Χορν (Σόλνες), Ελένη Χατζηαργύρη (Κυρία Σόλνες), Δέσποινα Γερουλάνου (Χιάντα), Θόδωρος Μορίδης (Δρ. Χέρνταλ), Άγγελος Γιαννούλης (Μπρόβικ), Ιουλία Βατικιώτη (Κάγια), Αλέξανδρος Βερώνης (Ράγκναρ). Πρώτη παράσταση: 2.11.1983.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

Ένας απλά επιπλωμένος χώρος δουλειάς στο σπίτι του αρχιμάστορα Σόλνες. Στον αριστερό τοίχο, συρτές πόρτες βγάζουν στο διάδρομο. Δεξιά, μια πόρτα προς τα εσωτερικά δωμάτια. Στον τοίχο του βάθους, μια άλλη πόρτα, ανοιχτή, βγάζει στο σχεδιαστήριο. Αριστερά ένα γραφείο με βιβλία, χαρτιά, γραφικό υλικό. Μετά την πόρτα, προς το βάθος, μια θερμάστρα. Στη δεξιά γωνιά, καναπές, τραπέζι και μερικές καρέκλες. Πάνω στο τραπέζι, μια καράφα νερό και δυο ποτήρια. Εμπρός δεξιά, ένα μικρότερο τραπέζι, μια κουνιστή καρέκλα και μια πολυθρόνα. Η λάμπα του σχεδιαστηρίου είναι αναμμένη, όπως και οι λάμπες στο γωνιακό τραπέζι και στο γραφείο.

Στο σχεδιαστήριο, ο ΚΝΟΥΤ ΜΠΡΟΒΙΚ και ο γιος του ΡΑΓΚΝΑΡ εργάζονται σε αρχιτεκτονικά σχέδια και υπολογισμούς. Η ΚΑΓΙΑ ΦΟΣΛΙ, όρθια μπρος στο γραφείο του μπροστινού δωματίου, γράφει σ' ένα κατάστιχο. Ο ΚΝΟΥΤ ΜΠΡΟΒΙΚ είναι ένας αδύνατος γέρος με άσπρα μαλλιά και γένια. Φοράει ένα κάπως τριμμένο, αλλά περιποιημένο μαύρο σακάκι, γυαλιά και μίαν άσπρη, λίγο κιτρινωμένη, γραβάτα. Ο ΡΑΓΚΝΑΡ ΜΠΡΟΒΙΚ είναι τριαντάρης, ξανθωπός, καλοντυμένος, λίγο σκουφτός. Η ΚΑΓΙΑ ΦΟΣΛΙ, είναι λίγο πάνω απ' τα είκοσι, λεπτοκαμωμένη, εύθραυστη, προσεχτικά ντυμένη. Φοράει ένα πράσινο γείσο πάνω απ' τα μάτια της. Και οι τρεις δουλεύουν σιωπηλά, για λίγο.

ΜΠΡΟΒΙΚ, σηκώνεται ξαφνικά από το τραπέζι του σχεδιαστηρίου,

αποκαμωμένος. Ανασαινει βαριά και δύσκολα, καθώς προχωρεί προς την πόρτα: 'Όχι, δεν αντέχω άλλο!

ΚΑΓΙΑ, τόν πλησιάζει: Δεν νιώθετε καλά απόψε, θείε μου;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Κάθε μέρα και χειρότερα.

ΡΑΓΚΝΑΡ, σηκώνεται και πάει κοντά του: Γιατί δεν πας σπίτι, πατέρα, να ξαπλώσεις;

ΜΠΡΟΒΙΚ, ανυπόμονα: Και να κρεβατωθώ για καλά, ε;

ΚΑΓΙΑ: Τότε, πηγαίνετε έναν περίπατο.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι, θάρρω κι εγώ μαζί σου!

ΜΠΡΟΒΙΚ, θυμωμένος: 'Όχι! Δε φεύγω ώσπου να γυρίσει Απόψε, θα τα πω έξω απ' τα δόντια... (Με συγκρατημένη πίκρα)... στο «μεγάλο αφεντικό». Μια για πάντα.

ΚΑΓΙΑ, ανήσυχη: 'Όχι θείε... όχι ακόμα... περιμένετε!..

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι, πατέρα, περίμενε λίγο ακόμα.

ΜΠΡΟΒΙΚ, ανασαίνει με δυσκολία: Δεν έχω περιθώρια να περιμένω άλλο!

ΚΑΓΙΑ, κάτι ακούει: Σοσσι! Έρχεται! Ανεβαίνει τις σκάλες. (Και οι τρεις γυρίζουν στη δουλειά τους. Μικρή παύση.)

(Ο ΧΑΛΒΑΡΝΤ ΣΟΛΝΕΣ μπαίνει απ' το διάδρομο. Είναι ένας μεσόκοπος άντρας, δυνατός και ακμαίος, με κοντοκομμένα σγουρά μαλλιά, μαύρο μουστάκι και παχιά μαύρα φρύδια. Φοράει πρασινόγκριζο σακκάκι, με ψηλό κολλάρο και φαρδύ «ρεβέρ». Φοράει ακόμα το μαλακό γκρι καπέλλο του και κουβαλάει δυο ντοσιέ.)

ΣΟΛΝΕΣ, στην πόρτα δείχνοντας προς το σχεδιαστήριο, ψιθυρίζει: Φύγανε;

ΚΑΓΙΑ, χαμηλόφωνα, κουνώντας το κεφάλι: 'Όχι. (Βγάζει το γέισο.)

(Ο ΣΟΛΝΕΣ διασχίζει το δωμάτιο, πετάει το καπέλλο του σε μια καρέκλα, αφήνει τα ντοσιέ στο τραπέζι, δίπλα στον καναπέ, και πλησιάζει το γραφείο. Η ΚΑΓΙΑ εξακολουθεί να γράφει, αλλά μοιάζει νευρική και αμήχανη.)

ΣΟΛΝΕΣ, δυνατά: Τι γράφετε, δεσποινίς Φόσλι;

ΚΑΓΙΑ, ξαφνιάζεται: Τίποτα.. το...

ΣΟΛΝΕΣ: Για να δω. (Σκύβει πάνω της. Κάνει πως κοιτάζει το

κατάστιχο και ψιθυρίζει.) Κάγια!

ΚΑΓΙΑ, χαμηλόφωνα, συνεχίζοντας το γράψιμο: Ορίστε.

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί βγάζεις το γέισο σου, όποτε μπαίνω;

ΚΑΓΙΑ: Γιατί με κάνει τόσο φριχτή...

ΣΟΛΝΕΣ, χαμογελώντας: Κι αυτό φυσικά δε σ' αρέσει καθόλου, ε;

ΚΑΓΙΑ, ρίχνοντάς του μια γρήγορη ματιά: 'Όχι... όταν με βλέπετε εσείς.

ΣΟΛΝΕΣ, χαϊδεύοντας τα μαλλιά της: Καημένη μου, Κάγια.

ΚΑΓΙΑ, σκύβοντας το κεφάλι: Σοσσι! Θα σας ακούσουν!

(Ο ΣΟΛΝΕΣ προχωράει δεξιά, γυρίζει και σταματάει στην πόρτα του σχεδιαστήριου.)

ΣΟΛΝΕΣ: Με ζήτησε κανείς όσο έλειπα;

ΡΑΓΚΝΑΡ, σηκώνεται: Ναι, εκείνο το νεαρό ζευγάρι, που θέλει να χτίσει μια βίλλα στο Λέβστραντ.

ΣΟΛΝΕΣ, μουρμουρίζει: Πάλι αυτοί;...Αφού ακόμα δεν έχω καταλήξει στα σχέδια. Ας περιμένουν λίγο, δε χάλασε ο κοσμος.

ΡΑΓΚΝΑΡ, τον πλησιάζει και μιλάει διστακτικά: Είπαν πως βιάζονται να το βάλουν μπροστά.

ΣΟΛΝΕΣ, το ίδιο: Ξέρεις κανέναν που να μη βιάζεται;

ΜΠΡΟΒΙΚ, σηκώνει το κεφάλι απ' το σχέδιο: Δε βλέπουν την ώρα, λέει, να μπουνε σε δικό τους σπίτι.

ΣΟΛΝΕΣ: Ξέρω, ξέρω! 'Όλοι το ίδιο βιολλί! Κι απ' την πολλή βιασύνη, πάνε και τρυπώνουν στο πρώτο βρωμοκεραμίδι που τους φτιάχνουν. Και το λένε και «σπίτι», από πάνω! Ευχαριστώ, να μου λείπει! Αν θέλουν τερατούργημα, ας πάνε σε κάποιον άλλον. Αυτό να τους πείτε, όταν ξανάρθουν!

ΜΠΡΟΒΙΚ, ανεβάζει τα γυαλιά του στο μέτωπό του και τον κοιτάει ξαφνιασμένος: Τι εννοείτε «ας πάνε σε κάποιον άλλον»; Δηλαδή... θα παραιτηθείτε απ' την παραγγελία;

ΣΟΛΝΕΣ, ανυπόμονα: Ναι, ναι, διάβολε! Εγώ, πάντως, αρνίμαι να χτίσω αηδίες! 'Ασε που δεν ξέρω και τι σόι άνθρωποι είναι.

ΜΠΡΟΒΙΚ: 'Όσο γι' αυτό, μην ανησυχείτε. Είναι πολύ αξιοπίστοι. Ο Ράγκναρ τους ξέρει καλά... κάνουν παρέα... Είναι πολύ σοβαρά παιδιά, λέει...

ΣΟΛΝΕΣ: «Σοβαρά!» «Σοβαρά!» Δεν είναι αυτό το θέμα! Ούτε εσείς δε με καταλαβαίνετε; (Θυμωμένα.) Δε μ' αρέσει να έχω πάρε-δώσε με αγνώστους. Ας πάνε σ' όποιον τους κάνει κέφι.

ΜΠΡΟΒΙΚ, σηκώνεται: Αλήθεια το λέτε αυτό;

ΣΟΛΝΕΣ, σκυθρωπά: Φυσικά! Δε συνηθίζω να λέω κουβέντες στον αέρα. (Διασχίζει το δωμάτιο.)

(Ο ΜΠΡΟΒΙΚ ανταλλάσσει μια ματιά με τον ΡΑΓΚΝΑΡ, που του κάνει ένα προειδοποιητικό νόημα. Έπειτα, ο ΜΠΡΟΒΙΚ πηγαίνει στο μπροστινό δωμάτιο.)

ΜΠΡΟΒΙΚ: Θα μπορούσα να σας απασχολήσω λίγο;

ΣΟΛΝΕΣ: Όσο θέλετε.

ΜΠΡΟΒΙΚ: Κάγια, πήγαινε μέσα ένα λεπτό.

ΚΑΓΙΑ, αμήχανα: Θείε... δεν...

ΜΠΡΟΒΙΚ: Κάνε αυτό που σου λέω, παιδί μου. Και κλείσε την πόρτα.

(Η ΚΑΓΙΑ μπαίνει απρόθυμα στο σχεδιαστήριο και - ρίχνοντας μιαν ανήσυχη και ικετευτική ματιά στο ΣΟΛΝΕΣ - κλείνει την πόρτα.)

ΜΠΡΟΒΙΚ, χαμηλώνει τη φωνή του: Δεν θέλω να καταλάβουν τα παιδιά πόσο άρρωστος είμαι.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... το πρόσεξα κι εγώ... φαίνεσαι πολύ... εξαντλημένος, τώρα τελευταία.

ΜΠΡΟΒΙΚ: Μέρα με τη μέρα, χάνω δυνάμεις.

ΣΟΛΝΕΣ: Κάτσε... γιατί δεν κάθεται;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Μου επιτρέπεις; Ευχαριστώ.

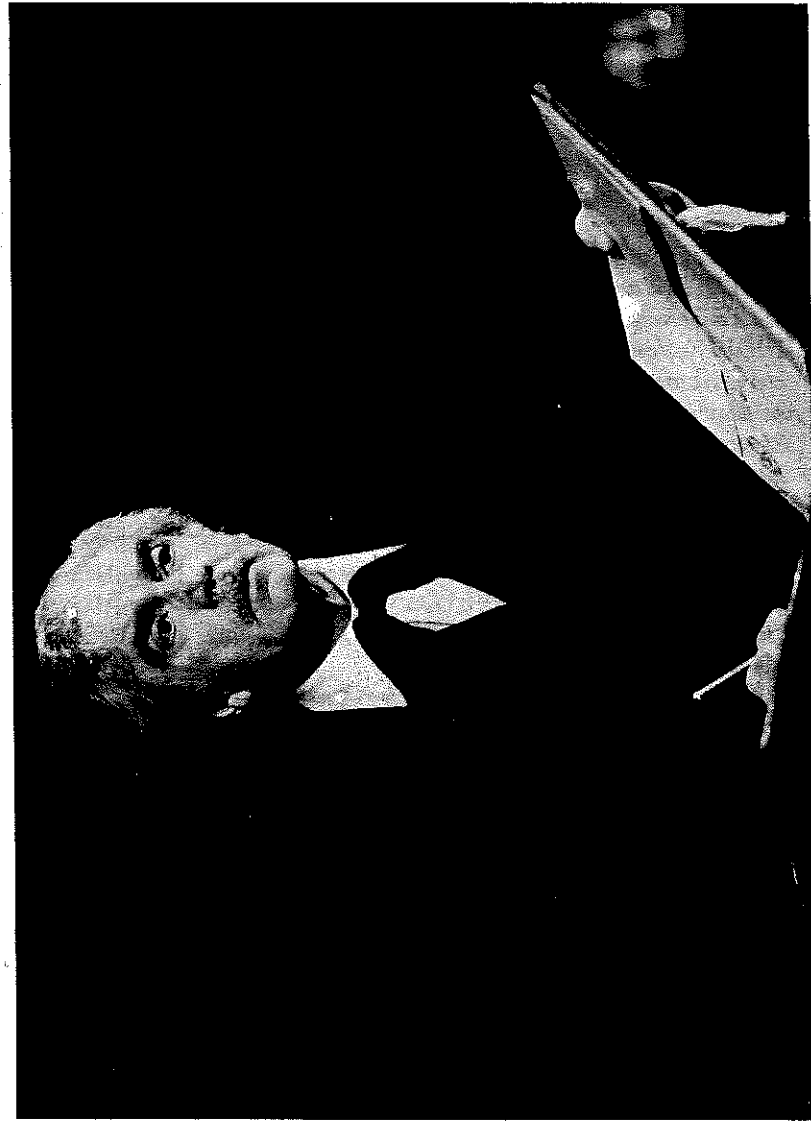
ΣΟΛΝΕΣ, του φέρνει την πολυθρόνα: Έλα... εδώ! Λοιπόν;

ΜΠΡΟΒΙΚ, καθίζει με δυσκολία: Να, ξέρεις... για τον Ράγκναρ ήθελα να σου μιλήσω. Ανησυχώ... τι θ' απογίνει;

ΣΟΛΝΕΣ: Να μην ανησυχείς καθόλου. Θα μείνει εδώ μαζί μου, όσο θέλει.

ΜΠΡΟΒΙΚ: Εκεί είναι το πρόβλημα... ότι δεν θέλει. Προτιμάει να... φύγει από... από εδώ.

ΣΟΛΝΕΣ: Δε βλέπω γιατί. Εγώ είμαι πολύ ικανοποιημένος μαζί του. Κι εκείνος πληρώνεται καλά. Μα αν θέλει καμμιά αύξηση,

Δημήτρης Χορν

ευχαρίστως να...

ΜΠΡΟΒΙΚ: Όχι, όχι... δεν πρόκειται γι' αυτό! *(Ανυπόμονα.)*

Πιστεύει πως είναι πια καιρός να κάνει κάτι μόνος του.

ΣΟΛΝΕΣ, χωρίς να τον κοιτάει: Εσύ τον έχεις ικανό;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Δεν ξέρω. Έχω αρχίσει ν' αμφιβάλλω, γιατί δεν σε είδα ποτέ να του δώσεις λίγο κουράγιο... Κι όμως! Έχει ταλέντο. Κάπου μέσα μου το νοιώθω... πρέπει να έχει...

ΣΟΛΝΕΣ: Μα ακόμα δεν ξέρει τίποτα. Είναι άπειρος... Στο σχέδιο τα καταφέρνει δε λέω, αλλά φτάνει αυτό;

ΜΠΡΟΒΙΚ, τόν κοιτάζει με κρυφό μίσος. Μιλάει βραχνά: «Άπειρος». Κι εσύ ήσουν άπειρος όταν ήρθες να δουλέψεις στο γραφείο μου. Κι όμως, δεσ που έφτασες! *(Ανασαίνει δύσκολα.)* Μου πήρες το νερό απ' το στόμα — κι εμένα και πολλών άλλων!

ΣΟΛΝΕΣ: Ας πούμε πως ήμουνα τυχερός ...

ΜΠΡΟΒΙΚ: Α, όσο γι' αυτό, σίγουρα! Ένας λόγος παραπάνω για να φανείς κι εσύ γενναιόδωρος, τώρα. Δε θέλω να πεθάνω προτού δω τον Ράγκναρ να χτίζει κάτι δικό του... Προτού βεβαιωθώ τι αξίζει. Κι έπειτα, θα ήθελα να τους δω παντρεμένους.

ΣΟΛΝΕΣ, απότομα: Παντρεμένους; Αυτή το θέλει;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Όχι και τόσο! Αλλά ο Ράγκναρ άλλη κουβέντα δεν έχει. *(Κεντικά.)* Σε παρακαλώ, δός' του μια ευκαιρία. Βοήθησέ τον! Να δω το αγόρι μου να κάνει κάτι δικό του — αυτό μόνο μου μένει! Μ' ακούς;

ΣΟΛΝΕΣ, θυμωμένα: Τι διάβολο θες να κάνω, δηλαδή; Να πάρω τους δρόμους και να γυρεύω πελάτες για το γιο σου;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Δε θα χρειαστεί. Βρήκε μόνος του. Και πολύ καλούς μάλιστα.

ΣΟΛΝΕΣ, ξαφνιασμένος κι ανήσυχος: Βρήκε ;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Αν του δώσεις την άδεια...

ΣΟΛΝΕΣ: Ποιούς;

ΜΠΡΟΒΙΚ, διστάζει λίγο: Το ζευγάρι που θέλει να χτίσει στο Λέβστραντ.

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτοί είναι δικοί μου!

ΜΠΡΟΒΙΚ: Μα αφού εσύ δεν τους θέλεις.

ΣΟΛΝΕΣ, ανάβοντας: Εγώ δεν τους θέλω; Ποιος τόλμησε να πει τέτοιο πράγμα;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Εσύ πριν από λίγο.

ΣΟΛΝΕΣ: Άσε τι είπα πριν από λίγο!... Όστε έτσι, ε; Τα «ψήσανε» με το Ράγκναρ να —

ΜΠΡΟΒΙΚ: Δεν «ψήσανε» τίποτα. Είναι φίλος τους και τους έκανε κάτι προσχέδια. Έτσι, για να περάσει η ώρα —

ΣΟΛΝΕΣ: Και τους άρεσαν;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Ναι... Αν τους ρίξεις μια ματιά... και τα εγκρίνεις —

ΣΟΛΝΕΣ: ...τότε θα πάρει τη δουλειά ο Ράγκναρ;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Τους άρεσαν τρομερά οι ιδέες του... τις βρήκαν διαφορετικές... καινούριες... πρωτότυπες. Έτσι είπαν, τουλάχιστο.

ΣΟΛΝΕΣ: «Καινούριες και πρωτότυπες», ε; Όχι σαν τις «αρχαιολογίες» που κάνω εγώ, έτσι; *(Προσπαθεί να πνίξει την πίκρα του.)* Όστε γι' αυτό ήρθαν όταν έλειπα! Τον Ράγκναρ γυρευαν, όχι εμένα!

ΜΠΡΟΒΙΚ: Όχι, όχι... εσέ να ν ήθελαν να δουν... Να σε ρωτήσουν αν θα σε πείραζε να παραιτηθείς από —

ΣΟΛΝΕΣ, εξάλλος: Να παραιτηθώ; Εγώ;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Και φυσικά, αν σου άρεσαν τα σχέδια του Ράγκναρ —

ΣΟΛΝΕΣ: Εγώ! Να παραιτηθώ για χατήρι του γιου σου;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Απ' αυτή την παραγγελία... μόνο απ' αυτήν...

ΣΟΛΝΕΣ: Το ίδιο κάνει! *(Γελάει θυμωμένος.)* Όστε εκεί φτάσαμε, λοιπόν; Ο Χάλβαρντ Σόλνες πρέπει να μπει στο περιθώριο! Ν' αδειάσει τη γωνιά για τους νεώτερους! Για τα μαθητούδια! Να κάνει «τόπο στα νιάτα» — τόπο - τόπο!

ΜΠΡΟΒΙΚ: Μα υπάρχει τόπος για όλους και —

ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι λες εσύ! Εγώ όμως θα σου πω κάτι άλλο, και να το θυμάσαι: Δεν θ' αποσυρθώ ποτέ — και για κανέναν! Ποτέ — όσο περνάει απ' το χέρι μου. Και δεν θα εγκρίνω τα σχέδια κανενός!

ΜΠΡΟΒΙΚ, σηκώνεται με δυσκολία: Όστε θα πεθάνω χωρίς να βεβαιωθώ για τον Ράγκναρ; Πριν προφτάσω να δω το γιο μου

να χτίζει κάτι μόνος του; Θα μου το στερήσεις κι αυτό;
 ΣΟΛΝΕΣ, ξεμακραίνει και μουρμουρίζει: Νομίζω πως αρκετά είπαμε...

ΜΠΡΟΒΙΚ: 'Όχι, απάντησέ μου θα μ' αφήσεις να πάω στον τάφο δίχως καμιά χαρά;

ΣΟΛΝΕΣ, αφού παλεύει λίγο με τον εαυτό του, λέει με σιγανή, αλλά σταθερή φωνή: Λυπάμαι, αλλά αυτό δε είναι δική μου δουλειά.

ΜΠΡΟΒΙΚ: 'Έτσι λοιπόν...(Κάνει μερικά βήματα.)

ΣΟΛΝΕΣ, σχεδόν απελπισμένος, τον ακολουθεί: Μα δεν καταλαβαίνεις;... Δε μπορώ να κάνω αλλιώς... Είμαι αυτός που είμαι! Πώς ν' αλλάξω πια;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Ναι... πώς ν' αλλάξεις πια! (Παραπατάει κι αρπάζεται από το τραπέζι.) Μπορώ να έχω λίγο νερό;

ΣΟΛΝΕΣ: Φυσικά. (Γεμίζει ένα ποτήρι και του το δίνει.) 'Ελα!

ΜΠΡΟΒΙΚ: Ευχαριστώ. (Πίνει κι ύστερα αφήνει το ποτήρι στο τραπέζι.)

ΣΟΛΝΕΣ, πάει και ανοίγει την πόρτα του σχεδιαστήριου: Ράγκναρ, καλύτερα να πας τον πατέρα σου σπίτι.
 (Ο ΡΑΓΚΝΑΡ σηκώνεται αμέσως. Έρχεται στο μπροστινό δωμάτιο μαζί με την ΚΑΓΙΑ.)

ΡΑΓΚΝΑΡ: Τι τρέχει, πατέρα;

ΜΠΡΟΒΙΚ: Βοήθησέ με... και πάμε να φύγουμε από δω μέσα.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Εντάξει. Κάγια, πάρε τα πράγματά σου.

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι, τη δεσποινίδα Φόσλι τη χρειάζομαι. Για λίγο. Θέλω να της υπαγορεύσω ένα γράμμα.

ΜΠΡΟΒΙΚ, κοιτάζει το ΣΟΛΝΕΣ: Καληνύχτα. Κι όνειρα γλυκά — αν μπορέσεις να κοιμηθείς...

ΣΟΛΝΕΣ: Καληνύχτα.
 (Ο ΜΠΡΟΒΙΚ κι ο ΡΑΓΚΝΑΡ φεύγουν. Η ΚΑΓΙΑ πάει στο γραφείο. Ο ΣΟΛΝΕΣ, στέκεται δεξιά, κοντά στην πολυθρόνα, με το κεφάλι σκυφτό.)

ΚΑΓΙΑ, αβέβαια: Αλήθεια γι' αυτό με κρατήσατε;

ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά: 'Όχι, βέβαια! (Την κοιτάζει σοβαρά.) Κάγια!

ΚΑΓΙΑ, ανήσυχια, χαμηλόφωνα: Μάλιστα.

ΣΟΛΝΕΣ, δείχνοντας επιτακτικά το πάτωμα προς του: 'Ελα εδώ!

Αμέσως!

ΚΑΓΙΑ, διστακτικά: Μάλιστα.

ΣΟΛΝΕΣ, το ίδιο: Πιο κοντά!

ΚΑΓΙΑ, υπακούοντας: Τι με θέλετε;

ΣΟΛΝΕΣ, αφού την κοιτάζει μια στιγμή: Δικό σου κατόρθωμα είναι όλ' αυτά;

ΚΑΓΙΑ: 'Όχι! 'Όχι! Πώς φανταστήκατε ;

ΣΟΛΝΕΣ: Κι όμως, δικό σου σχέδιο θα είναι αυτός ο γάμος.

ΚΑΓΙΑ, απαλά: Ο Ράγκναρ κι εγώ είμαστε αρραβωνιασμένοι τέσσερα - πέντε χρόνια, και...

ΣΟΛΝΕΣ: Και είναι πια καιρός να παντρευτείτε, ε;

ΚΑΓΙΑ: Ο Ράγκναρ κι ο θεός επιμένουν πολύ... Λοιπόν, πρέπει να το δεχτώ...

ΣΟΛΝΕΣ, πιο μαλακά: Μα, Κάγια, δε μπορεί, θα τον αγαπάς κι εσύ, λίγο.

ΚΑΓΙΑ: Τον αγαπούσα κάποτε, και πολύ μάλιστα. Πριν... έρθω εδώ, σ' εσάς.

ΣΟΛΝΕΣ: Και τώρα;

ΚΑΓΙΑ, παθιασμένα, σφίγγοντας τα χέρια: Τώρα, δεν υπάρχει πια παρά μονάχα ένας άνθρωπος στον κόσμο — και τό ξέρετε ! Για μένα, δε θα υπάρξει ποτέ κανένας άλλος!

ΣΟΛΝΕΣ: Λόγια, λόγια!... Γι' αυτό φεύγεις και με παρατάς, να τα βγάλω πέρα ολομόναχος;

ΚΑΓΙΑ: Μα θα μπορούσα να μείνω μαζί σας ακόμα κι αν ο Ράγκναρ.—

ΣΟΛΝΕΣ, απορρίπτοντας την ιδέα: 'Όχι! Αυτό αποκλείεται. Αν ο Ράγκναρ φύγει και κάνει δική του δουλειά, θα σε χρειαστεί μαζί του.

ΚΑΓΙΑ, στρίβοντας τα χέρια: Να φύγω και να σας αφήσω; Αδύνατο! Δεν θα το αντέξω!

ΣΟΛΝΕΣ: Τότε, κοίταξε να τον «γιατρέψεις» απ' τις ανόητες φαντασιοπληξίες του. Παντρέψου τον, όσο θέλεις... (Αλλάζει ύφος.) Θέλω να πω, δηλαδή... πείσε τον να μείνει εδώ, για το καλό του. Κι έτσι, θα μπορώ κι εγώ να σε κρατήσω κοντά μου, γλυκιά μου Κάγια.

ΚΑΓΙΑ: Ω, ναι, αυτό θα ήταν υπέροχο... αν γινόταν...

ΣΟΛΝΕΣ, κρατάει το κεφάλι της στα χέρια του και της ψιθυρίζει:
 Δε μπορώ χωρίς εσένα, καταλαβαίνεις; Πρέπει να σε νοιώθω πλάι μου, κάθε μέρα. Πλάι μου!

ΚΑΓΙΑ, σε υπερένταση: Θεέ μου! Θεέ μου!

ΣΟΛΝΕΣ, της φιλάει τα μαλλιά: Κάγια... Κάγια!..

ΚΑΓΙΑ, γονατίζει μπροστά του: Ω, τι καλός που είσαστε! Τι αφάνταστα καλός!

ΣΟΛΝΕΣ, έντονα: Σήκω! Για τ' όνομα του Θεού, σήκω! Κάποιος έρχεται!

(Τη βοηθάει να σηκωθεί. Η ΚΑΓΙΑ, ταραγμένη, πάει στο γραφείο.)
(Από τη δεξιά πόρτα, μπαίνει η Κυρία ΣΟΛΝΕΣ. Είναι αδύνατη και μοιάζει ρημαγμένη απ' τη θλίψη. Στο πρόσωπό της, όμως, υπάρχουν σημάδια περασμένης ομορφιάς. Έχει ξανθιές μπουκλες κι είναι ντυμένη καλόγουστα στα μαύρα. Μιλάει αργά και πενθιμα.)

Κα ΣΟΛΝΕΣ, στην πόρτα: Χάλβαρντ.

ΣΟΛΝΕΣ, γυρίζει: Α, εσύ είσαι, Αλίνα;

Κα ΣΟΛΝΕΣ, ρίχνοντας μια ματιά στην Κάγια: Ελπίζω να μη σας ενοχλώ!

ΣΟΛΝΕΣ: Καθόλου, υπαγορεύω ένα σύντομο γράμμα στη δεσποινίδα Φόσλι.

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... το πρόσεξα.

ΣΟΛΝΕΣ: Ήθελες τίποτα;

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Να σου πω μόνο πως είναι μέσα ο γιατρός Χέρνταλ. Δεν θα έρθεις κι εσύ, Χάλβαρντ;

ΣΟΛΝΕΣ, τήν κοιτάζει καχύποπτα: Χμμ... γιατί; Έχει να μου πει τίποτα ιδιαίτερο;

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Για μένα ήρθε, αλλά θάθελε να σου πει μια καλησπέρα.

ΣΟΛΝΕΣ, γελάει: Εμένα μου λες... Τέλος πάντων, πες του να περιμένει.

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Δε θ' αργήσεις όμως;

ΣΟΛΝΕΣ: Τώρα, έρχομαι. Σε λίγο.

Κα ΣΟΛΝΕΣ, ρίχνοντας μια ακόμα ματιά στην ΚΑΓΙΑ: Μην το ξεχάσεις, Χάλβαρντ. *(Φεύγει, κλείνοντας πίσω της την πόρτα.)*

ΚΑΓΙΑ, χαμηλόφωνα: Ω, Θεέ μου, φοβάμαι πως η Κυρία Σόλνες θα φαντάζεται τίποτα τρομερό για μένα!

ΣΟΛΝΕΣ: Καθόλου! ή τουλάχιστο, τίποτα «τρομερότερο» απ' ό,τι φαντάζεται συνήθως... Ωστόσο, καλύτερα να πηγαίνεις τώρα, Κάγια.

ΚΑΓΙΑ: Ναι, πρέπει να πηγαίνω.

ΣΟΛΝΕΣ, αυστηρά: Και μην ξεχάσεις να τακτοποιήσεις εκείνο που λέγαμε. Ακούς;

ΚΑΓΙΑ: Αν ήταν στο χέρι μου, θα —

ΣΟΛΝΕΣ: Πρέπει να τελειώνουμε μ' αυτή την ιστορία. Ως αύριο τὸ πρωί, το αργότερο!

ΚΑΓΙΑ, ανήσυχια: Αν δεν τα καταφέρω, θα διαλύσω τον αρραβώνα μου...

ΣΟΛΝΕΣ, ανάβει: Να διαλύσεις τον αρραβώνα σου; Τρελλάθηκες;

ΚΑΓΙΑ, απελπισμένα: Πρέπει να είμαι κοντά σας. Δε μπορώ να φύγω... δεν το αντέχω...

ΣΟΛΝΕΣ, ξεσπάει: Και τι διάβολο θα γίνει με το Ράγκναρ, μου λες; Εγώ για τον Ράγκναρ...

ΚΑΓΙΑ, τόν κοιτάζει με τρόμο: Δηλαδή... για τον Ράγκναρ με...

ΣΟΛΝΕΣ, συγκρατείται: Όχι... κάθε άλλο! Δεν με κατάλαβες... *(Ευγενικά και ήρεμα)* εγώ εσένα θέλω, Κάγια, εσένα πάνω απ' όλους κι όλα. Γι' αυτό, προσπάθησε να πείσεις τον Ράγκναρ να μείνει... Έλα.. έλα τώρα. Πήγαινε σπίτι.

ΚΑΓΙΑ: Πολύ καλά. Πάω καληνύχτα.

ΣΟΛΝΕΣ: Καληνύχτα. *(Καθώς η ΚΑΓΙΑ πάει να φύγει.)* Α, δε μου λες... μήπως, κατά τύχη, άφησε εδώ τα προσχέδιά του ο Ράγκναρ;

ΚΑΓΙΑ: Δεν είδα να τα πήρε μαζί του.

ΣΟΛΝΕΣ: Βρέστα, σε παρακαλώ. Μπορεί να τους ρίξω μια ματιά, αν ευκαιρήσω.

ΚΑΓΙΑ, χαρούμενα: Αλήθεια;

ΣΟΛΝΕΣ: Για το χατήρι σου, καλή μου. Έλα, μην αργείς. Φέρ'

τα μου γρήγορα!

(Η ΚΑΓΙΑ πηγαίνει γρήγορα στο σχεδιαστήριο, ψάχνει βιαστικά το συρτάρι του γραφείου, βρίσκει το ντοσιέ και του το φέρνει.)

ΚΑΓΙΑ: Ορίστε.

ΣΟΛΝΕΣ: Ωραία! 'Ασ' τα στο τραπέζι.

ΚΑΓΙΑ, αφήνει το ντοσιέ: Καληνύχτα. (Παρακλητικά.) Θα με σκέφτεστε λιγάκι;

ΣΟΛΝΕΣ: Πάντα σε σκέφτομαι. Καληνύχτα, μικρή μου Κάγια.

(Ρίχνει μια ματιά στη δεξιά πόρτα.) Πήγαινε τώρα!

(Η Κυρία ΣΟΛΝΕΣ και ο γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ μπαίνουν από τη δεξιά πόρτα. Ο γιατρός είναι ένας μάλλον σωματώδης ηλικιωμένος άντρας, με στρογγυλό, καλόκεφο πρόσωπο. Είναι ξυρισμένος, με αραιά ξανθά μαλιά, και φοράει γυαλιά με χρυσό σκελετό.)

Κα ΣΟΛΝΕΣ, στην πόρτα: Χάλβαρντ, ο γιατρός βιάζεται.

ΣΟΛΝΕΣ: Πες του να περάσει.

Κα ΣΟΛΝΕΣ, στην ΚΑΓΙΑ, που σβήνει τη λάμπα του γραφείου:

Τελειώσατε κιόλας το γράμμα, δεσποινίς Φόσλι;

ΚΑΓΙΑ, μπερδεμένη: Ποιο γράμμα;

ΣΟΛΝΕΣ: Μα σου είπα... ήταν σύντομο.

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Εξαιρετικά σύντομο!

ΣΟΛΝΕΣ: Μπορείτε να πηγαίνετε, δεσποινίς Φόσλι. Κι αύριο το πρωί, να είστε στην ώρα σας.

ΚΑΓΙΑ: Μάλιστα, κύριε Σόλνες. Καληνύχτα σας, κυρία Σόλνες.

(Φεύγει από το διάδρομο.)

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Τι τύχη ν' ανακαλύψεις αυτή την κοπέλλα, Χαλβαρντ.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Μου είναι χρήσιμη σε πολλά πράγματα.

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Δεν αμφιβάλλω.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ασχολείται και με το αρχείο σου;

ΣΟΛΝΕΣ: Έχει αποκτήσει αρκετή πείρα, δύο χρόνια τώρα. Κι έπειτα είναι καλό και πρόθυμο κορίτσι. Κάνει ό,τι μπορεί...

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Ποιος τη χάρη σου!

ΣΟΛΝΕΣ: Πραγματικά... και μάλιστα, όταν δεν είσαι συνηθισμένος σε κάτι τέτοιο.

Κα ΣΟΛΝΕΣ, με ευγενική επιτίμηση: Εσύ το λες αυτό, Χαλ-

Ελένη Χατζιγεωργίου

βαρντ; Έχεις παράπονα;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, όχι, αγαπητή μου. Με συγχωρείς.
 ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Παρακαλώ. Λοιπόν, γιατρέ μου, θα σας περιμένω-
 με μετά, για το δείπνο;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ναι, μόλις τελειώσω μ' αυτόν τον ασθενή μου.
 ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ καλά. (Βγαίνει από τη δεξιά πόρτα.)
 ΣΟΛΝΕΣ: Βιάζεστε, γιατρέ;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Καθόλου.
 ΣΟΛΝΕΣ: Τότε μπορώ να σας απασχολήσω μια στιγμή;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Φυσικά.
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν κάθεστε; (Δείχνει στο γιατρό την κουνιστή καρέκλα.
 Εκείνος καθίζει στην πολυθρόνα. Κοιτάζει το γιατρό εξεταστι-
 κά.) Πείτε μου... προσέξατε τίποτα στην Αλίνα;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Πότε; Τώρα που ήταν εδώ;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... στο ύφος της απέναντί μου. Προσέξατε τι-
 ποτα;
 ΧΕΡΝΤΑΛ, χαμογελώντας: Δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κα-
 νείς ότι η γυναίκα σας... Χμ...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Δεν συμπαθεί ιδιαίτερος τη δεσποινίδα Φόσλι.
 ΣΟΛΝΕΣ: Α, αυτό; Ναι, το πρόσεξα κι εγώ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Και δεν μπορώ να πω ότι απορώ...
 ΣΟΛΝΕΣ: Τι εννοείτε;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Είναι φυσικό να την ενοχλεί που έχετε όλη μέρα κον-
 τά σας μίαν άλλη γυναίκα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Ίσως έχετε δίκιο. Κι εσείς και η Αλίνα. Αλλά δε γί-
 νεται διαφορετικά.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Δεν θα μπορούσατε να πάρετε έναν άντρα στη θέση
 της;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, αποκλείεται.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μα αφού βλέπετε πόσο... υπερευαίσθητη είναι η γυ-
 ναίκα σας. Αν αυτή η κατάσταση της σπάσει τα νεύρα;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ακόμα και τότε. Υπάρχουν πολύ σοβαροί λόγοι
 για να μείνει εδώ η Κάγια Φόσλι. Κανένας δε μπορεί να την
 αντικαταστήσει.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Κανένας;
 ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά: Όχι, κανένας.
 ΧΕΡΝΤΑΛ, τραβάει την καρέκλα του κοντύτερα: Μπορώ να σας
 κάνω μια αδιάκριτη ερώτηση, κύριε Σόλνες;
 ΣΟΛΝΕΣ: Παρακαλώ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ξέρετε, οι γυναίκες έχουν εκπληκτική διαίσθηση σε
 ορισμένα θέματα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, βέβαια. Όμως —
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Θέλω να πω: αν η παρουσία αυτής της κοπέλας ενο-
 χλεί τόσο πολύ τη γυναίκα σας...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μήπως αυτή η... αυτή η ενόχλησή της έχει κάποια
 βάση;
 ΣΟΛΝΕΣ, τόν κοιτάζει και σηκώνεται: Αχά!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μη με παρεξηγείτε. Λέω «μήπως» —
 ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά και αποφασιστικά: Όχι!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Όχι — κατηγορηματικά;
 ΣΟΛΝΕΣ: Αυτά υπάρχουν μόνο στη φαντασία της Αλίνας.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ξέρω ότι... γνωρίσατε πολλές γυναίκες στη ζωή σας,
 κύριε Σόλνες.
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν το αρνιέμαι.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Κι ίσως, σε μερικές απ' αυτές να είχατε μια... ιδιαι-
 τερη αδυναμία...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Αλλά εδώ, λέτε ότι δεν συμβαίνει τίποτα τέτοιο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Από δική μου πλευρά — όχι!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Από τη δική της;
 ΣΟΛΝΕΣ: Νομίζω ότι προχωρήσατε πολύ, γιατρέ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Επειδή μιλούσαμε για τη διαίσθηση της γυναίκας
 σας...
 ΣΟΛΝΕΣ: Όσο γι' αυτό — (πιο χαμηλόφωνα.) Παραδέχομαι
 πως η περιφημη διαίσθησή της βγήκε σωστή... μερικές φορές.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Βλέπετε;
 ΣΟΛΝΕΣ, καθίζει: Γιατρέ, έχετε κέφι ν' ακούσετε μια παράξενη
 ιστορία;

βαρντ; Έχεις παράπονα;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, όχι, αγαπητή μου. Με συγχωρείς.
 ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Παρακαλώ. Λοιπόν, γιατρέ μου, θα σας περιμένω-
 με μετά, για το δείπνο;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ναι, μόλις τελειώσω μ' αυτόν τον ασθενή μου.
 ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ καλά. (Βγαίνει από τη δεξιά πόρτα.)
 ΣΟΛΝΕΣ: Βιάζεστε, γιατρέ;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Καθόλου.
 ΣΟΛΝΕΣ: Τότε μπορώ να σας απασχολήσω μια στιγμή;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Φυσικά.
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν κάθιστε; (Δείχνει στο γιατρό την κουνιστή καρέκλα.
 Εκείνος καθίζει στην πολυθρόνα. Κοιτάζει το γιατρό εξεταστι-
 κά.) Πείτε μου... προσέξατε τίποτα στην Αλίνα;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Πότε; Τώρα που ήταν εδώ;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... στο ύφος της απέναντί μου. Προσέξατε τι-
 ποτα;
 ΧΕΡΝΤΑΛ, χαμογελώντας: Δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κα-
 νείς ότι η γυναίκα σας... Χμ...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Δεν συμπαθεί ιδιαίτερος τη δεσποινίδα Φόσλι.
 ΣΟΛΝΕΣ: Α, αυτό; Ναι, το πρόσεξα κι εγώ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Και δεν μπορώ να πω ότι απορώ...
 ΣΟΛΝΕΣ: Τι εννοείτε;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Είναι φυσικό να την ενοχλεί που έχετε όλη μέρα κον-
 τά σας μιαν άλλη γυναίκα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Ίσως έχετε δίκιο. Κι εσείς και η Αλίνα. Αλλά δε γί-
 νεται διαφορετικά.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Δεν θα μπορούσατε να πάρετε έναν άντρα στη θέση
 της;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, αποκλείεται.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μα αφού βλέπετε πόσο... υπερευαίσθητη είναι η γυ-
 ναίκα σας. Αν αυτή η κατάσταση της σπάσει τα νεύρα;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ακόμα και τότε. Υπάρχουν πολύ σοβαροί λόγοι
 για να μείνει εδώ η Κάγια Φόσλι. Κανένας δε μπορεί να την
 αντικαταστήσει.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Κανένας;
 ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά: Όχι, κανένας.
 ΧΕΡΝΤΑΛ, τραβάει την καρέκλα του κοντύτερα: Μπορώ να σας
 κάνω μια αδιάκριτη ερώτηση, κύριε Σόλνες;
 ΣΟΛΝΕΣ: Παρακαλώ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ξέρετε, οι γυναίκες έχουν εκπληκτική διαίσθηση σε
 ορισμένα θέματα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, βέβαια. Όμως —
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Θέλω να πω: αν η παρουσία αυτής της κοπέλας ενο-
 χλεί τόσο πολύ τη γυναίκα σας...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι;
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μήπως αυτή η... αυτή η ενόχλησή της έχει κάποια
 βάση;
 ΣΟΛΝΕΣ, τόν κοιτάζει και σηκώνεται: Αχά!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Μη με παρεξηγείτε. Λέω «μήπως» —
 ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά και αποφασιστικά: Όχι!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Όχι — κατηγορηματικά;
 ΣΟΛΝΕΣ: Αυτά υπάρχουν μόνο στη φαντασία της Αλίνας.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ξέρω ότι... γνωρίσατε πολλές γυναίκες στη ζωή σας,
 κύριε Σόλνες.
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν το αρνιέμαι.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Κι ίσως, σε μερικές απ' αυτές να είχατε μια... ιδιαι-
 τερη αδυναμία...
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Αλλά εδώ, λέτε ότι δεν συμβαίνει τίποτα τέτοιο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Από δική μου πλευρά — όχι!
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Από τη δική της;
 ΣΟΛΝΕΣ: Νομίζω ότι προχωρήσατε πολύ, γιατρέ.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Επειδή μιλούσαμε για τη διαίσθηση της γυναίκας
 σας...
 ΣΟΛΝΕΣ: Όσο γι' αυτό — (πιο χαμηλόφωνα.) Παραδέχομαι
 πως η περιφήμη διαίσθησή της βγήκε σωστή... μερικές φορές.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Βλέπετε;
 ΣΟΛΝΕΣ, καθίζει: Γιατρέ, έχετε κέφι ν' ακούσετε μια παράξενη
 ιστορία;

- ΧΕΡΝΤΑΛ: Πάντα έχω κέφι για παράξενες ιστορίες.
- ΣΟΛΝΕΣ: Ωραία. Θα θυμάστε, ίσως, ότι πήρα στη δουλειά μου τον Κνουτ Μπρόβικ και το γιο του — όταν έπεσε έξω.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Ναι... αμυδρά...
- ΣΟΛΝΕΣ: Είναι πολύ άξιοι κι οι δυο τους... ο καθένας στον τομέα του. Όμως ο νεαρός πήγε κι αρραβωνιάστηκε και τώρα θέλει να παντρευτεί και να κάνει δική του δουλειά. Αυτοί οι νέοι — όλοι τους ίδιοι είναι!
- ΧΕΡΝΤΑΛ, γελώντας: Ναι, έχουν τη νοσηρή συνήθεια να θέλουν να παντρευτούν!
- ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό όμως είναι μεγάλη αναποδιά για μένα. Τον Ράγκναρ τον χρειάζομαι. Και τον πατέρα του, επίσης. Είναι πρώτης τάξεως μηχανικός — άσσος στους στατικούς υπολογισμούς και όλα αυτά τα βαρετά πράγματα.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Και σας είναι απαραίτητος.
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Αλλά ο Ράγκναρ ήθελε σώνει και καλά ν' αρχίσει να «χτίζει» μόνος του!
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Κι όμως, κάτι τον σταμάτησε, αφού βρίσκεται ακόμα εδώ.
- ΣΟΛΝΕΣ: Θα σας πω τι. Τότε, δεν είπα λέξη σε κανένα... Μια μέρα, ήρθε στο γραφείο η Κάγια Φόσλι. Κάτι τους ήθελε, δε θυμάμαι τι ακριβώς. Ήταν η πρώτη φορά που ερχόταν εδώ. Όταν πρόσεξα πώς κοίταζαν ο ένας τον άλλον, σκέφτηκα πως, αν την έπαιρνα κι αυτήν στη δουλειά, θα κρατούσα και τον νεαρό.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Φαινή ιδέα!
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, αλλά εκείνη την ώρα, δεν είπα τίποτα — δεν έκανα κανέναν υπαινιγμό. Στάθηκα, μόνο, τους κοίταξα — κι έλεγα μέσα μου, τι καλά να τους είχα και τους δύο εδώ. Ύστερα, μίλησα λίγο με την... Κάγια, φιλικά, για άσχετα πράγματα. Κι έπειτα, έφυγε.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Και;
- ΣΟΛΝΕΣ: Και την άλλη μέρα, κατά το βράδυ, όταν ο Μπρόβικ κι ο Ράγκναρ είχαν φύγει, η Κάγια ξανάρθε. Κι άρχισε να μου μιλάει σαν να τα είχαμε ήδη συμφωνήσει οι δυο μας.

- ΧΕΡΝΤΑΛ: Συμφωνήσει; Ποια;
- ΣΟΛΝΕΣ: Αυτά που σκεφτόμουνα τόσο έντονα, αλλά δεν τα είχα κουβεντιάσει με κανένα.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Πολύ περίεργο!
- ΣΟΛΝΕΣ: Ψέματα; Λες και είχε διαβάσει τις σκέψεις μου. Με ρώτησε ποια θα είναι τα καθήκοντά της, πότε αρχίζει δουλειά, «την άλλη το πρωί»;... και λοιπά και λοιπά.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Μπορεί να το ήθελε, για να είναι κοντά στον Ράγκναρ.
- ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό είπα κι εγώ, στην αρχή. Αλλά έπεσα έξω. Από την πρώτη κιόλας μέρα, άρχισε ν' απομακρύνεται από κείνον —
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Και να πλησιάζει εσάς;
- ΣΟΛΝΕΣ: Ακριβώς. Μοιάζει να διαισθάνεται τι κάνω, κάθε λεπτό. Όταν την κοιτάω, το καταλαβαίνει αμέσως — ακόμα κι αν μου έχει γυρισμένη την πλάτη. Κι όποτε την πλησιάζω, τρέμει ολόκληρη. Πώς σας φαίνεται αυτό;
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Δε νομίζω πως θέλει φιλοσοφία για να καταλάβει κανείς —
- ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, βέβαια. Αλλά πώς μάντεψε τι σκεφτόμουνα το πρώτο εκείνο βράδι; Γιατί φέρθηκε σά να της είχα ζητήσει να έρθει εδώ, ενώ εγώ το είχα σκεφτεί μονάχα; Το ήθελα, βέβαια, και πάρα πολύ — αλλά μέσα μου. Πώς το κατάλαβε; Μπορείτε να το εξηγήσετε αυτό, γιατρέ;
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Όχι, ομολογώ.
- ΣΟΛΝΕΣ: Ούτε εγώ. Γι' αυτό, δεν είπα τίποτα σε κανένα. Τελικά, όμως, αυτή η κατάσταση έχει καταντήσει κακός μπελάς. Μέρα μπαίνει, μέρα βγαίνει, πρέπει να παίζω τον ...ερωτευμένο... κι αυτό είναι κρίμα για το καημένο το κορίτσι. (Με ένταση.) Αλλά τι να κάνω; Αν φύγει αυτή, χάνω και τον Ράγκναρ.
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Τα είπατε ολ' αυτά στη γυναίκα σας;
- ΣΟΛΝΕΣ: Όχι βέβαια!
- ΧΕΡΝΤΑΛ: Γιατί όχι;
- ΣΟΛΝΕΣ, τον κοιτάζει έντονα και ψιθυρίζει: Γιατί... να... νοιώθω κάτι σαν... λύτρωση — όταν βασανίζω τον εαυτό μου, αφήνοντας την Αλίνα να με υποψιάζεται άδικα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Πάντα έχω κέφι για παράξενες ιστορίες.

ΣΟΛΝΕΣ: Ωραία. Θα θυμάστε, ίσως, ότι πήρα στη δουλειά μου τον Κνουτ Μπρόβικ και το γιο του — όταν έπεσε έξω.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ναι... αμυδρά...

ΣΟΛΝΕΣ: Είναι πολύ άξιοι κι οι δυο τους... ο καθένας στον τομέα του. Όμως ο νεαρός πήγε κι αρραβωνιάστηκε και τώρα θέλει να παντρευτεί και να κάνει δική του δουλειά. Αυτοί οι νέοι — όλοι τους ίδιοι είναι!

ΧΕΡΝΤΑΛ, γελώντας: Ναι, έχουν τη νοσηρή συνήθεια να θέλουν να παντρευτούν!

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό όμως είναι μεγάλη αναποδιά για μένα. Τον Ράγκναρ τον χρειάζομαι. Και τον πατέρα του, επίσης. Είναι πρώτης τάξεως μηχανικός — άσος στους στατικούς υπολογισμούς και όλα αυτά τα βαρετά πράγματα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Και σας είναι απαραίτητος.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Αλλά ο Ράγκναρ ήθελε σώνει και καλά ν' αρχίσει να «χτίζει» μόνος του!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Κι όμως, κάτι τον σταμάτησε, αφού βρίσκεται ακόμα εδώ.

ΣΟΛΝΕΣ: Θα σας πω τι. Τότε, δεν είπα λέξη σε κανένα... Μια μέρα, ήρθε στο γραφείο η Κάγια Φόσλι. Κάτι τους ήθελε, δε θυμάμαι τι ακριβώς. Ήταν η πρώτη φορά που ερχόταν εδώ. Όταν πρόσεξα πώς κοίταζαν ο ένας τον άλλον, σκέφτηκα πως, αν την έπαιρνα κι αυτήν στη δουλειά, θα κρατούσα και τον νεαρό.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Φαινή ιδέα!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, αλλά εκείνη την ώρα, δεν είπα τίποτα — δεν έκανα κανέναν υπαινιγμό. Στάθηκα, μόνο, τους κοίταξα — κι έλεγα μέσα μου, τι καλά να τους είχα και τους δύο εδώ. Ύστερα, μίλησα λίγο με την... Κάγια, φιλικά, για άσχετα πράγματα. Κι έπειτα, έφυγε.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Και;

ΣΟΛΝΕΣ: Και την άλλη μέρα, κατά το βράδυ, όταν ο Μπρόβικ κι ο Ράγκναρ είχαν φύγει, η Κάγια ξανάρθε. Κι άρχισε να μου μιλάει σαν να τα είχαμε ήδη συμφωνήσει οι δυο μας.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Συμφωνήσει; Ποια;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτά που σκεφτόμουνα τόσο έντονα, αλλά δεν τα είχα κουβεντιάσει με κανένα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Πολύ περιεργό!

ΣΟΛΝΕΣ: Ψέματα; Λες και είχε διαβάσει τις σκέψεις μου. Με ρώτησε ποια θα είναι τα καθήκοντά της, πότε αρχίζει δουλειά, «την άλλη το πρωί»;... και λοιπά και λοιπά.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μπορεί να το ήθελε, για να είναι κοντά στον Ράγκναρ.

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό είπα κι εγώ, στην αρχή. Αλλά έπεσα έξω. Από την πρώτη κιόλας μέρα, άρχισε ν' απομακρύνεται από κείνον —

ΧΕΡΝΤΑΛ: Και να πλησιάζει;

ΣΟΛΝΕΣ: Ακριβώς. Μοιάζει να διαισθάνεται τι κάνω, κάθε λεπτό. Όταν την κοιτάω, το καταλαβαίνει αμέσως — ακόμα κι αν μου έχει γυρισμένη την πλάτη. Κι όποτε την πλησιάζω, τρέμει ολόκληρη. Πώς σας φαίνεται αυτό;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Δε νομίζω πως θέλει φιλοσοφία για να καταλάβει κανείς —

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, βέβαια. Αλλά πώς μάντεψε τι σκεφτόμουνα το πρώτο εκείνο βράδι; Γιατί φέρθηκε σά να της είχα ζητήσει να έρθει εδώ, ενώ εγώ το είχα σκεφτεί μονάχα; Το ήθελα, βέβαια, και πάρα πολύ — αλλά μέσα μου. Πώς το κατάλαβε; Μπορείτε να το εξηγήσετε αυτό, γιατρέ;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Όχι, ομολογώ.

ΣΟΛΝΕΣ: Ούτε εγώ. Γι' αυτό, δεν είπα τίποτα σε κανένα. Τελικά, όμως, αυτή η κατάσταση έχει καταντήσει κακός μπελάς. Μέρα μπαίνει, μέρα βγαίνει, πρέπει να παίζω τον ...ερωτευμένο... κι αυτό είναι κρίμα για το καημένο το κορίτσι. (Με ένταση.) Αλλά τι να κάνω; Αν φύγει αυτή, χάνω και τον Ράγκναρ.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Τα είπατε ολ' αυτά στη γυναίκα σας;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι βέβαια!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Γιατί όχι;

ΣΟΛΝΕΣ, τον κοιτάζει έντονα και ψιθυρίζει: Γιατί... να... νοιώθω κάτι σαν... λύτρωση — όταν βασανίζω τον εαυτό μου, αφήνοντας την Αλίνα να με υποψιάζεται άδικα.

ΧΕΡΝΤΑΛ, *κουνάει το κεφάλι*: Φοβάμαι πως δεν σας καταλαβαί-
νω, κύριε Σόλνες.

ΣΟΛΝΕΣ: Να είναι... πώς να σας πω... σαν να ξεπληρώνω ένα μέ-
ρος από κάποιο τεράστιο χρέος μου.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Χρέος στη γυναίκα σας;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... Έτσι, νιώθω σαν να ξαλαφρώνω. Σαν ν' ανα-
σαίνω πιο ελεύθερα, έστω και για λίγο.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ευλικρινά, δε σας καταλαβαίνω καθόλου.

ΣΟΛΝΕΣ, *κόβει τη συζήτηση και σηκώνεται*: Χμ.. ας μη μιλήσου-
με άλλο γι' αυτό. *(Διασχίζει το δωμάτιο, ξαναγυρίζει και σταμα-
τάει μπρος στο τραπέζι. Κοιτάει το γιατρό με πονηρό χαμόγελο.)*
Λοιπόν, γιατρέ; Είστε ικανοποιημένος με την «ανατομία» που
μου κάνατε;

ΧΕΡΝΤΑΛ, *κάπως κοφτά*: Ανατομία; Και πάλι δε σας καταλα-
βαίνω, κύριε Σόλνες.

ΣΟΛΝΕΣ: Ελάτε τώρα! Νομίζετε πως δεν το πρόσεξα;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ποιο;

ΣΟΛΝΕΣ, *αργά και χαμηλόφωνα*: Τον τρόπο που με παρατηρείτε,
τώρα τελευταία.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Σας «παρατηρώ» εγώ ; Για ποιο λόγο;

ΣΟΛΝΕΣ: Επειδή έχετε την εντύπωση πως είμαι... *(Ανάβει.)* Να
πάρει! Νομίζετε αυτό που νομίζει κι η Αλίνα για μένα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Δηλαδή;

ΣΟΛΝΕΣ, *ξαναβρίσκει την αυτοκυριαρχία του*: Πιστεύει πως εί-
μα... τέλος πάντων... ας πούμε, «άρρωστος»!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Εσείς άρρωστος; Ποτέ δε μου είπε κάτι τέτοιο!
Και... τι είδους αρρώστια έχετε — κατά τη γνώμη της;

ΣΟΛΝΕΣ, *ακουμπάει στην πλάτη της καρέκλας και ψιθυρίζει*: Η
Αλίνα «αποφάσισε» πως είμαι τρελός. Εντελώς!

ΧΕΡΝΤΑΛ, *σηκώνεται*: Μα, αγαπητέ κύριε Σόλνες...

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι!... Και σας έπεισε κι εσάς ! δεν με ξεγελάτε
τόσο εύκολα, γιατρέ!

ΧΕΡΝΤΑΛ, *τον κοιτάει κατάπληκτος*: Σας δίνω το λόγο της τιμής
μου, κύριε Σόλνες — ποτέ δε μου πέρασε τέτοια ιδέα.

ΣΟΛΝΕΣ, *χαμογελάει σα να μη τον πιστεύει*: Αλήθεια;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ποτέ! Και μπορώ να ορκιστώ πως ούτε η γυναίκα
σας σκέφτηκε κάτι τέτοιο.

ΣΟΛΝΕΣ: Μη λέτε μεγάλα λόγια. Στο κάτω-κάτω, ποιος ξέρει;
Μπορεί και να έχει δίκιο.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μα τι λέτε τώρα;

ΣΟΛΝΕΣ, *τόν διακόπτει με μια κίνηση του χεριού*: Τέλος πάντων,
ας μην το συζητήσουμε άλλο. Ας συμφωνήσουμε μονάχα, ότι
διαφωνούμε! *(Αλλάζει ύφος σαν να διασκεδάζει κάπως.)* Όμως,
γιατρέ.—

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Τότε, θα φαντάζεστε πως είμαι «ο ευτυχέστερος των
θνητών»;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Γιατί; δεν είστε;

ΣΟΛΝΕΣ, *γελάει*: Πώς δεν είμαι, αλίμονο! Ο Χάλβαρντ Σόλνες,
ο Αρχιμάστορας Σόλνες! Υπάρχει μεγαλύτερη ευδαιμονία;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Δεν παραδέχεστε ότι σταθήκατε εξαιρετικά τυχερός;

ΣΟΛΝΕΣ, *κρύβοντας ένα μελαγχολικό χαμόγελο*: Α, ναι... Δεν
μπορώ να έχω παράπονο...

ΧΕΡΝΤΑΛ: Από τότε που κάηκε εκείνο το παλιό, άσκημο σπίτι,
άνοιξε η τύχη σας.

ΣΟΛΝΕΣ, *σοβαρά*: Το σπίτι ήταν της Αλίνας, μην το ξεχνάτε.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Το ξέρω. Θα πρέπει να της στοίχισε τρομερά.

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν το ξεπέρασε ποτέ — κι ας πάνε δώδεκα — δεκα-
τρία χρόνια από τότε.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Και οι συνέπειες... ήταν τόσο τραγικές για κείνην...

ΣΟΛΝΕΣ: Όλα αυτά την τσακίσανε.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Όμως για σας... εκείνη η φωτιά στάθηκε η αρχή της
καριέρας σας. Χτίσατε την επιτυχία σας πάνω σ' αυτή τη στά-
χτη. Ένα φτωχό χωριατόπαιδο... και, σήμερα, είσατε ο πρώ-
τος στον κλάδο σας... Ναι, κύριε Σόλνες, η τύχη ήταν με το μέ-
ρος σας.

ΣΟΛΝΕΣ, *τόν κοιτάζει αμήχανα*: Γι' αυτό νιώθω τέτοιο τρόπο.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Τρόμο; Γιατί; Όλα πήγανε τόσο καλά στη ζωή σας.

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό με φοβίζει. Κάποια στιγμή, μπορεί να γυρίσει
η τύχη και —

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ανοησίες! Γιατί να γυρίσει;

ΣΟΛΝΕΣ, θετικά, σήγουρα: Τα νιάτα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Τα νιάτα; Ελάτε τώρα. Δεν είστε κανένα ερείπιο!
Σήμερα, πατάτε πιο γερά από ποτέ.

ΣΟΛΝΕΣ: Η τύχη θα γυρίσει. Το νιώθω. Ζυγώνει η μέρα. Όπου
νάσαι, κάποιος νέος θα φωνάξει: «Βγες απ' το δρόμο μου!..»
Και τότε, θα τρέξουν κι άλλοι, όλοι οι άλλοι, θα μαζευτούν
γύρω μου, ουρλιάζοντας κι απειλώντας: «Κάνε πέρα! Κάνε πέρα!»
Να 'στε βέβαιος, γιατρέ. Αύριο-μεθαύριο, η νέα γενιά θα
χτυπήσει την πόρτα μου —

ΧΕΡΝΤΑΛ, γελώντας: Ε, και;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό θα είναι το τέλος του αρχιμάστορα Σόλνες.
(Χτυπάει η αριστερή πόρτα.)

ΣΟΛΝΕΣ, τινάζεται: Τι ήταν αυτό; Ακούσατε τίποτα;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Κάποιος χτύπησε την πόρτα.

ΣΟΛΝΕΣ, δυνατά: Εμπρός.

(Από το διάδρομο μπαίνει η ΧΙΑΝΤΑ ΒΑΝΓΚΕΛ. Είναι μέτρια
στο ανάστημα, λυγρή και λεπτοκαμωμένη. Λίγο ηλιοκαμμένη.
Φοράει κοντή φούστα, μπλούζα με ναυτικό γιακά και μικρό ναυ-
τικό καπέλο. Έχει ένα σακκίδιο στην πλάτη και κρατάει ένα
μακρύ ορειβατικό μπαστούνι («άλπενστοκ».)

ΧΙΑΝΤΑ, πάει κατευθείαν στον ΣΟΛΝΕΣ. Τα μάτια της αστρά-
φτουν από εντυχία: Καλησπέρα!

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει αβέβαια: Καλησπέρα.

ΧΙΑΝΤΑ, γελεί: Μη μου πείτε πως δε με γνωρίσατε!

ΣΟΛΝΕΣ: Συγγνώμη... μου διαφεύγει... αυτή τη στιγμή —

ΧΕΡΝΤΑΛ, σηκώνεται και την πλησιάζει: Εγώ όμως σας θυ-
μάμαι, δεσποινίς μου —

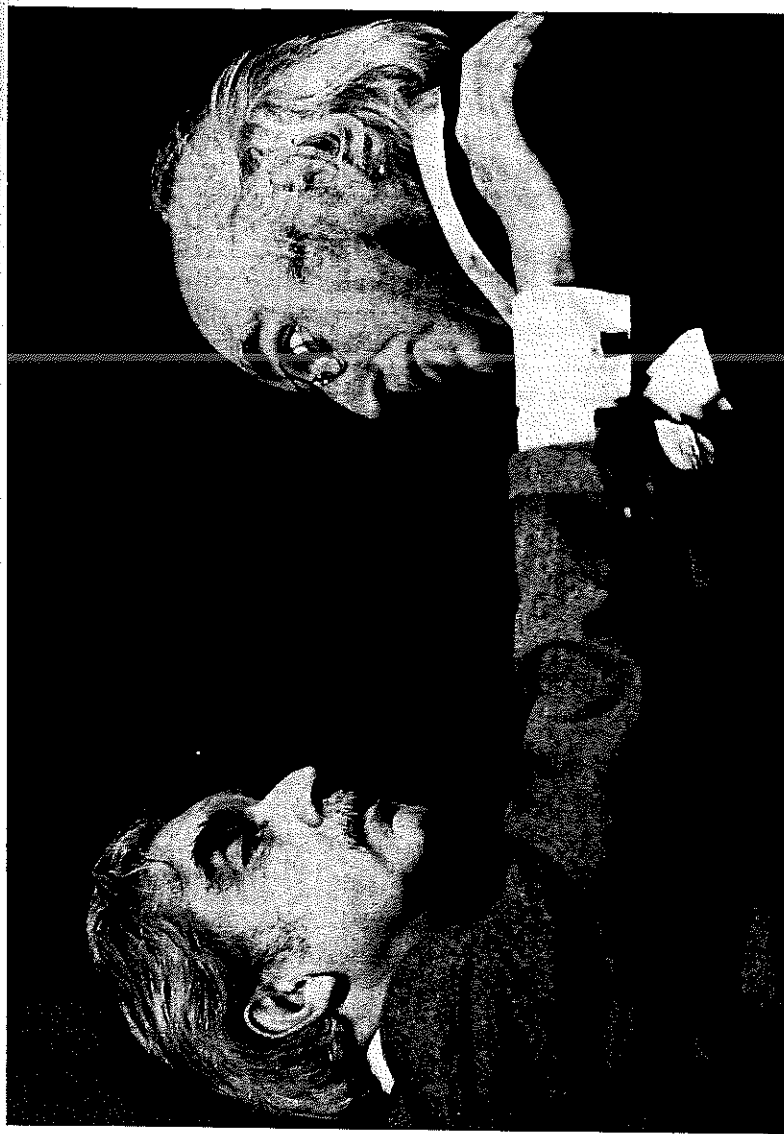
ΧΙΑΝΤΑ, ενθουσιασμένη: Α, εσείς δεν είστε που...

ΧΕΡΝΤΑΛ: Εγώ! (Στον ΣΟΛΝΕΣ.) Γνωριστήκαμε το καλοκαίρι
στο βουνό. (Στη ΧΙΑΝΤΑ.) Τι έγιναν οι άλλες κυρίες;

ΧΙΑΝΤΑ: Φύγανε για τη θάλασσα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Δε μας «ενέκριναν» και πολύ, ε; — που κάναμε τόση
φασαρία, τα βράδια;

ΧΙΑΝΤΑ: Μάλλον όχι!

Δημήτρης Χορν — Θόδωρος Μορίδης

ΧΕΡΝΤΑΛ, κουνώντας της το δάχτυλο σα να τη μαλλώνει: Κι εσείς, όμως, φλερτάρατε με όλους μας, σχεδόν!

ΧΙΑΝΤΑ: Τι άλλο να έκανα; Να κεντούσα και να έπλεκα κάλτσες από το πρωί ως το βράδυ, όπως όλες εκείνες οι... μπαμπόγριες;

ΧΕΡΝΤΑΛ, γελώντας: Ναι, δε μου φαίνεται το πλέξιμο να είναι το φόρτε σας!

ΣΟΛΝΕΣ: Απόψε ήρθατε στην πόλη μας;

ΧΙΑΝΤΑ: Μόλις έφτασα.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μόνη, δεσποινίς Βάνγκελ;

ΧΙΑΝΤΑ: Ολομόναχη!

ΣΟΛΝΕΣ: Βάνγκελ; Βάνγκελ σας λένε;

ΧΙΑΝΤΑ, έκπληκτη, αλλά το διασκεδάζει κιόλας: Φυσικά.

ΣΟΛΝΕΣ: Μήπως είστε κόρη του γιατρού Βάνγκελ από το Λάϊ-σάνγκερ;

ΧΙΑΝΤΑ, με το ίδιο ύφος: Και βέβαια. Ποιανού άλλου;

ΣΟΛΝΕΣ: Α... εκεί συναντηθήκαμε λοιπόν. Τότε που έχτισα το καμπαναριό στην παλιά εκκλησία.

ΧΙΑΝΤΑ, πιο σοβαρά: Ναι.

ΣΟΛΝΕΣ: Πού να το θυμηθώ... πάει τόσοσ καιρός...

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει έντονα: Δέκα χρόνια. Ακριβώς.

ΣΟΛΝΕΣ: Μα, εσείς, πρέπει να ήσαστε παιδάκι, τότε.

ΧΙΑΝΤΑ, ανέμελα: Κάπου δώδεκα, δεκατριών.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Πρώτη φορά έρχεστε εδώ, δεσποινίς Βάνγκελ;

ΧΙΑΝΤΑ: Μάλιστα.

ΣΟΛΝΕΣ: Έχετε φίλους εδώ;

ΧΙΑΝΤΑ: Μόνο εσάς. Και τη γυναίκα σας, φυσικά.

ΣΟΛΝΕΣ: Μπα; Ξέρετε και τη γυναίκα μου;

ΧΙΑΝΤΑ: Λίγο. Συναντηθήκαμε στα θερμόλουτρα, πάνω στο βουνό.

ΣΟΛΝΕΣ: Εκεί πάνω;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Με κάλεσε να την επισκεφθώ, αν με φέρει ποτέ ο δρόμος μου από εδώ. (Χαμογελάει.) Όχι πως χρειαζόμουνα πρόσκληση...

ΣΟΛΝΕΣ: Περίεργο. Δε μου είπε τίποτα.

(Η ΧΙΑΝΤΑ ακουμπάει το μαστούνη της δίπλα στη θερμάστρα,

βγάζει το σακκίδιο και το αφήνει στον καναπέ. Ο ΧΕΡΝΤΑΛ προσπαθεί να τη βοηθήσει. Ο ΣΟΛΝΕΣ στέκεται και την κοιτάει.)

ΧΙΑΝΤΑ: Λοιπόν, τι γίνεται; Μπορώ να μείνω εδώ τη νύχτα;

ΣΟΛΝΕΣ: Θα το τακτοποιήσουμε.

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν πήρα, βλέπετε, καθόλου ρούχα μαζί μου. Μόνο αυτά που φοράω. Έχω στο σάκκο μια αλλαξιό εσώρουχα, αλλά θέλουν πλύσιμο. Είναι καταλερωμένα!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα το λύσουμε κι αυτό το πρόβλημα. Ένα λεπτό, να φωνάξω τη γυναίκα μου —

ΧΕΡΝΤΑΛ: Ας πάω κι εγώ να δω τον ασθενή μου.

ΣΟΛΝΕΣ: Θα σας περιμένουμε αργότερα.

ΧΕΡΝΤΑΛ, με παιχνιδιάρικη ματιά στη ΧΙΑΝΤΑ: Θα γυρίσω, έννοια σας! (Γελάει.) Άλλωστε, σας αφήνω σε καλά χέρια. (Στο ΣΟΛΝΕΣ.) Η προφητεία σας βγήκε αληθινή, κύριε Σόλνες!

ΣΟΛΝΕΣ: Ποια προφητεία;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Να που η νέα γενιά χτύπησε την πόρτα σας.

ΣΟΛΝΕΣ, κεφάτα: Αν είναι να χτυπάει πάντα έτσι, δεν έχω καμμία αντίρρηση.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Α, όσο γι' αυτό, είμαι σίγουρος.

(Ο ΧΕΡΝΤΑΛ βγαίνει απ' την πόρτα του διαδρόμου. Ο ΣΟΛΝΕΣ ανοίγει τη δεξιά πόρτα και φωνάζει προς το μέσα δωμάτιο.)

ΣΟΛΝΕΣ: Αλίνα! Έρχεσαι ένα λεπτό; Είναι εδώ μια φίλη σου... η δεσποινίς Βάνγκελ...

(Η ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ παρουσιάζεται στην πόρτα.)

ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Ποιά; (Βλέπει τη ΧΙΑΝΤΑ) Α, εσείς, δεσποινίς Βάνγκελ; (Την πλησιάζει και της δίνει το χέρι.) Όστε ήρθατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Μόλις τώρα. Ρωτάει αν θα μπορούσε να μείνει εδώ, απόψε.

ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Σε μας; Πολύ ευχαρίστως!

ΣΟΛΝΕΣ: Όσπου να τακτοποιηθεί κάπως, λέει.

ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Θα κάνω ό,τι μπορώ. Είναι καθήκον μου... Θ' αργήσουν να 'ρθουν οι αποσκευές σας;

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν έχω αποσκευές.

ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ: Αί... Οπωσδήποτε δεν υπάρχει κανένα πρόβλη-

μα. Καθήστε λίγο, να κουβεντιάσετε με τον άντρα μου, ώσπου να ετοιμαστεί το δωμάτιό σας.

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν της δίνουμε ένα απ' τα δωμάτια των παιδιών; Είναι που είναι έτοιμα...

Κα ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, βέβαια... εκεί, περισσεύει πολύς χώρος... (Στη ΧΙΑΝΤΑ.) Καθήστε να ξεκουραστείτε. (Φεύγει δεξιά.)

(Η ΧΙΑΝΤΑ, με τα τα χέρια πίσω στην πλάτη, κάνει βόλτες και χαζεύει το δωμάτιο. Ο ΣΟΛΝΕΣ την παρακολουθεί με τα μάτια, όρθιος πλάι στο γραφείο, με τα χέρια πίσω απ' την πλάτη κι αυτός.)

ΧΙΑΝΤΑ, σταματάει και τον κοιτάζει: Έχετε πολλά παιδικά δωμάτια;

ΣΟΛΝΕΣ: Τρία.

ΧΙΑΝΤΑ: Και παιδιά;

ΣΟΛΝΕΣ: Κανένα. Έτσι θα σας κάνουμε εσάς παιδί μας, για λίγο.

ΧΙΑΝΤΑ: Γι' απόψε, ναι. Και σας δίνω το λόγο μου πως δεν πρόκειται να βάλω τα κλάμματα. Θα κοιμηθώ σαν κούτσουρο.

ΣΟΛΝΕΣ: Θα είστε πτώμα, ε;

ΧΙΑΝΤΑ: Καθόλου. Αλλά μου αρέσει να μένω ξαπλωμένη και να ονειρεύομαι.

ΣΟΛΝΕΣ: Ονειρεύεστε συχνά;

ΧΙΑΝΤΑ: Σχεδόν πάντα.

ΣΟΛΝΕΣ: Και τι ονειρεύεστε συνήθως;

ΧΙΑΝΤΑ: Δε θα σας πω ακόμα. Ίσως κάποτε. (Κάνει βόλτες πάλι στο δωμάτιο. Σταματάει στο γραφείο και εξετάζει τα βιβλία και τα χαρτιά.)

ΣΟΛΝΕΣ, πάει προς αυτήν: Γυρεύετε τίποτα;

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι, κοιτάω... (Γυρνάει και τον κοιτάει.) Μήπως δεν πρέπει;

ΣΟΛΝΕΣ: Κάθε άλλο.

ΧΙΑΝΤΑ: Εσείς γράφετε σ' αυτό το πελώριο κατάστιχο;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Η βοηθός μου.

ΧΙΑΝΤΑ: Γυναίκα;

ΣΟΛΝΕΣ, χαμογελώντας: Ναι, γυναίκα.

ΧΙΑΝΤΑ: Κι έρχεται κάθε μέρα;

ΣΟΛΝΕΣ: Ανελλιπώς!

ΧΙΑΝΤΑ: Παντρεμένη;

ΣΟΛΝΕΣ: Ελεύθερη.

ΧΙΑΝΤΑ: Α!

ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά όπου νάναι, παντρεύεται.

ΧΙΑΝΤΑ: Καλό αυτό.

ΣΟΛΝΕΣ: Καλό για κείνην. Όχι, όμως, και για μέναν ... Ποιος θα με βοηθάει, όταν θα φύγει;

ΧΙΑΝΤΑ: Δε μπορεί, θα βρείτε κάποιαν άλλη.

ΣΟΛΝΕΣ: Θα θέλατε να μείνετε εδώ και να... και να γράφετε στο κατάστιχο;

ΧΙΑΝΤΑ, αναμετρώντας τον με τα μάτια: Με φαντάζεστε, εμένα, να κάθομαι όλη μέρα και να γράφω σ' αυτό το κιτάπι; Ευχαριστώ, να μου λείπει!

(Πάλι κάνει βόλτες στο δωμάτιο, κι ύστερα καθίζει στην κουνιστή πολυθρόνα. Ο ΣΟΛΝΕΣ την πλησιάζει.)

ΧΙΑΝΤΑ, συνεχίζει: Υπάρχουν και πιο ωραία πράγματα σ' αυτή τη ζωή... (τον κοιτάζει χαμογελώντας.) Έτσι δεν είναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Χωρίς αμφιβολία! Πρώτα-πρώτα — φαντάζομαι — θα πάτε στα μαγαζιά ν' αγοράσετε φορέματα και... τέτοια.

ΧΙΑΝΤΑ, εύθυμα: Όχι, λέω ν' αφήσω τα μαγαζιά στην ησυχία τους!

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί;

ΧΙΑΝΤΑ: «Πρώτα-πρώτα», γιατί δεν έχω δεκάρα.

ΣΟΛΝΕΣ, γελώντας: Ούτε αποσκευές, ούτε λεφτά, λοιπόν;

ΧΙΑΝΤΑ: Ούτε - ούτε! Και δε με νοιάζει καθόλου!

ΣΟΛΝΕΣ: Μ' αρέσει αυτό που είπατε.

ΧΙΑΝΤΑ: Μόνο αυτό σας άρεσε;

ΣΟΛΝΕΣ: Κι αυτό και άλλα... (Κάθεται στην πολυθρόνα.) Ο πατέρας σας ζει;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Ζει.

ΣΟΛΝΕΣ: Κι εσείς, ήρθατε για σπουδές;

ΧΙΑΝΤΑ: Ούτε που μου πέρασε από το μυαλό!

ΣΟΛΝΕΣ: Όμως, θα μείνετε λίγο...

ΧΙΑΝΤΑ: Θα δούμε. (Τον κοιτάει μισοαστεία, μισοσοβαρά. Μετά, βγάζει το καπέλο της και το ακουμπάει στο τραπέζι μπροστά της.) Κύριε Σόλνες...

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΧΙΑΝΤΑ: Έχετε τόσο απελπιστικά κακή μνήμη;

ΣΟΛΝΕΣ: Ε, όχι και απελπιστικά!

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε... δε θα μου μιλήσετε για ό,τι έγινε εκεί απάνω;

ΣΟΛΝΕΣ, τα χάνει για λίγο: «Εκεί απάνω» στο Λάϊσάνγκερ; (Ανέμελα.) Μα δε νομίζω να έγινε τίποτα σπουδαίο.

ΧΙΑΝΤΑ, επιτιμητικά: Πως μπορείτε να λέτε τέτοιο πράγμα;

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί; Τι κοσμοϊστορικό γεγονός συνέβη στο Λάϊσάνγκερ;

ΧΙΑΝΤΑ: Όταν τέλειωσε το καμπαναριό, θυμάστε τι πανηγύρι έγινε σ' όλη την πόλη;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό δε θα το ξεχάσω ποτέ.

ΧΙΑΝΤΑ, χαμογελαστά: Αλήθεια; Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας!

ΣΟΛΝΕΣ: Ευγενικό;

ΧΙΑΝΤΑ: Στο προαύλιο της εκκλησίας έπαιζε η μπάντα. Κι είχε μαζευτεί του κόσμου ο κόσμος. Εμείς, οι μαθήτριες, ήμασταν ντυμένες στ' άσπρα, και κρατούσαμε σημαίες.

ΣΟΛΝΕΣ: Α, ναι, σημαίες! Αυτές τις θυμάμαι.

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε, εσείς, ανεβήκατε στη σκαλωσιά. Ως απάνω — απάνω, στην κορφή. Κρατούσατε ένα μεγάλο στεφάνι δάφνης... και το κρεμάσατε στον ανεμοδείκτη!

ΣΟΛΝΕΣ, διακόπτοντας, με κοφτό ύφος: Ναι, τότε το συνήθιζα αυτό. Είναι, ξέρετε, ένα παλιό έθιμο.

ΧΙΑΝΤΑ: Ήταν υπέροχο, συναρπαστικό! Στεκόμουν από κάτω και σας κοιτάζα. Εκεί ψηλά-ψηλά! Έλεγα μέσα μου: «Σκέψου να πέσει κάτω! Αυτός — ο Αρχιμάρτορας!»

ΣΟΛΝΕΣ, σαν να θέλει ν' αλλάξει τη συζήτηση: Πράγμα που θα μπορούσε να έχει γίνει ευκολότατα! Γιατί ένα απ' αυτά τα διαβολάκια με τ' άσπρα, ούρλιαζε και τσίριζε —

ΧΙΑΝΤΑ, λάμπει ολόκληρη: «Ζήτη ο Αρχιμάρτορας Σόλνες!»

ΣΟΛΝΕΣ: ... και κουνούσε ολοένα κείνο το ηλίθιο σημαϊάκι σαν υστερικό. Κι όπως το 'βλεπα, μ' έπιανε ίλιγγος...

ΧΙΑΝΤΑ, πιο σοβαρά. Χαμηλόφωνα: Αυτό το «διαβολάκι» ήμουνα εγώ.

ΣΟΛΝΕΣ, τήν κοιτάζει με ένταση: Το φαντάζομαι. Ποιος άλλος;

ΧΙΑΝΤΑ, ενθουσιασμένη πάλι: Μα ήταν τόσο ωραίο και συναρπαστικό! Δεν το χάραγε ο νους μου ότι μπορούσε κάποιος να χτίσει ένα τόσο ψηλό καμπαναριό! Κι ότι ανεβήκατε στην κορφή... εσείς ο ίδιος... χωρίς να ζαλιστείτε ούτε τόσο. Αυτό ήταν το πιο μαγευτικό — μόνο που το σκεφτόμουνα, μ' έπιανε ζάλη.

ΣΟΛΝΕΣ: Και πώς είστε τόσο βέβαιη ότι δε μ' έπιασε κι εμένα — ;

ΧΙΑΝΤΑ, διώχνει την ιδέα: Ζάλη; Το ήξερα! Το 'νιωθα μέσα μου βαθειά. Αλλιώς πώς θα τραγουδούσατε εκεί ψηλά;

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει κατάπληκτος: Τραγουδούσα; Εγώ;

ΧΙΑΝΤΑ: Και βέβαια εσείς!

ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι του: Σ' όλη μου τη ζωή, δεν έχω πει ούτε μια νότα.

ΧΙΑΝΤΑ: Κι όμως! Η φωνή σας αντηχούσε στον άνεμο σαν άρπα.

ΣΟΛΝΕΣ, σκεφτικά: Πολύ αλλόκοτα, ολ' αυτά.

ΧΙΑΝΤΑ, μένει για λίγο σιωπηλή και τον κοιτάει. Μετά λέει σιγανά: Όμως... το πιο σπουδαίο έγινε μετά.

ΣΟΛΝΕΣ: Το πιο σπουδαίο;

ΧΙΑΝΤΑ, ξεχειλίζοντας από ζωτικότητα: Μη μου πείτε ότι πρέπει να σας το θυμίσω κι αυτό;

ΣΟΛΝΕΣ: Θα με υποχρεώνατε.

ΧΙΑΝΤΑ: Δε θυμάστε το δείπνο στη Λέσχη;

ΣΟΛΝΕΣ: Α, ναι. Θα έγινε το ίδιο βράδυ, γιατί το άλλο πρωί έφυγα.

ΧΙΑΝΤΑ: Και μετά τη λέσχη, ήρθατε σπίτι μας.

ΣΟΛΝΕΣ: Ε, λοιπόν ναι, έχετε δίκιο, δεσποινίς Βάνγκελ... Είναι καταπληκτικό πως θυμάστε τέτοιες λεπτομέρειες...

ΧΙΑΝΤΑ: «Λεπτομέρειες»; Έτσι τις λέτε εσείς; Κι ότι βρεθήκαμε μόνοι στο δωμάτιο, οι δυο μας, «λεπτομέρεια» είναι κι αυτό;

ΣΟΛΝΕΣ: Μόνοι;

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε, δεν με είπατε «διαβολάκι» —

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν —;

ΧΙΑΝΤΑ: Μου είπατε πόσο μου πηγαίνει το άσπρο μου φόρεμα.

Και πως μοιάζω με μικρή πριγκήπισσα.

ΣΟΛΝΕΣ: Κι έτσι θα ήταν, δεσποινίς Βάνγκελ. Ένιωθα τόσο ανάλαφρος κι ελεύθερος, εκείνη τη μέρα —

ΧΙΑΝΤΑ: Κι έπειτα, μου είπατε: «Όταν μεγαλώσεις, θα γίνεις η πριγκήπισσά μου».

ΣΟΛΝΕΣ, γελώντας ελαφρά: Είπα εγώ τέτοιο πράγμα;

ΧΙΑΝΤΑ: Αμέ! Τότε, σας ρώτησα πόσο θα πρέπει να περιμένω.

Κι εσείς μου απαντήσατε πως θα γυρίσετε σε δέκα χρόνια — σαν τελώνιο — και θα με πάρετε μαζί σας. Στην Ισπανία ή κάπου αλλού. Και πως θα μου χαρίσετε ένα βασίλειο!

ΣΟΛΝΕΣ, τό ίδιο: Ένα καλό δείπνο σε κάνει πάντα γενναϊόδωρο!

Μα αλήθεια τα είπα όλα αυτά;

ΧΙΑΝΤΑ, γελώντας: Κατά λέξη! Και μου είπατε, ακόμα, και πώς θα το λέγανε το βασίλειό μας.

ΣΟΛΝΕΣ: Αι Πώς;

ΧΙΑΝΤΑ: «Βασίλειο της Μηλόπιττας!»

ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ ορεκτικό όνομα!

ΧΙΑΝΤΑ: Εμένα δε μου άρεσε καθόλου. Μου φάνηκε πως με κοροϊδεύατε.

ΣΟΛΝΕΣ: Απορώ πώς σας πέρασε τέτοια ιδέα!

ΧΙΑΝΤΑ: Μπορεί να έκανα λάθος! Αν μάλιστα λογαριάσουμε τι κάνατε μετά.

ΣΟΛΝΕΣ: Για τ' όνομα του Θεού! Τι άλλο έκανα «μετά»;

ΧΙΑΝΤΑ: Κι αυτό το ξεχάσατε; Δεν σας πιστεύω! Είναι αδύνατο να μην το θυμάστε.

ΣΟΛΝΕΣ: Βοηθείστε με λίγο.

ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάζοντας έντονα: Με φιλήσατε, κύριε Σόλνες!

ΣΟΛΝΕΣ, σηκώνεται, με ανοιχτό το στόμα: Εγώ;

ΧΙΑΝΤΑ: Εσείς! Με αγκαλιάσατε, μου ρίξατε το κεφάλι πίσω, και με φιλήσατε. Πολλές, πολλές φορές!

ΣΟΛΝΕΣ: Ω, μα... δεσποινίς Βάνγκελ —

ΧΙΑΝΤΑ, σηκώνεται: Θα το αρνηθείτε κι αυτό;

ΣΟΛΝΕΣ: Και βέβαια — θα το αρνηθώ!

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει περιφρονητικά: Πολύ καλά. (Πλησιάζει αργά τη θερμάστρα και στέκει εκεί, ακίνητη, με το κεφάλι γυρισμένο από την άλλη μεριά και τα χέρια στην πλάτη. Μικρή παύση.)

ΣΟΛΝΕΣ, πάει αργά προς αυτήν: Δεσποινίς Βάνγκελ.

(Η ΧΙΑΝΤΑ μένει ασάλευτη κι αμίλητη.)

— Μη στέκεστε έτσι, σαν άγαλμα. Ολ' αυτά που είπατε, θα πρέπει να τα ονειρευθήκατε. (Την ακουμπάει στο μπράτσο.) Ακούστε με.

(Η ΧΙΑΝΤΑ τραβάει το μπράτσο της ανυπόμονα.)

(Ο ΣΟΛΝΕΣ μιλάει σα να σκέφτηκε κάτι ξαφνικά.) Η μάλλον... σταθείτε, μια στιγμή! Υπάρχει κάποιο... μυστήριο σ' αυτή την ιστορία... κάτι που πάει πιο βαθιά...

(Η ΧΙΑΝΤΑ δε σαλεύει.)

(Ο ΣΟΛΝΕΣ συνεχίζει σιγά, αλλά εμφαντικά.) Έσως, όλα αυτά, να τα σκέφτηκα. Να τα θέλησα. Να τα ευχήθηκα. Και ύστερα. Αυτό πρέπει να 'ναι!

(Η ΧΙΑΝΤΑ μένει πάντα αμίλητη.)

— Λοιπόν — τότε, είναι σα να το έκανα κιόλας!

ΧΙΑΝΤΑ, γυρίζει λίγο το κεφάλι, χωρίς να τον κοιτάει: Όστε το παραδέχεστε;

ΣΟΛΝΕΣ: Αφού το λέτε.

ΧΙΑΝΤΑ: Με αγκαλιάσατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι!

ΧΙΑΝΤΑ: Ρίξατε το κεφάλι μου πίσω;

ΣΟΛΝΕΣ: Πιο πίσω δε γινότανε!

ΧΙΑΝΤΑ: Και με φιλήσατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Έφτασα έως εκεί!

ΧΙΑΝΤΑ: Πολλές φορές;

ΣΟΛΝΕΣ: Όσες φορές θέλετε!

ΧΙΑΝΤΑ, γυρνάει σβέλτα προς το μέρος του. Τα μάτια της αστράφτουν από ευτυχία: Βλέπετε; Τα κατάφερα! Σας έκανα και τ' ομολογήσατε!

ΣΟΛΝΕΣ, με αγνό χαμόγελο: Αναρωτιέμαι πώς μπόρεσα να ξεχάσω ένα τέτοιο πράγμα!

ΧΙΑΝΤΑ, πάλι σκυθρωπή, ξεμακραίνει από κοντά του: Σίγουρα, θα έχετε φιλήσει πολλές κοπέλες στα νιάτα σας.

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι... κάνετε λάθος...

(Η ΧΙΑΝΤΑ καθίζει στην πολυθρόνα. Ο ΣΟΛΝΕΣ μένει όρθιος ακουμπώντας στην κουνιστή πολυθρόνα και την κοιτάει έντονα.)

ΣΟΛΝΕΣ: Δεσποινίς Βάνγκελ —

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Τι άλλες... «ακολασίες» κάναμε μετά;

ΧΙΑΝΤΑ: Τίποτα — και το ξέρετε πολύ καλά. Μπήκαν οι άλλοι και — τέρμα!

ΣΟΛΝΕΣ: Βέβαια! Είναι κι οι «άλλοι» στη μέση... Πώς το ξέχασα κι αυτό;

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν το ξεχάσατε! Ντρέπεστε λιγάκι, αυτό είναι όλο. Δε γίνεται να μη θυμάστε κάτι τόσο σημαντικό.

ΣΟΛΝΕΣ: Ούτε γι' αστείο.

ΧΙΑΝΤΑ, αστράφτει από ζοή: Στο τέλος, θα μου πείτε πως σας «διαφεύγει» κι ημερομηνία!

ΣΟΛΝΕΣ: Ποια ημερομηνία;

ΧΙΑΝΤΑ: Ποια μέρα, ποιο μήνα κρεμάσατε το στεφάνι στο καμπαναριό; Πείτε μου αμέσως!

ΣΟΛΝΕΣ: Α, εδώ θα σας γελάσω! Πριν καμμιά δεκαριά χρόνια. Γύρω στο φθινόπωρο!

ΧΙΑΝΤΑ, κουνάει αργά το κεφάλι αρκετές φορές: Ναι. Δέκα χρόνια. Στις δεκαεννιά Σεπτεμβρίου.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, κάπου εκεί, πάνω-κάτω. Κι αυτό το θυμάστε! (Σταματάει.) Για στάσου! Σήμερα... σήμερα δεν είναι δεκαεννιά Σεπτεμβρίου;

ΧΙΑΝΤΑ: Σήμερα! Τα δέκα χρόνια πέρασαν. Κι εσείς δεν ξαναγυρίσατε, όπως μου 'χατε υποσχεθεί.

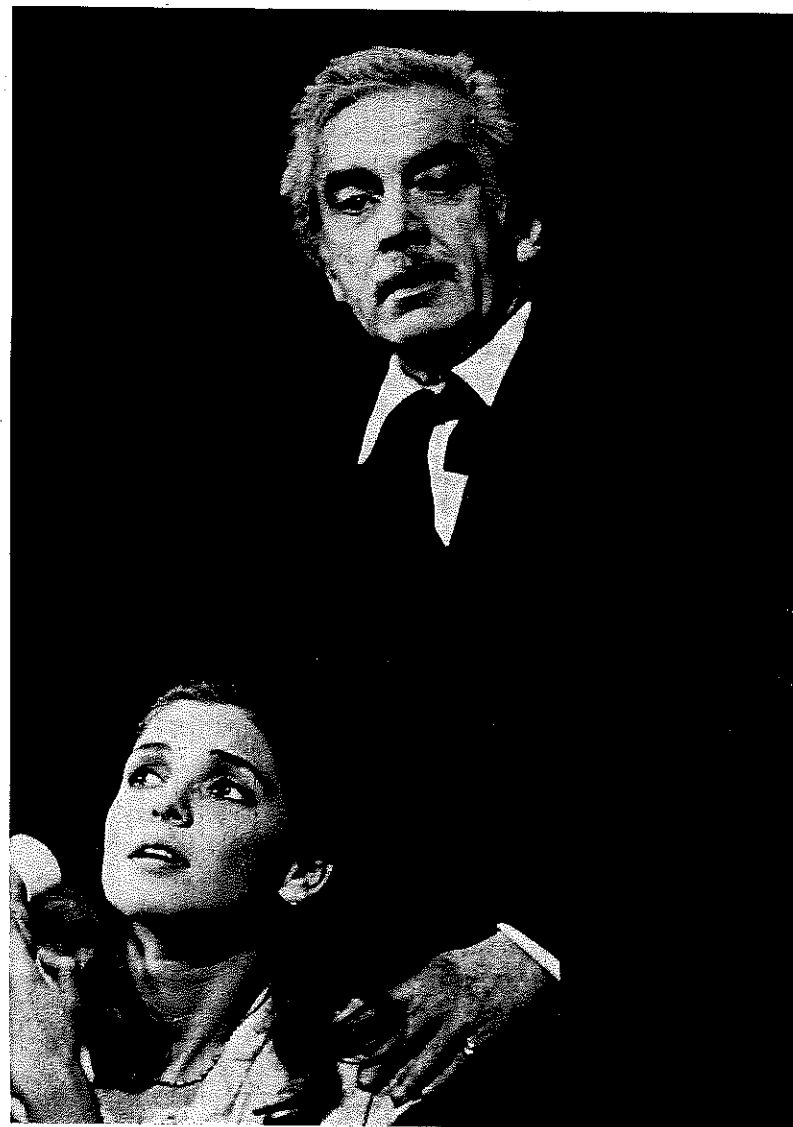
ΣΟΛΝΕΣ: «Υποσχεθεί»; Μάλλον... «απειλήσει» θέλετε να πείτε.

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί; 'Εγώ δεν το πήρα σαν απειλή!

ΣΟΛΝΕΣ: Έστω. Ας πούμε ότι σας πείραζα λιγάκι.

ΧΙΑΝΤΑ: Αυτός ήταν ο σκοπός σας; Να με πειράξετε;

ΣΟΛΝΕΣ: Κοιτάξτε, δε θυμάμαι, αλλά, ναι... Θ' αστειεύτηκα

Δέσποινα Γερουλάνου — Δημήτρης Χορν

- λίγο, μαζί σας. Μην ξεχνάτε, ήσαστε μια σταλιά κοριτσάκι, τότε.
- ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι και τόσο! Δεν ήμουνα κανένα χαζόπαιδο, όπως νομίζετε.
- ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει εξεταστικά: Δηλαδή... Πραγματικά περιμένατε να γυρίσω και να σας πάρω;
- ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! «Σαν τελώνιο»!
- ΣΟΛΝΕΣ: Και να σας στέψω πριγκήπισσα;
- ΧΙΑΝΤΑ: Εσείς το είπατε!
- ΣΟΛΝΕΣ: Και να σας χαρίσω κι ένα βασίλειο, από πάνω;
- ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάζοντας το ταβάνι: Γιατί όχι; Δεν εννοώ ένα κοινό, συνηθισμένο βασίλειο.
- ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά κάτι άλλο, εξίσου σπουδαίο;
- ΧΙΑΝΤΑ: Το λιγότερο! (Του ρίχνει μια φευγαλέα ματιά.) Σκεφτόμουνα πως, αφού μπορέσατε να χτίσετε ένα τόσο ψηλό καμπαναριό, γιατί να μην είστε άξιος να μου χαρίσετε ένα βασίλειο;
- ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι του: Κάπου δεν μπορώ να σας καταλάβω, δεσποινίς Βάνγκελ!
- ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί; Πού βλέπετε τη δυσκολία;
- ΣΟΛΝΕΣ: Δεν ξέρω αν... Τα λέτε σοβαρά όλα αυτά ή αστειεύετε, τόσο ώρα;
- ΧΙΑΝΤΑ, χαμογελάει: Λέτε να σας «πειράζω» κι εγώ, λιγάκι;
- ΣΟΛΝΕΣ: Ακριβώς... Να «πειράζετε» και τους δυο μας. (Την κοιτάει.) Από πότε ξέρετε πως είμαι παντρεμένος;
- ΧΙΑΝΤΑ: Από πάντα! Γιατί ρωτάτε;
- ΣΟΛΝΕΣ: Τίποτα! Κάτι μου πέρασε από το μυαλό. (Την κοιτάει σοβαρά και λέει χαμηλόφωνα.) Γιατί ήρθατε εδώ;
- ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί έφτασε η στιγμή! Θέλω το βασίλειό μου!
- ΣΟΛΝΕΣ, άθελά του, βάζει τα γέλια: Μα την αλήθεια, είστε απίθανη κοπέλα!
- ΧΙΑΝΤΑ, χαρούμενα: Το βασίλειό μου, για να τελειώνουμε, Αρχιμάστορα Σόλνες! (Χτυπάει με τα δάχτυλα το τραπέζι.) Θέλω το βασίλειό μου!
- ΣΟΛΝΕΣ, φέρνοντας πιο κοντά την κουνιστή καρέκλα. Κάθεται:

- Ελάτε, ας μιλήσουμε σοβαρά. Γιατί ήρθατε; Τι θέλετε;
- ΧΙΑΝΤΑ: Πρώτ' απ' όλα, θέλω να τριγυρίσω την πόλη, να δω καθετί που χτίσατε.
- ΣΟΛΝΕΣ: Αν έχετε διάθεση για ξεθώμα!
- ΧΙΑΝΤΑ: Ξέρω, έχετε χτίσει χιλιάδες πράγματα...
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Προπάντων τα τελευταία χρόνια...
- ΧΙΑΝΤΑ: Και πύργους; Θεόρατους πύργους;
- ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι. Δεν χτίζω πια πύργους και καμπαναριά. Ούτε εκκλησίες.
- ΧΙΑΝΤΑ: Αλλά;
- ΣΟΛΝΕΣ: Σπίτια, για να μένουν άνθρωποι!
- ΧΙΑΝΤΑ, σκεπτικά: Θα μπορούσατε να χτίσετε κάτι σαν... κάτι σαν πύργο πάνω από όλα αυτά τα σπίτια;
- ΣΟΛΝΕΣ, ξαφνιάζεται: Τι θέλετε να πείτε;
- ΧΙΑΝΤΑ: Να... κάτι που να φτάνει τον ουρανό. Μ' έναν ανεμοδείκτη... Τόσο ψηλά, που να ζαλίζεσαι όταν τον βλέπεις.
- ΣΟΛΝΕΣ, σκέφτεται: Είναι άπιστευτο: αυτό ακριβώς θέλω να κάνω.
- ΧΙΑΝΤΑ, ανυπόμονα: Τότε, γιατί δεν το κάνετε;
- ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι του: Γιατί νομίζω πως δεν θα άρεσε στον κόσμο.
- ΧΙΑΝΤΑ: Λέτε; Μπορεί ο κόσμος να είναι τόσο ηλίθιος;
- ΣΟΛΝΕΣ, πιο ανάλαφρα: Τώρα, χτίζω κάτι για μένα, εδώ απέναντι.
- ΧΙΑΝΤΑ: Το σπίτι σας;
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Κοντεύει να τελειώσει. Κι εκεί, έχω βάλει έναν πύργο.
- ΧΙΑΝΤΑ: Ψηλό;
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.
- ΧΙΑΝΤΑ: Πολύ ψηλό;
- ΣΟΛΝΕΣ: Σίγουρα, όλοι θα πουν ότι είναι «πάρα πολύ ψηλός» — για σπίτι!
- ΧΙΑΝΤΑ: Αύριο, πρωί - πρωί, θα πάω να τον δω!
- ΣΟΛΝΕΣ, ακουμπάει το χέρι του στο μάγουλό του και την κοιτάει: Πώς είναι το μικρό σας όνομα, δεσποινίς Βάνγκελ;

ΧΙΑΝΤΑ: Χίλντα, φυσικά.
 ΣΟΛΝΕΣ, το ίδιο: Χίλντα, λοιπόν....
 ΧΙΑΝΤΑ: Μη μου πείτε πως δεν το θυμάστε! Εσείς ο ίδιος με είπατε «Χίλντα», τη μέρα που φερθήκατε τόσο... άτακτα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια;
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Αλλά με είπατε «μικρή σας Χίλντα». Και δε μου άρεσε καθόλου!
 ΣΟΛΝΕΣ: Σοβαρά;
 ΧΙΑΝΤΑ: Σοβαρότατα! Και μάλιστα, μια τέτοια στιγμή! Ενώ... «Πριγκήπισσα Χίλντα», θα χτύπαγε πολύ πιο ωραία στο αυτί.
 ΣΟΛΝΕΣ: Ούτε λόγος. Η «Πριγκήπισσα Χίλντα της—»... Πώς το είπαμε το βασίλειό σας;
 ΧΙΑΝΤΑ: Να μου λείπει το χαζοβασίλειο! Εγώ θέλω κάτι ολόκληρα διαφορετικό.
 ΣΟΛΝΕΣ, ακουμπάει στην καρέκλα κι εξακολουθεί να την κοιτάει: Δεν είναι παράξενο; Όσο το σκέφτομαι... νιώθω πως, όλα αυτά τα χρόνια, βασανίζομουν από —
 ΧΙΑΝΤΑ: Από;
 ΣΟΛΝΕΣ: Από μια ξεχασμένη εμπειρία, που προσπαθούσα να την ξαναζήσω. Αλλά δεν μπορούσα να θυμηθώ τι ήταν αυτό...
 ΧΙΑΝΤΑ: Να δένετε κόμπο το μαντήλι σας, κύριε Σόλνες!
 ΣΟΛΝΕΣ: Τότε, θα παιδεύομουν να θυμηθώ γιατί έδεσα τον κόμπο.
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Υπάρχουν και τέτοια «τελώνια» στη ζωή.
 ΣΟΛΝΕΣ, σηκώνεται αργά: Χίλντα... Τι καλά που ήρθατε... τώρα... σ' εμένα...
 ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάζοντάς τον βαθιά στα μάτια: Αλήθεια;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ήμουν πάρα πολύ μόνος εδώ. Κοίταγα γύρω μου και δεν μπορούσα να κάνω τίποτα... (Πιο σιγανά.) Χίλντα, πρέπει να σας πω... Έχω αρχίσει να φοβάμαι... να φοβάμαι τρομερά τα νιάτα...
 ΧΙΑΝΤΑ, μέ περιφρονητικό μορφασμό: Τα νιάτα! Δεν έχουν τίποτα για να τα φοβηθείτε!
 ΣΟΛΝΕΣ: Κι όμως! Γι' αυτό κλείστηκα κι αμπαρώθηκα στον

εαυτό μου. (Με μυστηριακό ύφος.) Όπου νά 'ναι, η νεότερη γενιά, θα ορμήσει στην πόρτα μου, θα τα ρημάξει όλα και θα με συντρίψει!
 ΧΙΑΝΤΑ: Τότε, ανοίξτε της μόνος σας την πόρτα.
 ΣΟΛΝΕΣ: Να της ανοίξω... μόνος μου;
 ΧΙΑΝΤΑ: Μα ναι! Αφήστε τους να σας πλησιάσουν. Ήρεμα. Φιλικά.
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, όχι! Μα δεν καταλαβαίνετε; Αυτή η γενιά έρχεται γυρεύοντας τη δικαίωσή της. Σημαδεύει το γύρισμα της τύχης. Προχωράει ορμητικά κρατώντας ένα καινούριο λάβαρο!
 ΧΙΑΝΤΑ, σηκώνεται, τον κοιτάει και του λέει με τρεμάμενα χείλια: Μπορώ να σας βοηθήσω, κύριε Σόλνες;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι! Μπορείτε! Γιατί κι εσείς κρατάτε το ίδιο λάβαρο. Έτσι τα νιάτα θα πολεμήσουν τα νιάτα! (Ο Γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ έρχεται από το διάδρομο.)
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Εδώ είστε ακόμα, εσείς οι δυο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Είχαμε τόσα πολλά να πούμε!
 ΧΙΑΝΤΑ: Παλιά και καινούρια.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Ποιος θα τό 'λεγε!
 ΧΙΑΝΤΑ: Περάσαμε θαύμα! Ο κύριος Σόλνες έχει τρομερή μνήμη. Θυμάται τα πάντα. Και την παραμικρή λεπτομέρεια. (Η Κα ΣΟΛΝΕΣ μπαίνει από τη δεξιά πόρτα.)
 Κα ΣΟΛΝΕΣ: Το δωμάτιό σας είναι έτοιμο, δεσποινίς Βάνγκελ.
 ΧΙΑΝΤΑ: Τι καλή που είστε!
 ΣΟΛΝΕΣ, στην Κα ΣΟΛΝΕΣ: Των παιδιών;
 Κα ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, το μεσαίο! Και τώρα μπορούμε να περάσουμε για το δείπνο.
 ΣΟΛΝΕΣ, κουνώντας το κεφάλι στη ΧΙΑΝΤΑ: Η Χίλντα θα κοιμηθεί στο παιδικό δωμάτιο!
 Κα ΣΟΛΝΕΣ, τον κοιτάει: «Χίλντα»;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Αυτό είναι το μικρό της όνομα. Την ήξερα από τόσο δα!
 Κα ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια, Χάλβαρντ; Τέλος πάντων! Περάστε, το τραπέζι είναι έτοιμο.

(Παίρνει τον ΧΕΡΝΤΑΛ από το μπράτσο και βγαίνει από δεξιά.

Η ΧΙΑΝΤΑ, στο μεταξύ, μαζεύει τα πράγματά της.)

ΧΙΑΝΤΑ, σιγανά και γρήγορα στον ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια το είπατε αυτό, πριν; Μπορώ να σας βοηθήσω;

ΣΟΛΝΕΣ, παίρνει τα πράγματά της: Είστε το μόνο πλάσμα που μπορεί! Ναι. Εσάς αποζητούσα τόσο καιρό.

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει ευτυχισμένη και χτυπάει τα χέρια της: Ω, τι θαύμα! τι θαύμα!

ΣΟΛΝΕΣ: Τι θέλετε να πείτε;

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε, το έχω το βασιλείό μου!

ΣΟΛΝΕΣ, άθελά του: Χίλντα!

ΧΙΑΝΤΑ, με τρεμάμενα χείλια: 'Η σχεδόν το έχω!

(Βγαίνει από δεξιά. Ο ΣΟΛΝΕΣ την ακολουθεί.)

ΑΥΛΑΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

Ένα μικρό, χαριτωμένο επιπλωμένο, καθιστικό στο σπίτι του ΣΟΛΝΕΣ. Στο βάθος, μια τζαμωτή πόρτα οδηγεί στη βεράντα και στον κήπο. Δεξιά, στη γωνία, ένα μεγάλο παράθυρο με ζαρντινιέρες μπροστά. Αριστερά, μια μικρή πόρτα σκεπασμένη με ταπετσαρία όπως κι ο τοίχος. Σε κάθε μεριά, μια κανονική πόρτα. Μπροστά δεξιά, μια κονσόλα, με ένα μεγάλο καθρέφτη. Παντού γλάστρες με φυτά και λουλούδια. Μπροστά αριστερά, ένας καναπές, τραπέζι και καρέκλες. Πιο πίσω, μια βιβλιοθήκη. Μπροστά στο παράθυρο, ένα άλλο τραπέζακι με καρέκλες. Είναι νωρίς το πρωί.

Ο ΣΟΛΝΕΣ κάθεται στο τραπέζακι, με τα σχέδια του ΡΑΓΚΝΑΡ ΜΠΡΟΒΙΚ μπροστά του. Τα ξεφυλλίζει και τα εξετάζει προσεκτικά. Η ΑΛΙΝΑ, μ' ένα ποτιστήρι, πηγαινοέρχεται αθόρυβα, ποτίζοντας τα λουλούδια. Φοράει μαύρα, όπως πριν. Το καπέλο, το παλτό και η ομπρέλλα της είναι ακουμπισμένα στην καρέκλα δίπλα στον καθρέφτη. Ο ΣΟΛΝΕΣ την παρακολουθεί που και που με τα μάτια, χωρίς εκείνη να το συνειδητοποιεί. Δεν μιλάνε.

Η ΚΑΓΙΑ ΦΟΣΛΙ μπαίνει αθόρυβα από την αριστερή πόρτα.

ΣΟΛΝΕΣ, γυρνάει προς αυτήν, μιλώντας τάχα αδιάφορα: Α, εσείς είστε;

ΚΑΓΙΑ: 'Ηθελα να σας πω ότι ήρθα.

ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ καλά. Ο Ράγκναρ είναι εδώ;

ΚΑΓΙΑ: 'Οχι ακόμα. Καθυστέρησε λίγο, γιατί περιμένει το γιατρό. Αλλά, όπου να 'ναι, έρχεται, για να του πείτε —

ΣΟΛΝΕΣ: Πώς είναι ο πατέρας του σήμερα;

ΚΑΓΙΑ: Πολύ άσκημα. Σας ζητάει συγγνώμη, αλλά πρέπει να μείνει στο κρεβάτι.

ΣΟΛΝΕΣ: Φυσικά. Αλλά, εσείς, μπορείτε ν' αρχίσετε τη δουλειά σας.

ΚΑΓΙΑ: Μάλιστα. (Διστάζει στην πόρτα.) 'Όταν έρθει ο Ράγκναρ, να του πω ότι θέλετε να του μιλήσετε;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι. Δεν έχω τίποτα να του πω.

(Η ΚΑΓΙΑ βγαίνει από αριστερά. Ο ΣΟΛΝΕΣ μένει καθιστός και εξακολουθεί να εξετάζει τα σχέδια.)

ΑΛΙΝΑ, ενώ περιποιείται τα φυτά: Θα πεθάνει λοιπόν κι αυτός;

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει: Γιατί «κι' αυτός»; Ποιος άλλος —;

ΑΛΙΝΑ, χωρίς να του απαντήσει: Ο γέρο - Μπρόβικ. Θα πεθάνει κι αυτός, Χάλβαρντ. Θα το δεις...

ΣΟΛΝΕΣ: Αλίνα, δεν πας καμμιά βόλτα να πάρεις λίγο αέρα...;

ΑΛΙΝΑ: Ναι. Είναι μια ιδέα. (Εξακολουθεί να περιποιείται τα φυτά.)

ΣΟΛΝΕΣ, σκύβοντας πάνω από τα σχέδια: Κοιμάται ακόμα;

ΑΛΙΝΑ, κοιτώντας τον: Η δεσποινίς Βάνγκελ; Αυτήν σκεφτόσουν τόση ώρα;

ΣΟΛΝΕΣ, αδιάφορα: Καθόλου! Τώρα δα τη θυμήθηκα.

ΑΛΙΝΑ: Η δεσποινίς Βάνγκελ έχει ξυπνήσει από νωρίς.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι;

ΑΛΙΝΑ: Τακτοποιούσε τα πράγματά της, όταν πήγα να την δω.

(Πηγαίνει στον καθρέφτη και με αργές κινήσεις, φοράει το καπέλο της.)

ΣΟΛΝΕΣ, ύστερ' από μικρή παύση: Τουλάχιστο, τώρα κάποιος κοιμάται στο δωμάτιο των παιδιών.

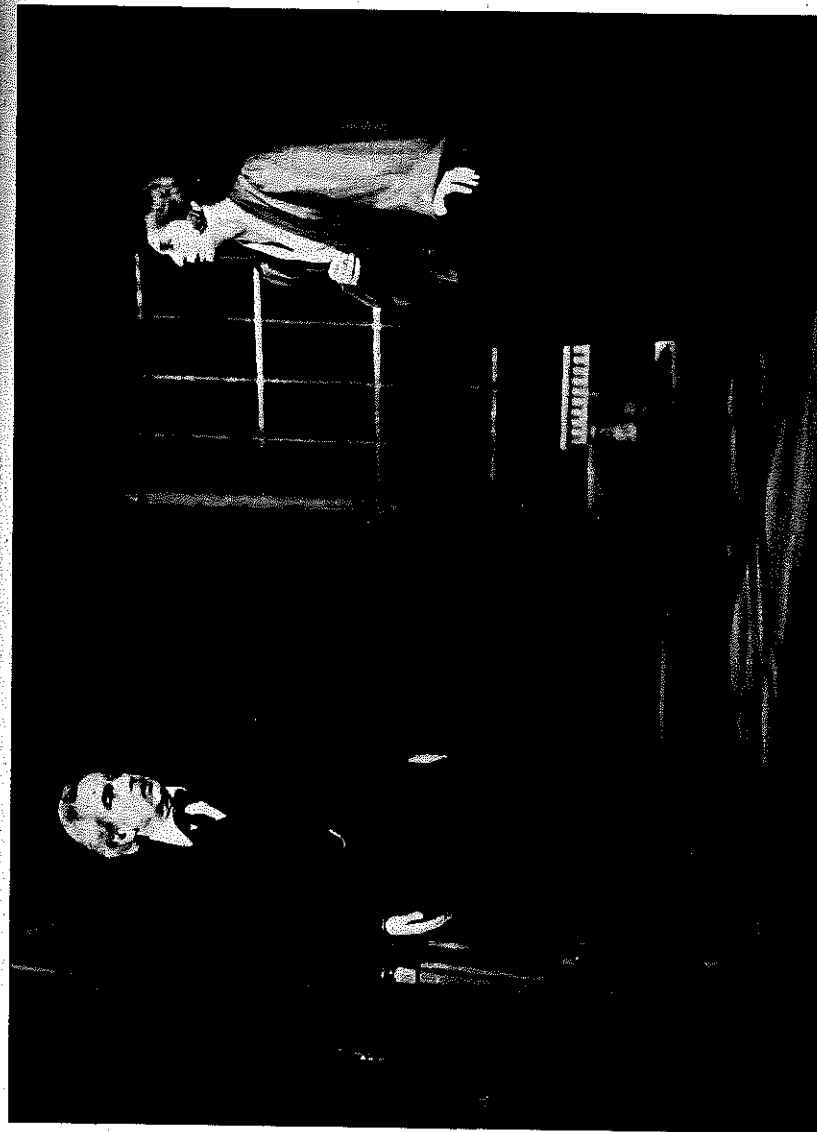
ΑΛΙΝΑ: Ναι... κάποιος...

ΣΟΛΝΕΣ: Καλύτερα έτσι, παρά να μένουν άδεια κι έρημα...

ΑΛΙΝΑ: Έχεις δίκιο. Αυτή η ερημιά είναι απαίσια.

ΣΟΛΝΕΣ, κλείνει το ντοσιέ, σηκώνεται και την πλησιάζει: Από δω και μπρος, όλα θα διορθωθούν, Αλίνα, θα γίνουν πιο... χαρούμενα. Και η ζωή θα είναι πιο εύκολη — προπάντων, για σένα.

ΑΛΙΝΑ: «Από δω και μπρος»;

Δημήτρης Χορν — Ελένη Χατζηαργύρη

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, Αλίνα —

ΑΛΙΝΑ: Επειδή ήρθε η δεσποινίς Βάνγκελ; Αυτό θες να πεις;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, βέβαια. Επειδή θα μετακομίσουμε στο καινούριο σπίτι.

ΑΛΙΝΑ: Λες; (Παίρνει το παλτό της.) Νομίζεις, στ' αλήθεια, πως όλα θα πάνε καλύτερα;

ΣΟΛΝΕΣ: Είμαι σίγουρος. Κι εσύ το πιστεύεις, έτσι δεν είναι;

ΑΛΙΝΑ: Εγώ δεν πιστεύω τίποτα για το καινούριο σπίτι.

ΣΟΛΝΕΣ, ενοχλημένος: Λυπάμαι πολύ όταν σ' ακούω να μιλάς έτσι. Αυτό το σπίτι το έχτισα, πρώτα-πρώτα, για σένα. (Κάνει να τη βοηθήσει να φορέσει το παλτό της.)

ΑΛΙΝΑ, ξεμακραίνει: Κάνεις πάρα πολλά για μένα!

ΣΟΛΝΕΣ, σχεδόν βίαια: Μη λες τέτοια πράγματα, Αλίνα. Δεν το αντέχω.

ΑΛΙΝΑ: Τότε, δεν θα τα λέω, Χάλβαρντ...

ΣΟΛΝΕΣ: Όμως, το πιστεύω αυτό που είπα... Θα είσαι ευτυχισμένη, στο καινούριο σπίτι.

ΑΛΙΝΑ, πικρά: Θεέ μου! «Ευτυχισμένη» — εγώ!

ΣΟΛΝΕΣ, ζωνηρά: Ναι! Ναι! Να είσαι βέβαιη! Γιατί εκεί θα υπάρχουν τόσα και τόσα, που θα σου θυμίζουν το παλιό σου σπίτι.

ΑΛΙΝΑ: Το σπίτι του πατέρα μου και της μητέρας μου, που έγινε στάχτη. Στάχτη....

ΣΟΛΝΕΣ, σιγανά: Καημένη μου Αλίνα. Ξέρω τι τρομερό χτύπημα ήταν για σένα....

ΑΛΙΝΑ, ξεσπάει σε λυγμούς: Χτίσε ό,τι θέλεις, Χάλβαρντ — δε θα μπορέσεις ποτέ να ξαναφτιάξεις ένα αληθινό σπιτικό για μένα!

ΣΟΛΝΕΣ, διασχίζει το δωμάτιο: Τότε, για τ' όνομα του Θεού, ας μὴν ξαναμιλήσουμε πια γι' αυτό!

ΑΛΙΝΑ: Έτσι κι αλλιώς δε μιλάμε ποτέ... γι' αυτό... Πάντα το αποφεύγεις.

ΣΟΛΝΕΣ, σταματάει απότομα και την κοιτάζει: Το αποφεύγω; Εγώ; Και γιατί;

ΑΛΙΝΑ: Σε καταλαβαίνω πολύ καλά, Χάλβαρντ. Κάνεις ό,τι μπο-

ρείς για να μην υποφέρω. Και για να μην αισθάνομαι ένοχη.

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει κατάπληκτος: «Ένοχη»; Εσύ;

ΑΛΙΝΑ: Ποιος άλλος;

ΣΟΛΝΕΣ, άθελά του, σιγανά: Ακόμα κι αυτό, λοιπόν!

ΑΛΙΝΑ: Δεν με βασανίζει τόσο που κάηκε το παλιό σπίτι. Αυτό θα μπορούσα να το αντέξω. Στο κάτω-κάτω, ήταν ένα ατύχημα.

ΣΟΛΝΕΣ: Σωστά. Ατυχήματα γίνονται όλη την ώρα, κι είναι άδικο να τα βάζουμε με τον εαυτό μας.

ΑΛΙΝΑ: Αλλά η τρομερή συμφορά που ήρθε ύστερα απ' την πυρκαγιά... αυτήν δε μπορώ να την ξεχάσω. Δε μπορώ, δε μπορώ, δε μπορώ!

ΣΟΛΝΕΣ, βίαια: Μην τη σκέφτεσαι πια, Αλίνα.

ΑΛΙΝΑ: Πρέπει να τη σκέφτομαι. Και πρέπει να μιλήσω γι' αυτήν, κάποτε. Δεν μπορώ να σωπαίνω άλλο. Και δε θα μπορέσω ποτέ να συχωρέσω τον εαυτό μου —

ΣΟΛΝΕΣ: Τον εαυτό σου;

ΑΛΙΝΑ: Ναι... Έπρεπε να φανώ πιο δυνατή. Ήταν χρέος μου απέναντι σε σένα και στα παιδιά! Δεν έπρεπε ν' αφήσω τον πανικό να με κυριεύσει. Ούτε το σπαραγμό μου — για το καμένο σπίτι. Ω, Χάλβαρντ, αν, εκείνη τη στιγμή, εύρισκα το κουράγιο...

ΣΟΛΝΕΣ, συγκινημένος, την πλησιάζει: Αλίνα, θέλω να μου υποσχεθείς πως θα τα ξεχάσεις όλα αυτά.

ΑΛΙΝΑ: Είναι εύκολο να δίνεις υποσχέσεις —

ΣΟΛΝΕΣ, διασχίζει το δωμάτιο: Δεν υπάρχει καμιά ελπίδα λοιπόν, καμιά, καμιά; Δε θα μπει ποτέ λίγο φως στο σπιτικό μας; Ούτε μια αχτίδα;

ΑΛΙΝΑ: Αυτό δεν είναι το «σπιτικό» μας, Χάλβαρντ.

ΣΟΛΝΕΣ: Το ξέρω. (Σκυθρωπά.) Και μπορεί να 'χεις δίκιο: ούτε στο καινούριο σπίτι θ' αλλάξει τίποτα.

ΑΛΙΝΑ: Ούτε. Θα είναι, κι εκείνο, άδειο κι έρημο! Όπως αυτό εδώ.

ΣΟΛΝΕΣ, θυμωμένα: Μα τότε, γιατί το χτίσαμε, μου λες;

ΑΛΙΝΑ: Αυτό μόνο εσύ το ξέρεις, Χάλβαρντ.

ΣΟΛΝΕΣ, κοιτώντας την καχύποπτα: Τι θες να πεις, Αλίνα;
 ΑΛΙΝΑ: Τι θέλω να πω;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, που να πάρει ο διάβολος! Το είπες τόσο περιέργα!
 Σα να είχες κάτι άλλο στο νου σου.
 ΑΛΙΝΑ: Όχι, σου ορκίζομαι —
 ΣΟΛΝΕΣ, πάει πιο κοντά της: Ευχαριστώ πολύ! Αλλά ξέρω
 καλά αυτό που ξέρω! Ούτε τυφλός είμαι, ούτε κουφός. Να εί-
 σαι βέβαιη!
 ΑΛΙΝΑ: Δεν καταλαβαίνω, Χάλβαρντ. Τι έπαθες;
 ΣΟΛΝΕΣ, σταματάει μπροστά της: Βρίσκεις, κρυφά, πονηρά, νοή-
 ματα ακόμα και στην πιο αθώα λέξη που λέω!
 ΑΛΙΝΑ: Εγώ, Χάλβαρντ; Εγώ;
 ΣΟΛΝΕΣ, γελάει: Πράγμα πολύ φυσικό, άλλωστε! Όταν έχεις να
 „ κάνεις μ' έναν άρρωστο άνθρωπο —
 ΑΛΙΝΑ, ανήσυχη: «Άρρωτος; Είσαι άρρωστος, Χάλβαρντ;
 ΣΟΛΝΕΣ, ξεσπάει βίαια: Έστω, τρελός! Μανιακός! Πές με
 όπως θες!
 ΑΛΙΝΑ, ψάχνει μια καρέκλα και καθίζει: Χάλβαρντ, για τ' όνομα
 του Θεού...
 ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά κάνεις λάθος, μ' ακούς; Κι εσύ κι ο γιατρός.
 Δεν είμαι καθόλου τρελός!
 (Κάνει βόλτες στο δωμάτιο. Η ΑΛΙΝΑ τον παρακολουθεί ανήσυ-
 χη με τα μάτια της.)
 ΣΟΛΝΕΣ, την πλησιάζει και της λέει ήρεμα: Δεν έχω τίποτα απο-
 λύτως! Είμαι μια χαρά!
 ΑΛΙΝΑ: Και βέβαια είσαι μια χαρά! Τότε, όμως, τι σε βασανί-
 ζει έτσι;
 ΣΟΛΝΕΣ: Αυτή η αγωνία... Νιώθω σα να βουλιάζω κάτω απ' το
 βάρος του χρέους μου —
 ΑΛΙΝΑ: «Χρέους»; Εσύ δε χρωστάς τίποτα σε κανένα, Χάλβαρντ.
 ΣΟΛΝΕΣ, απαλά, με συγκίνηση: Χρωστάω σε σέναν, Αλίνα. Σε
 σέναν!
 ΑΛΙΝΑ, σηκώνεται αργά: Σε μένα; Κάτι μου κρύβεις, Χάλβαρντ.
 Πες μου την αλήθεια.
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν σου κρύβω τίποτα! Ποτέ δε σου έκανα κανένα κα-

κό... τουλάχιστον, σκόπιμα, συνειδητά. Κι όμως! Νιώθω σα να
 βαραίνει απάνω μου ένας τεράστιος βράχος ενοχής, που με
 συντρίβει.
 ΑΛΙΝΑ: Ενοχής; Απέναντί μου;
 ΣΟΛΝΕΣ: Προπάντων απέναντί σου.
 ΑΛΙΝΑ: Τότε... είσαι, στ' αλήθεια.. άρρωστος, Χάλβαρντ.
 ΣΟΛΝΕΣ, σκυθρωπά: Έσως. Άρρωστος — ή κάτι τέτοιο... (Κοι-
 τάζει τη δεξιά πόρτα που ανοίγει.) Α! Μπήκε κάποιο φως εδώ
 μέσα!
 (Μπαίνει η ΧΙΑΝΤΑ. Έχει κάνει μερικές μικροαλλαγές στο φό-
 ρεμά της.)
 ΧΙΑΝΤΑ: Καλημέρα, κύριε Σόλνες.
 ΣΟΛΝΕΣ, χαιρετώντας την με κίνημα του κεφαλιού: Κοιμηθήκατε
 καλά;
 ΧΙΑΝΤΑ: Υπέροχα! Σαν «τριγκήπισσα»!
 ΣΟΛΝΕΣ, χαμογελάει ελαφρά: Δηλαδή, νοιώσατε πολύ άνετα;
 ΧΙΑΝΤΑ: Ούτε λόγος!
 ΣΟΛΝΕΣ: Κι από όνειρα;
 ΧΙΑΝΤΑ: Άλλο τίποτα! Μόνο που ήταν φρίκη!
 ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια;
 ΧΙΑΝΤΑ: Είδα πως έπεφτα από έναν θεόρατο απότομο γκρεμό.
 Τό 'χετε ποτέ ονειρευτεί αυτό;
 ΣΟΛΝΕΣ: Πότε-πότε.
 ΧΙΑΝΤΑ: Είναι τρομερό. Και συναρπαστικό — να πέφτεις, να
 πέφτεις!
 ΣΟΛΝΕΣ: Παγώνει το αίμα σου!
 ΧΙΑΝΤΑ: Μαζεύετε, κι εσείς, τα πόδια σας, καθώς πέφτετε;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όσο μπορώ πιο πολύ.
 ΧΙΑΝΤΑ: Κι εγώ.
 ΑΛΙΝΑ, παίρνει την ομπρέλλα της: Πρέπει να κατέβω στην πόλη,
 Χάλβαρντ. (Στη ΧΙΑΝΤΑ.) Θα σας φέρω μερικά πράγματα, που
 μπορεί να χρειαστείτε.
 ΧΙΑΝΤΑ, προσπαθεί να την αγκαλιάσει: Γλυκειά μου κυρία Σόλ-
 νες! Είστε τόσο καλή μαζί μου, τόσο ευγενική —
 ΑΛΙΝΑ, ελευθερώνεται από το αγκάλιασμα: Καθόλου. Κάνω το

καθήκον μου. Κι αυτό μ' ευχαριστεί...

ΧΙΑΝΤΑ, προσβάλλεται και μουτρώνει: 'Όμως, γιατί να κάνετε τον κόπο; Νομίζω πως μπορώ να κυκλοφορήσω στην πόλη τώρα που έγινα «καθωσπρέπει». 'Η όχι;

ΑΛΙΝΑ: Να σας πω την αλήθεια, φοβάμαι πως θα σας κοιτάει όλος ο κόσμος.

ΧΙΑΝΤΑ: Ε, και; Μακάρι! Θα είχε πολύ γούστο!

ΣΟΛΝΕΣ, κρύβοντας την κακή του διάθεση: Μην το λέτε! Μπορεί να σας περάσουνε κι εσάς για τρελή.

ΧΙΑΝΤΑ: «Και εμένα»; Έχετε πολλούς τρελούς εδώ;

ΣΟΛΝΕΣ, δείχνοντας το μέτωπό του: Ένας, τουλάχιστο, βρίσκειται μπροστά σας.

ΧΙΑΝΤΑ: Εσείς, κύριε Σόλνες;

ΑΛΙΝΑ: Χάλβαρντ, σε παρακαλώ!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα το προσέξατε και σεις, δε γίνεται.

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι, καθόλου... (Σκέφτεται για λίγο και γελάει.) Κι όμως... ίσως... υπάρχει κάτι...

ΣΟΛΝΕΣ: Τ' ακούς, Αλίνα;

ΑΛΙΝΑ: Τι «κάτι», δεσποινίς Βάνγκελ;

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν το λέω.

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι, να μας πείτε.

ΧΙΑΝΤΑ: Να μου λείπει! Δεν είμαι τόσο τρελή!

ΑΛΙΝΑ: Μην ανησυχείς, Χάλβαρντ. Θα σου το πει, όταν θα μείνετε μόνοι.

ΣΟΛΝΕΣ: Λες;

ΑΛΙΝΑ: Είμαι βέβαιη. Αφού την ξέρεις τόσο καλά... από κοριτσάκι... 'Όπως μου είπες... (Βγαίνει από την αριστερή πόρτα.)

ΧΙΑΝΤΑ, ύστερα από μικρή παύση: Η γυναίκα σας δε με χωνεύει και πολύ.

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι δα!

ΧΙΑΝΤΑ: Μα δεν το κρύβει καν.

ΣΟΛΝΕΣ, φευγαλέα: Η Αλίνα είναι πολύ... ντροπαλή με τους ξένους... 'Η, τουλάχιστον, έγινε έτσι, τα τελευταία χρόνια.

ΧΙΑΝΤΑ: Αλήθεια;

ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά, αν την γνωρίζατε καλά... θα βλέπατε πως... εί-

ναι πολύ καλή κι ευγενική — μια πραγματικά καλόκαρδη γυναίκα.

ΧΙΑΝΤΑ, ανυπόμονα: Τότε, γιατί μιλάει όλη την ώρα για το «καθήκον» της;

ΣΟΛΝΕΣ: Για ποιο;

ΧΙΑΝΤΑ: Είπε πως είναι «καθήκον» της να μου φέρει κάτι απ' την πόλη. Τη σιχαίνομαι αυτή τη λέξη — είναι φριχτή κι απαίσια!

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί;

ΧΙΑΝΤΑ: Είναι τόσο παγερή και κοφτερή, σα μαχαίρι. «Καθήκον! Καθήκον! Καθήκον!» Μοιάζει σαν να σε τρυπάει πέρα ως πέρα! Δε συμφωνείτε;

ΣΟΛΝΕΣ: Ομολογώ πως δεν το σκέφτηκα!

ΧΙΑΝΤΑ: Κι όμως, έτσι είναι! Κι αν η γυναίκα σας είναι τόσο καλή όσο λέτε, γιατί μιλάει έτσι;

ΣΟΛΝΕΣ: Δηλαδή, τι θα θέλατε να πει;

ΧΙΑΝΤΑ: Να μου πει πως θα χαρεί να κάνει κάτι για μένα, επειδή με συμπάθησε τρομερά! Κάτι τέτοιο, τέλος πάντων! Κάτι ζεστό και φιλικό, καταλαβαίνετε;

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει: 'Ωστε, αυτό θέλετε;

ΧΙΑΝΤΑ: Φυσικά! (Κάνει βόλτες στο δωμάτιο. Σταματάει στη βιβλιοθήκη και χαζεύει τα βιβλία.) Έχετε του κόσμου τα βιβλία!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, μαζεύτηκαν με τα χρόνια...

ΧΙΑΝΤΑ: Τα 'χετε διαβάσει όλα;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Άλλοτε έκανα μερικές προσπάθειες! Εσείς διαβάζετε πολύ;

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι! 'Όχι πια. Μου φαίνονται, όλα, χωρίς νόημα.

ΣΟΛΝΕΣ: 'Έτσι νιώθω κι εγώ.
(Η ΧΙΑΝΤΑ εξακολουθεί να τριγυρίζει. Σταματάει μπρος στο τραπέζακι, ανοίγει το ντοσιέ και ξεφυλλίζει το περιεχόμενό του.)

ΧΙΑΝΤΑ: Δικά σας είναι όλα αυτά τα σχέδια;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι. Του βοηθού μου. Ενός νεαρού...

ΧΙΑΝΤΑ: Είναι μαθητής σας;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι... Μπορώ να πω πως κάτι έμαθε από μένα.

ΧΙΑΝΤΑ, καθίζει: Θα πρέπει να είναι πολύ έξυπνος! (Κοιτάζει τα

σχέδια.) 'Η όχι;

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν είναι κακός... Για τη δουλειά που τον θέλω...

ΧΙΑΝΤΑ: Σίγουρα, είναι τρομερά έξυπνος!

ΣΟΛΝΕΣ: Από τα σχέδια το καταλάβατε;

ΧΙΑΝΤΑ: Απ' αυτές τις μουτζούρες; 'Όχι βέβαια! Αλλά, για να είναι μαθητής σας...

ΣΟΛΝΕΣ: Μαθητές είχα πολλούς! Αλλά κανένας δεν πρόκοψε.

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει και κουνάει το κεφάλι της: Μα το Θεό, δεν καταλαβαίνω πώς μπορεί να είστε τόσο κουτός, κύριε Σόλνες!

ΣΟΛΝΕΣ: Α, είμαι και κουτός;

ΧΙΑΝΤΑ: Βέβαια! Αφού χάνετε τον καιρό σας με όλους αυτούς τους νεαρούς.

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί όχι;

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί ναι; Δεν έχει κανένα νόημα. Θα 'πρεπε ο νόμος να επιτρέπει μόνο σε σας να χτίζετε. Σε κανέναν άλλον! Να τα χτίσετε όλα μόνοι σας!

ΣΟΛΝΕΣ, άθελά του: Χίλντα...

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Πώς σας ήρθε αυτό;

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί; Είναι τρελό αυτό που λέω;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι, αλλά... ξέρετε κάτι, Χίλντα;

ΧΙΑΝΤΑ: Τι;

ΣΟΛΝΕΣ: Έχω κι εγώ την ίδια έμμονη ιδέα. 'Ωρες ατέλειωτες σουλατσάρω εδώ — μέσα στη σιωπή και τη μοναξιά — και μόνο αυτό σκέφτομαι...

ΧΙΑΝΤΑ: Πολύ φυσικό!

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει εξεταστικά: 'Ισως το προσέξατε κιόλας...

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι, δεν έτυχε.

ΣΟΛΝΕΣ: Κι όμως... λίγο πριν... που είπατε πως σε «κάτι» είμαι... λίγο «ανισόρροπος»... Εννοούσατε πως —;

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι, όχι! Κάτι άλλο, είχα στο νου μου!

ΣΟΛΝΕΣ: Τι άλλο;

ΧΙΑΝΤΑ: Δε σας λέω!

ΣΟΛΝΕΣ, διασχίζοντας το δωμάτιο: 'Όπως θέλετε. (Σταματάει

μπρος στο παράθυρο.) Ελάτε εδώ, Χίλντα. Να σας δείξω κάτι!

ΧΙΑΝΤΑ, πλησιάζει: Τι;

ΣΟΛΝΕΣ, δείχνει: Βλέπετε, εκεί πέρα... κοντά στο λατομείο;

ΧΙΑΝΤΑ: Εκείνο το καινούριο σπίτι;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. 'Όπου να 'ναι, τελειώνει.

ΧΙΑΝΤΑ: Μ' έναν ψηλό-ψηλό πύργο;

ΣΟΛΝΕΣ: ...Δεν έχουν βγάλει, ακόμα, τη σκαλωσιά.

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όστε, αυτό είναι το καινούριο σας σπίτι;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό!

ΧΙΑΝΤΑ: Εκεί που θα πάτε, σε λίγο;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάζει: Υπάρχουν, κι εκεί, παιδικά δωμάτια;

ΣΟΛΝΕΣ: Τρία... όπως κι εδώ...

ΧΙΑΝΤΑ: Αλλά όχι παιδιά!

ΣΟΛΝΕΣ: Παιδιά δε θα υπάρξουν ποτέ!

ΧΙΑΝΤΑ, μισοχαμογελώντας: Είχα δίκιο, λοιπόν....

ΣΟΛΝΕΣ: Σε τι;

ΧΙΑΝΤΑ: Είστε λιγάκι... τρελός!

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό σκεφτόσαστε και δεν το λέγατε;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι... τα άδεια παιδικά δωμάτια... όπου κοιμήθηκα.

ΣΟΛΝΕΣ, χαμηλόφωνα: Είχαμε παιδιά, η Αλίνα κι εγώ.

ΧΙΑΝΤΑ, με κομμένη την ανάσα: Είχατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Δυο αγοράκια. Στην ίδια ηλικία.

ΧΙΑΝΤΑ: Δίδυμα!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, δίδυμα. Πάνε έντεκα — δώδεκα, χρόνια από τότε.

ΧΙΑΝΤΑ, προσεχτικά: Και έχουν και τα δύο... θέλω να πω... δεν τα έχετε πια;

ΣΟΛΝΕΣ, με ήρεμη συγκίνηση: Τα είχαμε μόνο τρεις βδομάδες. Ούτε τόσοι (Ξεσπάει.) Χίλντα, δε μπορώ να σας πω, πόσο χαίρομαι που ήρθατε! Επιτέλους, έχω κάποιον να μιλάω!

ΧΙΑΝΤΑ: Δε μπορείτε να μιλήσετε με... με την —; (Δείχνει ελαφρά με το κεφάλι την πόρτα απ' όπου βγήκε η ΑΛΙΝΑ.)

ΣΟΛΝΕΣ: Γι' αυτό, όχι. 'Όχι όπως θέλω εγώ... όπως το 'χω ανάγκη... (Σκυθρωπά.) Ούτε και για πολλά άλλα, άλλωστε...

ΧΙΑΝΤΑ, χαμηλόφωνα: Αυτό εννοούσατε, όταν είπατε πως με

χρειάζεστε;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι — νομίζω. Χτές, τουλάχιστο... Σήμερα, δεν είμαι πια τόσο βέβαιος... (Σταματάει. Την παίρνει απ' το χέρι και την πάει στον καναπέ.) Καθήστε, Χίλντα... από εδώ βλέπετε τον κήπο.

(Η ΧΙΑΝΤΑ κάθεται στη γωνιά του καναπέ.)

(Ο ΣΟΛΝΕΣ τραβάει μια καρέκλα δίπλα της.)

— Σας ενδιαφέρουν, πραγματικά, όλ' αυτά;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, μ' αρέσει να κάθομαι και να σας ακούω.

ΣΟΛΝΕΣ, καθίζει: Τότε, θα σας πω όλη την ιστορία.

ΧΙΑΝΤΑ: Από δω βλέπω και τον κήπο κι εσάς. Πέστε μου τα όλα, κυρίες Σόλνες, Εμπρός, σας ακούω!

ΣΟΛΝΕΣ, δείχνει απ' το παράθυρο: Εκεί ψηλά — εκεί όπου χτίζω το καινούριο σπίτι —

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ, συνεχίζει: ... ήταν, παλιά, ένα άλλο. Εκεί περάσαμε τα πρώτα χρόνια του γάμου μας, η Αλίνα κι εγώ. Ήταν της μητέρας της. Το κληρονομήσαμε εμείς... μαζί μ' έναν τεράστιο κήπο.

ΧΙΑΝΤΑ: Είχε και το παλιό σπίτι, πύργο;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, καθόλου. Απ' έξω, έμοιαζε σαν μεγάλο, άσκημο σκούρο ξύλινο κουτί. Μέσα, όμως, ήτα αρκετά άνετο κι ευχάριστο.

ΧΙΑΝΤΑ: Το γκρεμίσατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Κάηκε.

ΧΙΑΝΤΑ: Ολόκληρο;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΧΙΑΝΤΑ: Σας στοίχισε πολύ;

ΣΟΛΝΕΣ: Όπως το πάρει κανείς... Αυτή η πυρκαγιά μ' έκανε αρχιμάστορα...

ΧΙΑΝΤΑ: Αλήθεια; Τότε — ;

ΣΟΛΝΕΣ: Μόλις είχαν γεννηθεί τα δύο αγόρια μας...

ΧΙΑΝΤΑ: Τα (καημένα) τα δίδυμα...

ΣΟΛΝΕΣ: Ήταν όμορφα και γερά παιδιά. Και μεγαλώνανε τόσο γρήγορα, μέρα με τη μέρα...

ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι γίνεται, πάντα, με τα μωρά.

ΣΟΛΝΕΣ: Η εικόνα της Αλίνας με τα δυο παιδιά στην αγκαλιά, ήταν χάρμα. Τότε, όμως, ... μια νύχτα... ξέσπασε η πυρκαγιά...

ΧΙΑΝΤΑ, σε υπερένταση: Τι έγινε; Πέστε μου. Κάηκε κανένας;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Όλοι πρόφτασαν και βγήκαν από το σπίτι.

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε — ;

ΣΟΛΝΕΣ: Για την Αλίνα, το χτύπημα ήταν φοβερό. Όλες εκείνες οι κραυγές, οι φλόγες, ο πανικός... Την άρπαξαν απ' τον ύπνο και την έβγαλαν έξω, στην παγωμένη νύχτα, έτσι όπως ήταν στο κρεβάτι, κι εκείνη και τα παιδιά...

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν άντεξαν στο κρύο;

ΣΟΛΝΕΣ: Άντεξαν μια χαρά. Όμως, την Αλίνα την έπιασε ψηλός πυρετός, που μόλυνε το γάλα της. Εκείνη επέμενε να τα θηλάζει η ίδια — ήταν καθήκον της, έλεγε. Και τα παιδιά μας — τα δυο παιδιά μας —

ΧΙΑΝΤΑ: Αυτό τα — ;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Και — τα χάσαμε!

ΧΙΑΝΤΑ: Τι φριχτό για σας!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, ήταν πολύ σκληρό για μένα. Αλλά δέκα φορές πιο φοβερό για την Αλίνα. (Σφίγγοντας τα χέρια με οργή.) Γιατί να συμβαίνουν τέτοια πράγματα στον κόσμο; (Κοφτά, αποφασιστικά.) Από κείνη την ημέρα, δεν ήθελα πια να χτίζω εκκλησίες.

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε... δεν θα χαρήκατε που χτίσατε το καμπαναριό στην εκκλησία μας...

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Ένωσα χαρούμενος κι ανάλαφρος μόνο όταν τέλειωσε.

ΧΙΑΝΤΑ: Το ξέρω.

ΣΟΛΝΕΣ: Και τώρα πια, δεν θα ξαναχτίσω εκκλησίες και καμπαναριά. Ποτέ πια!

ΧΙΑΝΤΑ, κουνάει το κεφάλι: Μόνο σπίτια;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Σπίτια για τους ανθρώπους, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ: Όμως σπίτια με ψηλούς πύργους και πέτρινα βέλη στην κορφή!

ΣΟΛΝΕΣ: Αν γίνεται. (Πιο ανάλαφρα.) Όπως σας έλεγα, λοιπόν, εκείνη η φωτιά στάθηκε η αρχή της επιτυχίας μου — σαν αρχι-

- μάστορα.
- ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί λέτε «αρχιμάστορας» κι όχι «αρχιτέκτονας», όπως όλοι οι άλλοι;
- ΣΟΛΝΕΣ: Δεν τέλειωσα ποτέ τις σπουδές μου. Τα περισσότερα τα έμαθα μόνος μου.
- ΧΙΑΝΤΑ: Κι όμως φτάσατε στην κορφή.
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Χάρη σ' εκείνη την πυρκαγιά. Μέσα στον παλιό κήπο έχτισα πολλά μικρά σπίτια. Μπόρεσα να φτιάξω αυτά που οραματιζόμουνα τόσο καιρό. Κι από τότε, όλα πήγαν θαυμάσια για μένα...
- ΧΙΑΝΤΑ, κοιτώντας τον ερευνητικά: Πρέπει να είστε πολύ ευτυχισμένος, κύριε Σόλνες. Αφού πετύχατε έτσι...
- ΣΟΛΝΕΣ, σκυθρωπά: «Ευτυχισμένος»; Κι εσείς το λέτε αυτό; Όπως όλοι οι άλλοι...
- ΧΙΑΝΤΑ: Μα πρέπει να είστε. Και μπορείτε — αν πάψετε να σκέφτεστε ολοένα τα παιδιά σας —
- ΣΟΛΝΕΣ, αργά: Δεν ξεχνιούνται έτσι εύκολα, Χίλντα.
- ΧΙΑΝΤΑ, κάπως αβέβαια: Ύστερ' από τόσα χρόνια;
- ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει χωρίς ν' απαντήσει: «Ευτυχισμένος», λοιπόν.
- ΧΙΑΝΤΑ: Σ' όλα τα άλλα, βέβαια. Μόνο αυτό σας —
- ΣΟΛΝΕΣ, εξακολουθεί να την κοιτάζει: Όταν σας έλεγα για τη φωτιά...
- ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;
- ΣΟΛΝΕΣ: Κάτι δε σας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση;
- ΧΙΑΝΤΑ, ψάχνοντας του κάκου: Όχι Τι;
- ΣΟΛΝΕΣ: Δε σας φάνηκε περίεργο πως εκείνη η φωτιά μου έδωσε την ευκαιρία να χτίσω αυτά που ήθελα; Άνετα, χαρούμενα, φωτεινά σπίτια, όπου γονείς και παιδιά, πολλά παιδιά, να ζουν γαλήνια κι ευτυχισμένα; Και το σπουδαιότερο — ν' ανήκουν ο ένας στον άλλο, — στα μικρά και στα μεγάλα της ζωής.
- ΧΙΑΝΤΑ, ζωηρά: Λοιπόν, δεν είναι μια μεγάλη ευτυχία για σας ότι μπορείτε να χτίζετε τόσο όμορφα σπίτια;
- ΣΟΛΝΕΣ: Και το τίμημα, Χίλντα; Το τρομερό τίμημα που πλήρωσα γι' αυτή την «ευκαιρία»;

- ΧΙΑΝΤΑ: Δε θα το ξεπεράσετε ποτέ;
- ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Για να φτάσω να χτίζω τα σπίτια των άλλων, απαρνήθηκα για πάντα κάθε ελπίδα να έχω δικό μου σπίτι. Ένα σπίτι με παιδιά...
- ΧΙΑΝΤΑ, προσεχτικά: «Για πάντα»; Ήταν απαραίτητο να —;
- ΣΟΛΝΕΣ, κατανεύει αργά: Ναι. Αυτό ήταν το τίμημα που πλήρωσα για την «ευτυχία» μου — όπως τη λένε όλοι. (Παίρνει βαθιά ανάσα.) Αυτή την ευτυχία — χμ — αυτή την επιτυχία έπρεπε να την αγοράσω τόσο ακριβά.
- ΧΙΑΝΤΑ, το ίδιο: Μπορεί όμως ν' αλλάξουν τα πράγματα.
- ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Δε θ' αλλάξουν. Ποτέ! Αυτή είναι μια άλλη συνέπεια της φωτιάς. Και της αρρώστιας της Αλίνας.
- ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάζει αιγνηματικά: Κι όμως εξακολουθείτε να χτίζετε παιδικά δωμάτια...
- ΣΟΛΝΕΣ, σοβαρά: Δεν ξέρετε πως το ακατόρθωτο — σε μαγνητίζει, σε προκαλεί;
- ΧΙΑΝΤΑ, σκέφτεται: Το ακατόρθωτο; (Ζωηρά.) Μα ναι! Τό 'χετε νιώσει κι εσείς αυτό;
- ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.
- ΧΙΑΝΤΑ: Τότε λοιπόν... Κρύβετε κι εσείς, κάποιο τελώνιο μέσα σας.
- ΣΟΛΝΕΣ: Τελώνιο;
- ΧΙΑΝΤΑ: Πέστε το όπως θέλετε!
- ΣΟΛΝΕΣ, σηκώνεται: Ίσως... (Βίαια.) Αλλά να δώσει ο Θεός να μη γίνω ποτέ σαν το τελώνιο που με σαρκάζει για κάθε τι που κάνω. Για καθετί.
- ΧΙΑΝΤΑ: Τι θέλετε να πείτε;
- ΣΟΛΝΕΣ, χαμηλόφωνα, ταραγμένα, βίαια: Ακούστε με προσεχτικά, Χίλντα. Για ό,τι κατόρθωσα να δημιουργήσω... ό,τι όμορφο, σίγουρο, χαρούμενο — θαυμάσιο, αν θέλετε — έπρεπε να εξιλεωθώ... να πληρώσω. Όχι με χρήμα — με ανθρώπινη ευτυχία. Κι όχι μόνο με τη δική μου, αλλά και με την ευτυχία των άλλων. Βλέπετε, Χίλντα; Αυτό κόστισε η επιτυχία μου σαν καλλιτέχνη — σε μένα και στους άλλους... Και τώρα, είμαι καταδικασμένος να κάθομαι εδώ και να βλέπω μέρα-νύχτα, να

πληρώνουν άλλοι αυτό το τίμημα για μένα. Πάλι και πάλι και πάλι και πάντα!

ΧΙΑΝΤΑ, σηκώνεται και τον κοιτάζει σταθερά: Μιλάτε για την —;

ΣΟΛΝΕΣ: Για την Αλίνα, ναι. Όπως εγώ, είχε κι εκείνη έναν προορισμό στη ζωή. (Η φωνή του τρέμει.) Έναν προορισμό που καταστράφηκε, κουρελιάστηκε, συντρίφτηκε για να μπορέσω εγώ να πραγματοποιήσω τον δικό μου και να πετύχω κάτι σαν... «θρίαμβο»!... Βλέπετε και η Αλίνα είχε ταλέντο να χτίζει.

ΧΙΑΝΤΑ: Να χτίζει; Αληθεια;

ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι: Όχι σπίτια και πύργους και —

ΧΙΑΝΤΑ: Αλλά;

ΣΟΛΝΕΣ, απαλά, με συγκίνηση: Παιδιά, Χίλντα. Είχε ταλέντο να «χτίζει» τις παιδικές ψυχές. Να τις κάνει ευγενικές, όμορφες, αρμονικές, ώστε να γίνουν, αύριο, σωστοί κι άξιοι άνθρωποι. Αυτό ήταν το ταλέντο της. Και τώρα, απόμεινε άχρηστο κι άκαρπο... χαμένο κι έρημο... σαν τα καμμένα ερείπια μετά την πυρκαγιά.

ΧΙΑΝΤΑ: Ακόμα κι αν είναι έτσι —

ΣΟΛΝΕΣ: Είναι! Είναι! Το ξέρω!

ΧΙΑΝΤΑ: Έστω, αλλά δε φταίτε εσείς. Δεν είσατε εσείς ένοχος για —

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει βαθεία στα μάτια: Δεν είμαι; Αυτή είναι η πιο τρομερή αμφιβολία... που με βασανίζει μέρα-νύχτα.

ΧΙΑΝΤΑ: Μα γιατί;

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί ίσως έφταιξα κι εγώ. Με τον τρόπο μου.

ΧΙΑΝΤΑ: Για την πυρκαγιά;

ΣΟΛΝΕΣ: Για όλα. Για όλα... Δεν ξέρω... Ίσως, πάλι, να είμαι ολότελα αθώς...

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάζει μπερδεμένη: Αν μιλάτε έτσι... τότε θα πεί πως είστε... αληθινά άρρωστος.

ΣΟΛΝΕΣ: Σ' αυτό το θέμα, είμαι. Αγιάτρευτα άρρωστος...

(Ο ΡΑΓΚΝΑΡ ΜΠΟΒΙΚ ανοίγει προσεκτικά τη μικρή πόρτα αριστερά. Η ΧΙΑΝΤΑ πάει στην άλλη άκρη του δωματίου.)

ΡΑΓΚΝΑΡ, καθώς τη βλέπει: Α, με συγχωρείτε, κύριε Σόλνες...

(Κάνει να φύγει.)

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι, μη φεύγετε. Ελάτε να τελειώνουμε.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι — αν δε σας κάνει κόπο...

ΣΟΛΝΕΣ: Ο πατέρας σας είναι... τα ίδια;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Χειροτερεύει ολοένα. Γι' αυτό... σας παρακαλώ... να γράψετε λίγα καλά λόγια στα σχέδιά μου... Μόνο και μόνο για να τα δει ο πατέρας, πριν.

ΣΟΛΝΕΣ, βίαια: Δε θέλω να ξανακούσω λέξη γι' αυτά τα σχέδια!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Τα κοιτάξατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Και — είναι τόσο άσκημα; Δεν αξίζω, λοιπόν, τίποτα;

ΣΟΛΝΕΣ, αποφεύγοντας: Μείνετε μαζί μου, Ράγκναρ. Θα έχετε ό,τι θέλετε. Μπορείτε να παντρευτείτε την Κάγια, θα ζήσετε χωρίς έγνοιες. Μπορεί και να γίνετε ευτυχισμένος. Αλλά μην επιμένετε να χτίσετε μόνος σας.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Πολύ καλά. Πρέπει να πάω σπίτι και να το πω στον πατέρα μου. Του το υποσχέθηκα... Λοιπόν, αυτό θέλετε να του πω — πριν πεθάνει;

ΣΟΛΝΕΣ, στενόχωρα: Πέστε του — πέστε του ό,τι θέλετε. Καλύτερα, μην του πείτε τίποτα... (Βίαια.) Δε μπορώ να κάνω αλλιώς, Ράγκναρ.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Να πάρω τα σχέδια;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, πάρτε τα — πάρτε τα από δω. Είναι εκεί, στο τραπέζι.

ΡΑΓΚΝΑΡ, πηγαίνει προς το τραπέζι: Ευχαριστώ.

ΧΙΑΝΤΑ, βάζει το χέρι πάνω στο ντοσιέ: Όχι! Άστε τα!

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί;

ΧΙΑΝΤΑ: Θα 'θελα να τους ρίξω κι εγώ μια ματιά.

ΣΟΛΝΕΣ: Μα, λίγο πριν, δεν τα... (Στον ΡΑΓΚΝΑΡ.) Πολύ καλά. Αφήστε τα.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Όπως θέλετε.

ΣΟΛΝΕΣ: Και, τώρα, πηγαίνετε στον πατέρα σας.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι, πρέπει...

ΣΟΛΝΕΣ, σαν σε απόγνωση: Και... Ράγκναρ... μη μου ζητάτε

πράγματα που ξεπερνάνε τις δυνάμεις μου... Ακούτε, Ράγκναρ;
Μην το κάνετε αυτό!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Μάλιστα... Με συγχωρείτε. (Υποκλίνεται και βγαίνει.)

(Η ΧΙΑΝΤΑ καθίζει στην καρέκλα, δίπλα στο παράθυρο.)

ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάει, θυμωμένα, τον ΣΟΛΝΕΣ: Φερθήκατε απαίσια!

ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι νομίζετε κι εσείς;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, εντελώς απαίσια. Σκληρά και άσχημα κι απάνθρωπα!

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν ξέρετε, γι' αυτό μιλάτε έτσι.

ΧΙΑΝΤΑ: Ούτε θέλω να μάθω. Δεν έπρεπε να φερθείτε έτσι. Εσείς!

ΣΟΛΝΕΣ: Μα δε λέγατε πριν λίγο πως μονάχα εγώ έπρεπε να έχω το δικαίωμα να χτίζω;

ΧΙΑΝΤΑ: Εγώ μπορώ να το λέω. Εσείς, όχι!

ΣΟΛΝΕΣ: Εγώ πάνω απ' όλους! Πλήρωσα πολύ ακριβά για να φτάσω εκεί που έφτασα!

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι!.. Με την περίφημη οικογενειακή ευτυχία σας, και τα παρόμοια!

ΣΟΛΝΕΣ: Και με τη γαλήνη της ψυχής μου.

ΧΙΑΝΤΑ, σηκώνεται: Με τη γαλήνη της ψυχής σας! (Με αίσθημα.)

Ναι, φυσικά! Καημένε μου, κύριε Σόλνες! Νομίζετε πως —

ΣΟΛΝΕΣ, με ένα ήρεμο γέλιο: Καθίστε, Χιάντα. Έχω να σας πω κάτι πολύ αστείο.

ΧΙΑΝΤΑ, καθίζει. Με έντονο ενδιαφέρον: Ακούω.

ΣΟΛΝΕΣ: Θα σας φανεί γελοίο, το ξέρω. Είναι η ιστορία ενός ραγίσματος στην καμινάδα.

ΧΙΑΝΤΑ: Τίποτ' άλλο;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό ήταν η αρχή... (Φέρνει την καρέκλα πιο κοντά της και καθίζει.)

ΧΙΑΝΤΑ, ανυπόμονα, χτυπάει με το χέρι το γόνατό της: Λοιπόν, λοιπόν;

ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ πριν απ' την πυρκαγιά, είχα δει ένα ράγισμα στην καμινάδα. Όποτε ανέβαινα στη σοφίτα, έριχνα μια ματιά να βεβαιωθώ αν ήταν ακόμα έτσι...

ΧΙΑΝΤΑ: Και ήταν;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Μόνο εγώ το είχα δει.

ΧΙΑΝΤΑ: Και δεν είπατε τίποτα σε κανένα;

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι.

ΧΙΑΝΤΑ: Και δεν σκεφτήκατε να την επισκευάσετε;

ΣΟΛΝΕΣ: Το σκέφτηκα. Αλλά δεν έκανα τίποτα. Κάθε φορά που το αποφάσιζα, σαν κάποιο χέρι να με σταματούσε. «Όχι σήμερα», έλεγα. «Αύριο»... Έτσι δεν το έφτιαξα ποτέ.

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί το αναβάλλατε ολοένα;

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί ρίξωσε μέσα μου μια έμμονη ιδέα. (Αργά και χαμηλόφωνα.) Πως, μέσα απ' αυτό το μικρό ράγισμα, θα σκαρφάωνα στην κορφή... θα γινόμουν αρχιμάστορας...

ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάζοντας ίσια μπροστά της: Θα ήταν συναρπαστικό!

ΣΟΛΝΕΣ: Ακατανίκητο! Κυριολεκτικά ακατανίκητο!... Εκείνο τον καιρό, μου φαινόταν τόσο απλό και εύκολο. Ήθελα να γίνει μια χειμωνιάτικη μέρα, λίγο πριν απ' το δείπνο. Η Αλίνα κι εγώ θα είχαμε βγει έξω με τό έλκηθρο. Στο σπίτι, οι υπηρέτες θα είχαν ανάψει τις θερμάστρες σ' όλα τα δωμάτια.

ΧΙΑΝΤΑ: Θα 'κανε φοβερό κρύο, ε;

ΣΟΛΝΕΣ: Παγωσιά! Και θα ήθελαν να ζεστάνουν καλά-καλά το σπίτι για την Αλίνα...

ΧΙΑΝΤΑ: ... που δεν άντέχει διόλου το κρύο...;

ΣΟΛΝΕΣ: Διόλου!... Και, γυρίζοντας σπίτι, θα βλέπαμε τον κάρνο...

ΧΙΑΝΤΑ: Μόνο;

ΣΟΛΝΕΣ: Στην αρχή, ναι. Αλλά, ώσπου να φτάσουμε στην πόρτα του κήπου, το παλιό ξύλινο κουτί θα είχε τυλιχτεί απ' τις φλόγες... Έτσι ήθελα να γίνουν όλα...

ΧΙΑΝΤΑ: Αχ, γιατί, γιατί να μη γίνουν έτσι; (Παύση.) Όμως... μια στιγμή, κύριε Σόλνες. Είσαστε απόλυτα βέβαιος πως εκείνο το ράγισμα προκάλεσε την πυρκαγιά;

ΣΟΛΝΕΣ: Το αντίθετο: είμαι απόλυτα βέβαιος πως δεν είχε καμιά σχέση με —

ΧΙΑΝΤΑ: Τι;

ΣΟΛΝΕΣ: Αποδείχτηκε, χωρίς καμιά αμφιβολία, πως η φωτιά

άρχισε απ' τη ντουλάπα των ρούχων, στην άλλη άκρη του σπιτιού.

ΧΙΑΝΤΑ: Τότε, τι μου αραδιάζετε τόσην ώρα αυτές τις κουταμάρες για καμινάδες και ραγίσματα;

ΣΟΛΝΕΣ: Να σας πω και κάτι άλλο, Χίλντα;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, φτάνει να μιλήσετε σαν λογικός άνθρωπος!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα προσπαθήσω... (Φέρνει την καρέκλα του πιο κοντά της. Σ' εμπιστευτικό τόνο.) Πιστεύετε κι εσείς πως υπάρχουν μερικοί άνθρωποι, διαλεγμένοι απ' τη μοίρα, που έχουν προικισθεί με τη δύναμη να εύχονται κάτι, να το θέλουν με τόσο πάθος, να το λαχταράνε τόσο αχόρταγα, ώστε να το αποκτούν τελικά; Δεν το πιστεύετε αυτό;

ΧΙΑΝΤΑ, με αινιγματική έκφραση στα μάτια: Θα δούμε αν είμαι κι εγώ απ' αυτούς τους «εκλεκτούς»...

ΣΟΛΝΕΣ: Μόνοι μας δε μπορούμε να κάνουμε τίποτα σπουδαίο και μεγάλο. Κάποιες αόρατες δυνάμεις μας βοηθούν και μας υπηρετούν. Αλλά δεν έρχονται, αν δεν τις καλέσουμε εμείς, αποφασιστικά, επίμονα. Από τα βάθη του είναι μας...

ΧΙΑΝΤΑ: Ποιες είναι αυτές οι αόρατες δυνάμεις;

ΣΟΛΝΕΣ: Άλλη ώρα θα σας πω. Τώρα, ας ξαναγυρίσουμε στη φωτιά.

ΧΙΑΝΤΑ: Δε νομίζετε πως η πυρκαγιά θα ξέσπαγε έτσι κι αλλιώς — ακόμα κι αν δεν το είχατε ευχηθεί εσείς;

ΣΟΛΝΕΣ: Πέσε πως το σπίτι εκείνο ήταν του γέρο-Μπρόβικ. Δε θ' άρπαζε ποτέ φωτιά, σε μια τόσο... «κατάλληλη» στιγμή. Γιατί εκείνος δεν έχει τη δύναμη να καλέσει τις αόρατες δυνάμεις. (Σηκώνεται, ανήσυχα.) Βλέπετε, Χίλντα; Εγώ είμαι ο ένοχος — για τα παιδιά που πλήρωσαν με τη ζωή τους. Και για την Αλίνα, που δεν έγινε αυτό που ήθελε και μπορούσε να γίνει.

ΧΙΑΝΤΑ: Δε φταίτε εσείς.

ΣΟΛΝΕΣ: Ποιος κάλεσε, όμως αυτές τις δυνάμεις; Εγώ! Και ήρθαν. Και με υπακούσαν! (Με όλο και μεγαλύτερη έξαψη.) Κι αυτό, ο κόσμος το λέει «τύχη»! Ξέρετε πώς νοιώθω εγώ με αυτή την «τύχη»; Σαν να μου έχουν γδάρει το πετόσι απ' το στήθος. Και οι αόρατοι «βοηθοί» μου ξεσκίζουν τις σάρκες των

άλλων, για να σκεπάσουν τη δική μου πληγή. Μα η πληγή δε γιατρεύεται! Ποτέ, ποτέ! Αν ξέρατε πώς καίει και πονάει, ώρες-ώρες!

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάζει προσεκτικά: Είσαστε άρρωστος, κύριε Σόλνες. Πολύ άρρωστος, νομίζω...

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί δε λέτε «τρελός; Αφού αυτό σκέφτεστε!

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι, όχι στο μυαλό.

ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά;

ΧΙΑΝΤΑ: Μου φαίνεται πως... γεννηθήκατε με αδύναμη συνείδηση.

ΣΟΛΝΕΣ: Τι διάβολο θέλετε να πείτε;

ΧΙΑΝΤΑ: Η συνείδησή σας είναι πολύ εύθραυστη. Υπερευαίσθητη. Δε μπορεί να αντιμετωπίσει δυσκολίες... να σηκώσει κανένα βαρύ φορτίο...

ΣΟΛΝΕΣ, μουρμουρίζει: Και πώς έπρεπε να είναι η συνείδησή μου — αν επιτρέπεται;

ΧΙΑΝΤΑ: Πιο... ρωμαλέα.

ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια;... Η δικιά σας είναι ρωμαλέα;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Έτσι πιστεύω, τουλάχιστο.

ΣΟΛΝΕΣ: Δε νομίζω πως τη βάλατε ποτέ σε σοβαρή δοκιμασία.

ΧΙΑΝΤΑ, με χείλια που τρέμουν: Κάνετε λάθος. Δεν ήταν εύκολο, για μένα, ν' αφήσω τον πατέρα μου... Τον αγαπάω τρομερά!

ΣΟΛΝΕΣ: Σιγά! Για ένα-δυο μήνες...

ΧΙΑΝΤΑ: Νιώθω πως δε θα ξαναγυρίσω ποτέ κοντά του.

ΣΟΛΝΕΣ: Ποτέ; Τότε γιατί τον αφήσατε;

ΧΙΑΝΤΑ, μισοσοβαρά - μισοαστεία: Το ξεχάσατε πάλι; Γιατί πέρασαν τα δέκα χρόνια!

ΣΟΛΝΕΣ: Ανοησίες! Είχατε προβλήματα στο σπίτι, ε;

ΧΙΑΝΤΑ, σοβαρά: Κανένα. Αλλά κάτι μέσα μου μ' έσπρωχνε να έρθω εδώ — κάτι που με σαγήνευε και με μαγνήτιζε.

ΣΟΛΝΕΣ, ζοηρά: Αυτό είναι! Αυτό είναι, Χίλντα! Έχετε και σεις ένα τελώνιο μέσα σας. Όπως εγώ. Αυτό καλεί τις δυνάμεις γύρω μας! Και, αργά ή γρήγορα, παραδινόμαστε. Είτε το θέλουμε, είτε όχι.

ΧΙΑΝΤΑ: Νομίζω πως έχετε δίκιο, κύριε Σόλνες.

ΣΟΛΝΕΣ, σουλατσάρει πάνω-κάτω: Υπάρχουν τόσοι αόρατοι δαίμονες στον κόσμο, Χίλντα!

ΧΙΑΝΤΑ: Και δαίμονες, ακόμα;

ΣΟΛΝΕΣ, σταματάει: Καλοί και κακοί. Ξανθοί και μελαχρινοί... Να ξέραμε, μονάχα, ποιού απ' αυτούς μας κυβερνάνε! (Ξαναρχίζει να σουλατσάρει.) 'Όλα θα ήταν τόσο πιο απλά!

ΧΙΑΝΤΑ, παρακολουθώντας τον με τα μάτια: Ναι! 'Η αν είχαμε μια δυνατή, θαρραλέα συνείδηση και το κουράγιο να κάνουμε αυτό που θέλουμε!

ΣΟΛΝΕΣ, σταματάει δίπλα στο τραπέζι: Νομίζω πως οι περισσότεροι άνθρωποι είναι αδύναμοι σαν και μένα.

ΧΙΑΝΤΑ: 'Έτσι φαίνεται.

ΣΟΛΝΕΣ, σκύβει πάνω απ' το τραπέζι: Οι παλθοί μας θρύλοι, οι «σάγκες» — τις έχετε διαβάσει;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Τότε που διάβαζα.

ΣΟΛΝΕΣ: Μιλάνε για τους Βίκινγκς, που σαλπάρανε για χώρες μακρινές και λεηλατούσανε, καίγανε, σφάζανε τους άντρες.—

ΧΙΑΝΤΑ: Κι αρπάζανε τις γυναίκες.—

ΣΟΛΝΕΣ: ...τις παίρνανε μαζί τους, στα καράβια τους.—

ΧΙΑΝΤΑ: ...τις φέρνανε εδώ.—

ΣΟΛΝΕΣ: Και τις μεταχειρίζονταν φριχτά — όπως οι χειρότεροι «δαίμονες»!

ΧΙΑΝΤΑ, κοιτάει μπροστά της, με μισόκλειστα μάτια: Θα πρέπει να είναι συγκλονιστικό!

ΣΟΛΝΕΣ, με σύντομο, τραχύ γέλιο: Ν' αρπάξεις μια γυναίκα;

ΧΙΑΝΤΑ: Να σε αρπάξουν!

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει για λίγο: Α!

ΧΙΑΝΤΑ, σπάει τον ειρμό της συζήτησης: Πού τους θυμηθήκατε τους Βίκινγκς, κύριε Σόλνες;

ΣΟΛΝΕΣ: Εκείνοι θα πρέπει να είχαν αρωμαλέα συνείδηση. Γυρίζανε εδώ, πίνανε και γλεντοκοπούσανε, κι ήταν χαρούμενοι σαν μικρά παιδιά. Κι όσο για τις γυναίκες, τους άρεσαν αυτοί οι κτηνάνθρωποι και δεν είχαν καμιά διάθεση να τους αφήσουν. Το καταλαβαίνετε αυτό, Χίλντα;

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όσο δε φαντάζεστε!

ΣΟΛΝΕΣ: Σοβαρά; Θα κάνατε κι εσείς το ίδιο;

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί όχι;

ΣΟΛΝΕΣ: Θα ζούσατε πρόθυμα μ' έναν κακούργο;

ΧΙΑΝΤΑ: Αν τον αγαπούσα, ναι.

ΣΟΛΝΕΣ: Μα θα μπορούσατε ν' αγαπήσετε έναν τέτοιο άνθρωπο;

ΧΙΑΝΤΑ: Για τ' όνομα του Θεού, κύριε Σόλνες! Δεν διαλέγουμε ποιον θ' αγαπήσουμε.

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει συλλογισμένος: Σωστά. Την «εκλογή» την κάνει το τελώνιο που 'χουμε μέσα μας.

ΧΙΑΝΤΑ, μισογελώντας: Κι όλοι εκείνοι οι ευλογημένοι δαίμονες, που τους ξέρετε τόσο καλά. Οι Ξανθοί κι οι μελαχρινοί.

ΣΟΛΝΕΣ, ήσυχα και θερμά: Ελπίζω να διαλέξουν κάποιον που να σας αξίζει, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ: 'Έχουν διαλέξει. Μια για πάντα.

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει σοβαρά - βαθιά στα μάτια: Χίλντα, μοιάζετε με αγριοπούλι του δάσους.

ΧΙΑΝΤΑ: 'Όχι δα! Εγώ δεν κρύβομαι πίσω από θάμνους και φυλώματα.

ΣΟΛΝΕΣ: Σωστά! Σαν αρπακτικό πουλί, λοιπόν.

ΧΙΑΝΤΑ: Αυτό μου πάει καλύτερα. (Σε μεγάλη ένταση.) Και γιατί όχι; Γιατί να μη βγω κι εγώ κυνήγι;... ν' αρπάξω το θήραμα που θέλω; Ας το πιάσω στα νύχια μου και θα το κάνω ό,τι μ' αρέσει.

ΣΟΛΝΕΣ: Χίλντα, ξέρετε τι είσαστε;

ΧΙΑΝΤΑ: Ένα παράξενο πουλί...

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι είσαστε σα την αυγή. 'Όταν σας κοιτάω — είναι σαν να βλέπω το ηλιοχάραμα.

ΧΙΑΝΤΑ: Πέστε μου, κύριε Σόλνες. Είστε βέβαιος, πως δε με κάλεσατε εσείς κοντάς σας; Από μέσα σας;

ΣΟΛΝΕΣ, απαλά κι αργά: Ναι... πρέπει να σας κάλεσα...

ΧΙΑΝΤΑ: Τι θέλατε από μένα;

ΣΟΛΝΕΣ: Είστε τα νιάτα Χίλντα!

ΧΙΑΝΤΑ, χαμογελάει: Τα νιάτα που σας τρομάζουν;

ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι: Και που, βαθιά μέσ' την καρδιά μου, τ' αποζητάω τόσο!

(*Η ΧΙΑΝΤΑ σηκώνεται, πηγαίνει στο τραπεζάκι και παίρνει το ντοσιέ του ΡΑΓΚΝΑΡ.*)

ΧΙΑΝΤΑ, *το απλώνει προς αυτόν:* Τι θα γίνει μ' αυτά τα σχέδια; ΣΟΛΝΕΣ, *κοφτά, σπρώχνοντάς τα μακριά:* Πάρτε τα από δω. Αρκετή ώρα έφαγα με δαύτα!

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, αλλά θα γράψετε δυο καλά λόγια!

ΣΟΛΝΕΣ: Εγώ; Ποτέ!

ΧΙΑΝΤΑ: Μα να πεθάνει έτσι ο καημένος ο γέρος; Ενώ είναι στο χέρι σας να δώσετε τέτοια χαρά και στους δυο! Κι έπειτα, μπορεί ο νεαρός να πάρει και τη δουλειά...

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όσο γι' αυτό, ούτε λόγος! Έκανε τ' αδύνατα δυνατά για να το καταφέρει — ο κύριος!

ΧΙΑΝΤΑ: Ακόμα κι αν δεν το πιστεύετε, γράψτε ένα ψέμα. Δε θα χαλάσει ο κόσμος!

ΣΟΛΝΕΣ: «Ψέματα»; (*Σηκώνεται.*) Χίλντα, πάρτε αυτά τα παλιοσχέδια από μπροστά μου.

ΧΙΑΝΤΑ, *τραβάει το ντοσιέ:* Εν τάξει, εν τάξει! Μη μας δείρετε κιόλας! Λέτε για δαίμονες και τελώνια, αλλά και εσείς ίδιοι είστε. (*Κοιτάζει γύρω το δωμάτιο.*) Πού έχετε πέννα και μελάνι;

ΣΟΛΝΕΣ: Πουθενά!

ΧΙΑΝΤΑ, *πάει προς την πόρτα:* Θα έχει η... κοπέλα στο γραφείο της.

ΣΟΛΝΕΣ: Καθήστε εδώ που κάθεστε, Χίλντα! Θέλετε να πω ψέματα; Θα μπορούσα να το κάνω, για χατήρι του γέρου. Γιατί, κάποτε... τον κατάστρεψα, τον τσαλαπάτησα...

ΧΙΑΝΤΑ: Κι αυτόν;

ΣΟΛΝΕΣ: Χρειαζόμουνά τόπο για μένα. Αλλά τον Ράγκναρ — δε θα τον αφήσω να προχωρήσει, με κανένα τρόπο!

ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι κι αλλιώς, δε θα πετύχει, ο φουκαράς. Αφού, όπως λέτε, δεν έχει ταλέντο.

ΣΟΛΝΕΣ, *την πλησιάζει, την κοιτάει και της ψιθυρίζει:* Αν του δώσω αυτή την ευκαιρία, θα με καταστρέψει, θα με τσακίσει. Όπως εγώ τον πατέρα του.

ΧΙΑΝΤΑ: Δηλαδή... είναι τόσο άξιος;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι! Χωρίς αμφιβολία! Αυτός είναι η νεότερη γενιά

που ετοιμάζεται να βροντήσει την πόρτα μου και να συντρίψει τον Αρχιμάστορα Σόλνες!

ΧΙΑΝΤΑ, *τον κοιτάζει αποδοκιμαστικά:* Και γι' αυτό θέλετε να του φράξετε το δρόμο; Ντροπή σας, Αρχιμάστορα!

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτός ο αγώνας μου κόστισε το αίμα της καρδιάς μου. Κι έπειτα... φοβάμαι πως οι αόρατες δυνάμεις δε θα με υπακούνε πια.

ΧΙΑΝΤΑ: Ε, και; θα τα βγάλετε πέρα μόνος σας!

ΣΟΛΝΕΣ: Είναι μάταιο, Χίλντα. Αργά ή γρήγορα, η τύχη θα γυρίσει. Και η τιμωρία θα είναι ανελέητη!

ΧΙΑΝΤΑ, *σε απόγνωση, κλείνοντας τα αυτιά της:* Μη λέτε τέτοια πράγματα. Θέλετε να με σκοτώσετε; Θέλετε να μου πάρετε ό,τι πιο ακριβό έχω στη ζωή μου;

ΣΟΛΝΕΣ: Δηλαδή;

ΧΙΑΝΤΑ: Να σας δω μεγάλο! Να σας δω με το στεφάνι στα χέρια — ψηλά, ψηλά, στην κορφή ενός πύργου! (*Ηρμεί πάλι.*) Βγάλτε το μολύβι σας, Αρχιμάστορα. Δε μπορεί, ένα μολύβι θα έχετε στην τσέπη σας.

ΣΟΛΝΕΣ, *βιάζει ένα μολύβι:* Έχω.

ΧΙΑΝΤΑ: Ωραία. (*Ακουμπάει το ντοσιέ στο τραπέζι.*) Και τώρα, θα καθίσουμε εδώ, μαζί...

(*Ο ΣΟΛΝΕΣ κάθεται στο τραπέζι. Η ΧΙΑΝΤΑ στέκεται δίπλα του, ακουμπώντας στην πλάτη της καρέκλας.*)

ΧΙΑΝΤΑ: ... Και θα γράψουμε κάτι... πολύ ευγενικό, πολύ γλυκό, γι αυτόν τον απαίσιο Ράγκερντ, πώς τον λένε...

ΣΟΛΝΕΣ, *γράφει μερικές γραμμές κι ύστερα γυρίζει και την κοιτάζει:* Πέστε μου κάτι, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Αν, στ' αλήθεια, με περιμένατε δέκα χρόνια —

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί δε μου γράψατε ποτέ; Θα σας απαντούσα.

ΧΙΑΝΤΑ, *γρήγορα:* Μα όχι, όχι! Ακριβώς αυτό δεν ήθελα!

ΣΟΛΝΕΣ: Γιατί;

ΧΙΑΝΤΑ: Φοβόμουνά πως θα τα κατάστρεφε όλα!... Αλλά είχαμε να γράψουμε κάτι στα σχέδια...

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι...

ΧΙΑΝΤΑ, σκύβει και κοιτάζει πάνω απ' τον ώμο του, καθώς εκείνος γράφει: 'Έτσι! Θερμά και μεγαλόψυχα! Αχ, πως τον μισώ — πως τον μισώ — αυτόν τον... Ρόγκαλντ —!

ΣΟΛΝΕΣ, γράφοντας: Δεν αγαπήσατε ποτέ κανέναν, Χιλντα;

ΧΙΑΝΤΑ: τραχιά: Τι είπατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Σας ρώτησα αν έχετε αγαπήσει ποτέ κανέναν;

ΧΙΑΝΤΑ: Κανέναν άλλον, θέλετε να πείτε.

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει: Ναι. Αυτά τα δέκα χρόνια... αγαπήσατε ποτέ... κανέναν άλλον;

ΧΙΑΝΤΑ: Ε, ναι! Πού και πού. Όταν ήμουν έξω φρενών που δεν ερχόσαστε.

ΣΟΛΝΕΣ: Ενδιαφερθήκατε, λοιπόν, και για άλλους.

ΧΙΑΝΤΑ: Πολύ λίγο... για καμιά εβδομάδα... Ελάτε τώρα, κύριε Σόλνες! Εσείς ξέρετε απ' αυτά τα πράγματα!

ΣΟΛΝΕΣ: Χιλντα, γιατί ήρθατε;

ΧΙΑΝΤΑ: Μη χάνουμε την ώρα μας. Ο γέρος μπορεί να πεθάνει από στιγμή σε στιγμή.

ΣΟΛΝΕΣ: Απαντήστε μου, Χιλντα. Τι θέλετε από μένα;

ΧΙΑΝΤΑ: Το βασίλειό μου!

ΣΟΛΝΕΣ: Χμμμ.

(Ρίχνει μια γρήγορη ματιά στην αριστερή πόρτα και εξακολουθεί να γράφει στα σχέδια. Μπαίνει η ΑΛΙΝΑ με πακέτα.)

ΑΛΙΝΑ: Σας αγόρασα μερικά πράγματα, δεσποινίς Βάνγκελ. Τα μεγάλα πακέτα θα τα στείλουν σε λίγο.

ΧΙΑΝΤΑ: Τι καλή που είστε!

ΑΛΙΝΑ: Καθήκον μου. Τιποτ' άλλο.

ΣΟΛΝΕΣ, ξαναδιαβάζει όσα έγραψε: Αλίνα...

ΑΛΙΝΑ: Ναι, Χάλβαρντ;

ΣΟΛΝΕΣ: Είδες αν είναι μέσα η... η βοηθός μου;

ΑΛΙΝΑ: Και βέβαια είναι.

ΣΟΛΝΕΣ, βάζει τα σχέδια στο ντοσιέ: Χμ —

ΑΛΙΝΑ: Καθόταν στο γραφείο της, όπως πάντα — όταν μπαίνω εγώ στο δωμάτιο.

ΣΟΛΝΕΣ, σηκώνεται: Θα της τα δώσω και θα της πω —

ΧΙΑΝΤΑ, του παίρνει το ντοσιέ: Αφήστε σε μέναν αυτή τη χαρά! (Πάει ως την πόρτα και γυρίζει.) Πώς την είπατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Δεσποινίδα Φόσλι.

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι, όχι τόσο επίσημα. Το μικρό της πώς είναι;

ΣΟΛΝΕΣ: Κάγια — νομίζω.

ΧΙΑΝΤΑ, ανοίγει την πόρτα και φωνάζει: Κάγια! Ελάτε! Γρήγορα! Σας θέλει ο κύριος Σόλνες.

(Η ΚΑΓΙΑ παρουσιάζεται στην πόρτα.)

ΚΑΓΙΑ, τον κοιτάζει αναστατη: Ορίστε —;

ΧΙΑΝΤΑ, της δίνει το ντοσιέ: Δείτε, Κάγια! Πάρτε τα σπίτι. Ο Αρχιμάστορας έγραψε αυτό που θέλατε!

ΚΑΓΙΑ: Επί τέλους!

ΣΟΛΝΕΣ: Δώστε τα στον γερο-Μπρόβικ όσο μπορείτε πιο γρήγορα.

ΚΑΓΙΑ: Πηγαίνω αμέσως.

ΣΟΛΝΕΣ: Κι έτσι ο Ράγκναρ θα καταφέρει να χτίσει μόνος του...

ΚΑΓΙΑ: Μπορεί να έρθει να σας ευχαριστήσει;

ΣΟΛΝΕΣ: Δε θέλω ευχαριστίες. Να του το πείτε αυτό!

ΚΑΓΙΑ: Μάλιστα.

ΣΟΛΝΕΣ: Πέστε του, ακόμα, πως από δω και μπρος, δε θα τον χρειαστώ άλλο. Ούτε τον Ράγκναρ, ούτε εσάς.

ΚΑΓΙΑ, χαμηλά, με τρεμάμενη φωνή: Ούτε εμένα;

ΣΟΛΝΕΣ: Θα 'χετε τόσα άλλα να σκεφτείτε και να φροντίζετε... Λοιπόν, πάρτε τα σχέδια και τρέξτε σπίτι, δεσποινίς Φόσλι! Τώρα! Αμέσως!

ΚΑΓΙΑ, το ίδιο: Μάλιστα, κύριε Σόλνες. (Βγαίνει.)

ΑΛΙΝΑ: Θεέ μου, τι ύπουλη ματιά που έχει!

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό το κακόμοιρο πλάσματάκι;

ΑΛΙΝΑ: Έχω μάτια και βλέπω, Χάλβαρντ. Τους απολύεις, λοιπόν;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΑΛΙΝΑ: Κι εκείνην;

ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό δεν ήθελες;

ΑΛΙΝΑ: Μα πώς θα τα βγάλεις πέρα μόνος σου, Χάλβαρντ; Ή έχεις έτοιμη την αντικαταστάτρια;

ΧΙΑΝΤΑ, *παιχνιδιάρικα*: Εμένα, πάντως, μη με υπολογίζετε!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα τα καταφέρω, Αλίνα. Εσύ φρόντισε για τη μετακόμιση στο καινούριο σπίτι — όσο γίνεται πιο γρήγορα. Απόψε θα κρεμάσουμε το στεφάνι — στο πιο ψηλό σημείο του Πύργου. (Στη ΧΙΑΝΤΑ.) Τι έχετε να πείτε γι' αυτό, δεσποινίς Χίλντα;

ΧΙΑΝΤΑ, *τον κοιτάει ενθουσιασμένη*: Θα είναι υπέροχο να σας ξαναδώ εκεί ψηλά!

ΣΟΛΝΕΣ: Εμένα;

ΑΛΙΝΑ: Θεέ και Κύριε! Πώς σας ήρθε αυτό δεσποινίς Βάνγκελ; Ο άντρας μου υποφέρει από τρομερούς ιλιγγούς.

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν το πιστεύω!

ΑΛΙΝΑ: Σας βεβαιώνω.

ΧΙΑΝΤΑ: Μα τον έχω δει, στην κορφή του καμπαναριού μας!

ΑΛΙΝΑ: Ναι, κάτι έχω ακούσει. Αλλά είναι αδύνατον!

ΣΟΛΝΕΣ, *βίαια*: Αδύνατο! Αδύνατο! Κι' όμως, ανέβηκα!

ΑΛΙΝΑ: Μα, Χάλβαρντ, πώς; Εσύ ζαλίζεσαι να βγεις στο μπαλκόνι! Πάντα ζαλιζόσουναι!

ΣΟΛΝΕΣ: Μπορεί απόψε, ν' αλλάξεις γνώμη!

ΑΛΙΝΑ, *τρομοκρατημένη*: Όχι, όχι, όχι! Θεός φυλάξει!... Θα φωνάξω το γιατρό! Εκείνος θα σ' εμποδίσει.

ΣΟΛΝΕΣ: Αλίνα...

ΑΛΙΝΑ: Είσαι άρρωστος, Χάλβαρντ!... Δε μπορεί — είσαι άρρωστος!.. Θεέ μου! Θεέ μου! (Βγαίνει βιαστικά από δεξιά.)

ΧΙΑΝΤΑ, *τον κοιτάζει έντονα*: Λέει αλήθεια;

ΣΟΛΝΕΣ: Πώς ζαλιζομαι;

ΧΙΑΝΤΑ: Πώς ο Αρχιμάστοράς μου δε μπορεί, δεν τολμάει — να ανέβει τόσο ψηλά όσο ψηλά χτίζει.

ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι το βλέπετε εσείς;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι.

ΣΟΛΝΕΣ: Ξέρετε πως αρχίζετε να με τρομάζετε;

ΧΙΑΝΤΑ, *κοιτάει προς το παράθυρο*: Ανεβείτε, λοιπόν! Αρπάξτε το στεφάνι, κι ανεβείτε!

ΣΟΛΝΕΣ, *πάει πιο κοντά της*: Θα μπορούσατε να μείνετε εκεί πάνω, στο πιο ψηλό δωμάτιο του πύργου, Χίλντα... σαν πριγκήπισσα.

ΧΙΑΝΤΑ, *αινιγματικά, μισοαστεία, μισοσοβαρά*: Όπως μου υποσχεθήκατε.

ΣΟΛΝΕΣ: Αλήθεια;

ΧΙΑΝΤΑ: Ντροπή σας, Αρχιμάστορα! Είπατε πως θα με κάνετε πριγκήπισσα και πως θα μου χαρίσετε ένα βασίλειο. Κι ύστερα φύγατε και —

ΣΟΛΝΕΣ, *προσεχτικά*: Είσατε βέβαιη πως δεν τα ονειρευτήκατε όλα αυτά;

ΧΙΑΝΤΑ, *απότομα*: Εσείς πιστεύετε πως δεν έγιναν ποτέ;

ΣΟΛΝΕΣ: Δεν ξέρω. (Πιο απαλά.) Αλλά ένα πράγμα ξέρω καλά —

ΧΙΑΝΤΑ: Τι; Πέστε μου!

ΣΟΛΝΕΣ: Κι αν δεν έγιναν... θα έπρεπε να έχουν γίνει.

ΧΙΑΝΤΑ, *ζωηρά*: Δεν μπορεί να ζαλίζεστε — εσείς!

ΣΟΛΝΕΣ: Απόψε, θα κρεμάσουμε το στεφάνι — πριγκήπισσα Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ, *λίγο πικρά*: Ναι... πάνω στο καινούριο σας σπίτι.

ΣΟΛΝΕΣ: Πάνω στο καινούριο σπίτι. Που δε θα γίνει ποτέ δικό μου. (Βγαίνει από την πόρτα του κήπου.)

ΧΙΑΝΤΑ, *κοιτάζει ίσια μπροστά της με μακρυνό βλέμμα και ψιθυρίζει μόνη της*. Ξεχωρίζουν μόνο δυο λέξεις: ...τρομερά συγκλονιστικό!

ΑΥΛΑΙΑ

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΗ

Μια μεγάλη, φαρδιά βεράντα στο σπίτι του ΣΟΛΝΕΣ. Αριστερά φαίνεται ένα μέρος του σπιτιού, με μια πόρτα που οδηγεί στο εσωτερικό. Μπρος, δεξιά, κάγκελα. Στην άκρη της βεράντας, σκαλοπάτια που βγάζουν κάτω στον κήπο. Ψηλά, γέρικα δέντρα ρίχνουν τα κλαδιά τους στη βεράντα και στο σπίτι. Στην άκρη δεξιά, ανάμεσα απ' τα δέντρα, φαίνεται μόλις το κάτω μέρος του καινούργιου σπιτιού, με μια σκαλωσιά γύρω απ' τη βάση του πύργου του. Ο κήπος είναι φραγμένος μ' ένα παλιό ξύλινο φράχτη. Απ' έξω, ένας δρόμος με χαμηλά γκρεμισμένα σπίτια.

Συννεφιασμένο απόγευμα.

Στη βεράντα, ένας πάγκος κοντά στον τοίχο και μπροστά του ένα μακρύ τραπέζι. Από την άλλη μεριά του τραπεζιού, μια πολυθρόνα και μερικά σκαμνιά. Όλα τα έπιπλα είναι καμωμένα από καλάμι.

Η ΚΑ ΣΟΛΝΕΣ, τυλιγμένη σ' ένα μακρύ άσπρο σάλι, ξεκουράζεται στην πολυθρόνα και κοιτάει αριστερά. Σε λίγο, ανεβαίνει τις σκάλες του κήπου η ΧΙΑΝΤΑ. Φοράει ό,τι και στη Δεύτερη Πράξη — και καπέλο. Στο στήθος της έχει καρφισώσει ένα μικρό μπουκέτο αγριολούλουδα.

ΑΛΙΝΑ, γυρνώντας ελαφρά το κεφάλι: 'Ησαστε στον κήπο, δεσποινίς Βάνγκελ;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Τον «εξερευνούσα».

ΑΛΙΝΑ: Και κόψατε λουλούδια, όπως βλέπω.

ΧΙΑΝΤΑ: Βρήκα ένα σωρό... ανάμεσα στους θάμνους.

ΑΛΙΝΑ: Αλήθεια; Υπάρχουν ακόμα; Έχω τόσα χρόνια να πάω στον κήπο!

ΧΙΑΝΤΑ, πλησιάζει: Σοβαρά; Κι εγώ έλεγα πως θα τρέχετε εκεί κάθε λίγο και λιγάκι.

ΑΛΙΝΑ, με αχνό χαμόγελο: Δεν «τρέχω» πουθενά, δεσποινίς Βάνγκελ. Όχι πια.

ΧΙΑΝΤΑ: Μα δε μπορεί! Υπάρχουν τόσο όμορφα πράγματα στον κήπο...

ΑΛΙΝΑ: Όλα αυτά γίνανε ξένα για μένα. Σχεδόν, φοβάμαι να τα ξαναδώ.

ΧΙΑΝΤΑ: Τον κήπο σας;

ΑΛΙΝΑ: Δεν τον νοιώθω δικό μου πια.

ΧΙΑΝΤΑ: Τι θέλετε να πείτε;

ΑΛΙΝΑ: Ότι δεν είναι ο κήπος μου, δεσποινίς Βάνγκελ — όπως ήταν τον καιρό της μητέρας μου και του πατέρα μου. Τον λεηλατήσανε... τον κομματιάσανε... και χτίσανε σπίτια για ξένους, για ανθρώπους που δεν γνωρίζω. Και, τώρα, όλοι αυτοί κάθονται στα παράθυρα και με παρακολουθούν...

ΧΙΑΝΤΑ, λαμπερά: Κυρία Σόλνες.

ΑΛΙΝΑ: Ορίστε.

ΧΙΑΝΤΑ: Να κάτσω λίγο μαζί σας;

ΑΛΙΝΑ: Ναι... παρακαλώ... αν δε βαριέστε.

ΧΙΑΝΤΑ, πλησιάζει ένα σκαμνί στην πολυθρόνα της ΑΛΙΝΑΣ και κάθεται: Α — εδώ, μπορείς να ξαπλώσεις και να λιαστείς σα γάτα!

ΑΛΙΝΑ, πολύ απαλά, ακουμπάει το χέρι της στα μαλλιά της ΧΙΑΝΤΑ: Είστε πολύ καλή που κάθεστε εδώ μαζί μου. Νόμιζα πως πηγαίνατε να βρείτε τον άντρα μου.

ΧΙΑΝΤΑ: Τι να τον κάνω;

ΑΛΙΝΑ: Να τον βοηθήσετε, φαντάζομαι...

ΧΙΑΝΤΑ: Α, μπα... Άλλωστε, δεν είν' εδώ. Έχει πάει εκεί κάτω, με τους εργάτες. Ήτανε τόσο αγριεμένος που δεν τόλμησα να του μιλήσω.

ΑΛΙΝΑ: Κι όμως! Στο βάθος είναι πολύ καλός κι ευγενικός.

ΧΙΑΝΤΑ: Αυτός;

ΑΛΙΝΑ: Δεν τον έχετε γνωρίσει, ακόμα, καλά, δεσποινίς Βάνγκελ.

ΧΙΑΝΤΑ, την κοιτάει τρυφερά: Χαίρεστε που θα πάτε στο καινούργιο σπίτι;

ΑΛΙΝΑ: Πρέπει να χαίρομαι. Αφού το θέλει τόσο ο Χάλβαρντ.

ΧΙΑΝΤΑ: Μόνο γι' αυτό;

ΑΛΙΝΑ: Ναι, δεσποινίς Βάνγκελ. Είναι καθήκον μου να κάνω ό,τι θέλει. Μ' όλο που, μερικές φορές, δύσκολα πείθεις τον εαυτό σου να υπακούει.

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, πολύ δύσκολα...

ΑΛΙΝΑ: Και μάλιστα, όταν έχεις τόσα ελαττώματα, όπως εγώ —

ΧΙΑΝΤΑ: Κι όταν έχεις υποφέρει, όπως εσείς.

ΑΛΙΝΑ: Πώς το ξέρετε;

ΧΙΑΝΤΑ: Ο άντρας σας μου το είπε.

ΑΛΙΝΑ: Σε μένα δε μιλάει ποτέ γι' αυτά. Ναι, πέρασα πάρα πολλά στη ζωή μου, δεσποινίς Βάνγκελ.

ΧΙΑΝΤΑ, κουνάει το κεφάλι με κατανόηση: Καημένη μου κυρία Σόλνες. Πρώτα η φωτιά.—

ΑΛΙΝΑ, αναστενάζοντας: Ναι. Κάθετι δικό μου έγινε στάχτη.

ΧΙΑΝΤΑ: Κι έπειτα... το χειρότερο...

ΑΛΙΝΑ, την κοιτάει ερωτηματικά: Ποιο χειρότερο;

ΧΙΑΝΤΑ: Το χειρότερο απ' όλα.

ΑΛΙΝΑ: Τι θέλετε να πείτε;

ΧΙΑΝΤΑ, σιγανά: Που χάσατε τα παιδιά σας.

ΑΛΙΝΑ: Α, ναι... τ' αγοράκια μου. Αλλά, αυτό, ήταν διαφορετικό. Ήταν θέλημα Θεού! Πρέπει να σκύβουμε το κεφάλι και να το δεχόμαστε. Και να τον ευχαριστούμε.

ΧΙΑΝΤΑ: Μπορείτε, όμως;

ΑΛΙΝΑ: Όχι πάντα. Ξέρω πως είναι καθήκον μου, αλλά δεν μπορώ.

ΧΙΑΝΤΑ: Πολύ φυσικό!

ΑΛΙΝΑ: Κάθε τόσο, πρέπει να θυμίζω στον εαυτό μου πως ο Θεός με τιμώρησε δίκαια.

ΧΙΑΝΤΑ: Για ποιο πράγμα;

Δέσποινια Γερουλάνου — Ελένη Χατζηαργύρη

ΑΛΙΝΑ: Γιατί δεν είχα το κουράγιο ν' αντέξω τη δυστυχία.

ΧΙΑΝΤΑ: Μα δεν καταλαβαίνω —

ΑΛΙΝΑ: Σας παρακαλώ, δεσποινίς Βάνγκελ. Μη μου μιλάτε άλλο για τα παιδιά μου. Πρέπει να χαιρόμαστε που αναπαύονται ειρηνικά κι ευτυχισμένα... Οι μικρές απώλειες είν' εκείνες που σπαράζουν την καρδιά. Τα μικροπράγματα, που, για τους άλλους, δεν έχουν καμιά σημασία.

ΧΙΑΝΤΑ, βάζει το χέρι στο γόνατο της ΑΛΙΝΑΣ και την κοιτάει τρυφερά: Τι θέλετε να πείτε;

ΑΛΙΝΑ: Τα μικροπράγματα... Τα παλιά οικογενειακά πορτραίτα στους τοίχους — κάρικες όλα. Και τα μεταξωτά φορέματα, που πέρναγαν από γενιά σε γενιά. Κι οι δαντέλλες της μητέρας και της γιαγιάς. Και τα κοσμήματά τους. Όλα στάχτη! (Λυπητερά.) Και οι κούκλες όλες!

ΧΙΑΝΤΑ: Ποιες;

ΑΛΙΝΑ, πνιγμένη στα δάκρυα: Είχα εννιά πανέμορφες κούκλες.

ΧΙΑΝΤΑ: Και κάρικες;

ΑΛΙΝΑ: Όλες! Ήταν τόσο σκληρό για μένα — τόσο...

ΧΙΑΝΤΑ: Και τις φυλάγατε τόσα χρόνια;

ΑΛΙΝΑ: Δεν τις φύλαγα. Ζούσαν μαζί μου.

ΧΙΑΝΤΑ: Και αφού μεγαλώσατε;

ΑΛΙΝΑ: Πάντα!

ΧΙΑΝΤΑ: Και μετά το γάμο σας;

ΑΛΙΝΑ: Ναι. Όταν δεν τις έβλεπε ο Χάλβαρντ... Κάρικες όμως, χάθηκαν, πάνε. Κανένας δε σκέφτηκε να τις σώσει. Μόνο που το θυμάμαι... Μη με κοροϊδέσετε, δεσποινίς Βάνγκελ.

ΧΙΑΝΤΑ: Δε σας κοροϊδεύω καθόλου!

ΑΛΙΝΑ: Για μέναν, ήταν ολοζώντανες. Τις κρατούσα στην αγκαλιά μου, σαν μικρά, αγέννητα παιδιά.

(Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΧΕΡΝΤΑΛ βγαίνει από το σπίτι, κρατώντας το καπέλο του, και τις βλέπει.)

ΧΕΡΝΤΑΛ: Έχετε όρεξη για κρυολογήματα, κυρία Σόλνες;

ΑΛΙΝΑ: Είναι τόσο ευχάριστα και ζεστά σήμερα!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Συμβαίνει τίποτα; Πήρα το σημειωμά σας.

ΑΛΙΝΑ, σηκώνεται: Ναι. Πρέπει να σας μιλήσω για κάτι πολύ

σοβαρό.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Θέλετε να πάμε μέσα; (Στη ΧΙΑΝΤΑ.) Ακόμα με τα ορειβατικά σας, βλέπω, δεσποινίς Βάνγκελ.

ΧΙΑΝΤΑ, σηκώνεται, εύθυμα: Ναι, με τη μεγάλη μου στολή. Αλλά σήμερα, δεν έχω όρεξη να στραμπουλήξω κανένα πόδι. Η κυρία Σόλνες κι εγώ θα κάτσουμε εδώ, ήσυχα-ήσυχα, να παρακολουθήσουμε.—

ΧΕΡΝΤΑΛ: Να παρακολουθήσετε τι;

ΑΛΙΝΑ, χαμηλόφωνα και τρομαγμένη, στη ΧΙΑΝΤΑ: Σσς, σσιπ—στε, για το θεό! Έρχεται! Προσπαθήστε να του βγάλετε αυτή την ιδέα απ' το μυαλό. Και — ας γίνουμε φίλες, δεσποινίς Βάνγκελ. Τι λέτε, μπορούμε;

ΧΙΑΝΤΑ, αυθόρμητα, την αγκαλιάζει: Ω, μακάρι!

ΑΛΙΝΑ, απομακρύνει μαλακά τα χέρια της ΧΙΑΝΤΑΣ: Καλά... καλά... Έρχεται, γιατρέ. Πάμε μέσα, να μιλήσουμε.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Για τον άντρα σας;

ΑΛΙΝΑ: Ναι, φυσικά... Ελάτε.

(Μπαίνουν στο σπίτι. Ο ΣΟΛΝΕΣ ανεβαίνει τα σκαλιά του κήπου και φτάνει στη βεράντα. Η ΧΙΑΝΤΑ σοβαρεύει.)

ΣΟΛΝΕΣ: Το προσέξατε, Χιλντα; Μόλις με βλέπει, φεύγει.

ΧΙΑΝΤΑ: Πρόσεξα πως εσείς την κάνετε να φεύγει.

ΣΟΛΝΕΣ: Ίσως. Άθελά μου. (Την κοιτάζει εξεταστικά.) Κρυώνετε, Χιλντα; Σαν να κρυώνετε.

ΧΙΑΝΤΑ: Μόλις βγήκα από έναν τάφο!

ΣΟΛΝΕΣ: Τι είναι πάλι αυτό;

ΧΙΑΝΤΑ: Η παγωνιά έφτασε ως τα κόκαλά μου.

ΣΟΛΝΕΣ, αργά: Νομίζω πως καταλαβαίνω.

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί ήρθατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Σας είδα από κάτω.

ΧΙΑΝΤΑ: Μόνο εμένα;

ΣΟΛΝΕΣ: Το Ξερα πως, μόλις έρθω, θα φύγει.

ΧΙΑΝΤΑ: Σας πληγώνει πολύ που σας αποφεύγει;

ΣΟΛΝΕΣ: Και με ανακουφίζει.

ΧΙΑΝΤΑ: Που δεν τη βλέπετε ολοένα μπροστά σας;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.

ΧΙΑΝΤΑ: Για να μη σας θυμίζει τη θλίψη της για τα παιδιά;
ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό πάνω απ' όλα.

(Η ΧΙΑΝΤΑ διασχίζει τη βεράντα με τα χέρια την πλάτη. Στέκεται στο κιγκλίδωμα, κοιτάζοντας πέρα στον κήπο.)

ΣΟΛΝΕΣ, ύστερ' από μικρή παύση: Μιλούσατε πολλή ώρα μαζί της;

(Η ΧΙΑΝΤΑ δεν του απαντάει. Στέκεται ακίνητη.)

ΣΟΛΝΕΣ: Σας ρώτησα: μιλούσατε πολλή ώρα;

(Η ΧΙΑΝΤΑ πάλι δεν απαντάει.)

ΣΟΛΝΕΣ: Τι σας έλεγε, Χίλντα;

(Η ΧΙΑΝΤΑ μένει πάντα σιωπηλή.)

ΣΟΛΝΕΣ: Καημένη Αλίνα! Για τα παιδιά, έτσι δεν είναι;

(Η ΧΙΑΝΤΑ αναρριγιά νευρικά και κουνάει το κεφάλι της δυο φορές.)

ΣΟΛΝΕΣ: Δε θα το ξεπεράσει ποτέ! Ποτέ! (Την πλησιάζει.)

Στέκεστε πάλι ακίνητη σαν άγαλμα. Όπως χτές βράδυ.

ΧΙΑΝΤΑ, γυρνάει και τον κοιτάει σοβαρά: Θα φύγω.

ΣΟΛΝΕΣ, απότομα: Θα φύγετε;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι.

ΣΟΛΝΕΣ: Όχι. Δε θα σας αφήσω!

ΧΙΑΝΤΑ: Τι έχω να κάνω εδώ, τώρα πια;

ΣΟΛΝΕΣ: Να είστε εδώ. Αυτό φτάνει!

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάζει από πάνω ως κάτω: Ευχαριστώ... αλλά δε θα σταματήσουμε εδώ. Το ξέρετε καλά.

ΣΟΛΝΕΣ, αυθόρμητα: Τόσο το καλύτερο!

ΧΙΑΝΤΑ, με πάθος: Δε μπορώ να την πληγώσω — τώρα που τη γνώρισα! Δεν μπορώ να της πάρω κάτι που είναι δικό της.

ΣΟΛΝΕΣ: Ποιος σας είπε πως θα της πάρετε —

ΧΙΑΝΤΑ, συνεχίζει: Αν μου ήταν άγνωστη — ναι! Αν δεν την είχα δει ποτέ στη ζωή μου... Αλλά τώρα μιλήσαμε, ήρθαμε κοντά η μια στην άλλη... Όχι! Όχι!

ΣΟΛΝΕΣ: Μα δε σας πρότεινα.—

ΧΙΑΝΤΑ: Αν μείνω, ξέρετε πολύ καλά τι θα συμβεί ανάμεσά μας. Γι' αυτό φεύγω.

ΣΟΛΝΕΣ: Και τι θα γίνω εγώ, αν φύγετε; Τι σκοπό θα έχω στη

ζωή μου;

ΧΙΑΝΤΑ, μ' αινιγματική έκφραση στα μάτια της: Για σας είναι πολύ εύκολο. Έχετε το χρέος σας απέναντι στη γυναίκα σας. Θα ζήσετε γι αυτό.

ΣΟΛΝΕΣ: Είναι πολύ αργά πια, Χίλντα. Όλες εκείνες οι δυνάμεις, οι —

ΧΙΑΝΤΑ: Οι δαίμονες;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Οι δαίμονες. Και το τελώνιο μέσα μου... Της ρουφήξαν το αίμα. (Γελάει με πίκρα.) Το έκαναν για την ευτυχία μου! (Βαριά.) Για χάρη μου, η Αλίνα πέθανε. Και τώρα, ζω δεμένος με μια νεκρή! (Εναγώνια.) Εγώ! Που δε μπορώ να ζήσω χωρίς χαρά!

ΧΙΑΝΤΑ, κάνει το γύρο του τραπεζιού και καθίζει στον πάγκο, με τους αγκώνες στο τραπέζι και το κεφάλι στα χέρια. Τον κοιτάζει για λίγο: Τι θα χτίσετε τώρα;

ΣΟΛΝΕΣ, κουνάει το κεφάλι του: Μάλλον τίποτα, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι, αλλά «χαρούμενα και γαλήνια σπίτια για μπαμπάδες και μαμάδες... με πολλά, πολλά παιδιά»;

ΣΟΛΝΕΣ: Νομίζω πως κανένας δεν θα τα θέλει πια...

ΧΙΑΝΤΑ: Καημένη μου Αρχιμάστορα! Κι εσείς ξοδέψατε δέκα ολόκληρα χρόνια γι' αυτά. Τους δώσατε τη ζωή σας.

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, Χίλντα...

ΧΙΑΝΤΑ, ξεσπάει: Α, είναι τόσο άδικο, τόσο παράλογο!

ΣΟΛΝΕΣ: Ποιο;

ΧΙΑΝΤΑ: Να μην τολμάς ν' αρπάξεις την ευτυχία σου... την ίδια σου τη ζωή, μόνο και μόνο επειδή κάποιος στέκεται στο δρόμο σου. Κάποιος, που γνωρίζεις...

ΣΟΛΝΕΣ: Και που δεν έχεις δικαίωμα να τον παραμερίσεις.

ΧΙΑΝΤΑ: Η το έχεις; Δεν ξέρω... Κι ωστόσο — Αχ, να μπορούσε κανείς να κοιμηθεί και να τα ξεχάσει όλα! (Τεντώνει, τα χέρια της πάνω στο τραπέζι, ακουμπάει το αριστερό της μάγουλο στην παλάμη της και κλείνει τα μάτια.)

ΣΟΛΝΕΣ, γυρίζει την πολυθρόνα και καθίζει κοντά στο τραπέζι:

Ήσαστε ευτυχισμένη στο σπίτι του πατέρα σας, Χίλντα;

ΧΙΑΝΤΑ, ακίνητη, σαν μισοκοιμισμένη: Ζούσα σ' ένα κλουβί.

ΣΟΛΝΕΣ: Και δε θέλετε να ξαναγουρίσετε;
 ΧΙΑΝΤΑ, *το ίδιο*: Τ' αγριοπούλια δε ζουν στα κλουβιά...
 ΣΟΛΝΕΣ: Θέλουν να κυνηγάνε στον ελεύθερο αέρα.
 ΧΙΑΝΤΑ, *με το ίδιο ύφος*: Και να ψάχνουν για θήραμα...
 ΣΟΛΝΕΣ, *κοιτώντας την*: Αν μπορούσαμε να ήμαστε Βίκινγκς!
 Εκείνοι είχαν το κυνήγι στο αίμα τους.
 (Η ΧΙΑΝΤΑ ανοίγει τα μάτια της αλλά μένει ασάλευτη.)
 ΧΙΑΝΤΑ: Και τι άλλο; Πέστε μου!
 ΣΟΛΝΕΣ: Ρωμαλέα συνείδηση!
 (Η ΧΙΑΝΤΑ ορθώνεται στο κάθισμά της γεμάτη ζωή. Τα μάτια της είναι ευτυχισμένα και λαμπερά.)
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνώντας το κεφάλι*: Ξέρω τι θα χτίσετε τώρα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Τότε, ξέρετε περισσότερα από μένα, Χίλντα.
 ΧΙΑΝΤΑ: Φυσικά. Οι Αρχιμάστορες είναι τόσο κουτοί!
 ΣΟΛΝΕΣ: Λοιπόν; Δε θα μου πείτε;
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνάει πάλι το κεφάλι της*: Το κάστρο!
 ΣΟΛΝΕΣ: Ποιο κάστρο;
 ΧΙΑΝΤΑ: Το κάστρο μου, ποιο άλλο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Κάστρο θέλετε τώρα;
 ΧΙΑΝΤΑ: Δε μου χρωστάτε ένα βασίλειο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι λέτε.
 ΧΙΑΝΤΑ: Εν τάξει. Μου χρωστάτε, λοιπόν, αυτό το βασίλειο.
 Και βασίλειο χωρίς κάστρο, γίνεται;
 ΣΟΛΝΕΣ, *ζωηρεύει, όλο και περισσότερο*: Αυτά τα δυο πάνε μαζί...
 ΧΙΑΝΤΑ: Πάντα. Τότε, χτίστε το — αμέσως!
 ΣΟΛΝΕΣ, *γελάει*: «Αμέσως»; Στη στιγμή;
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Τα δέκα χρόνια πέρασαν. Δεν θα περιμένω άλλο!
 Θέλω το κάστρο μου, κύριε Αρχιμάστορα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν είναι παίξ-γέλασε να σας χρωστάει κανείς κάτι!
 ΧΙΑΝΤΑ: Αυτό έπρεπε να το σκεφτείτε νωρίτερα. Τώρα, είναι πολύ αργά. Λοιπόν! (Χτυπώντας το χέρι της στο τραπέζι.) Πού είναι το κάστρο μου; Το θέλω-τώρα!
 ΣΟΛΝΕΣ, *πιο σοβαρά, σκύβοντας προς αυτήν, με τα χέρια στο τραπέζι*: Και πώς το φαντάζεστε;

ΧΙΑΝΤΑ, *η έκφρασή της γίνεται όλο και πιο απροσδιόριστη. Σαν να ψάχνει μέσα της. Αργά*: Το κάστρο μου θα ορθώνεται ψηλά — πιο ψηλά απ' όλα. Θα είναι ελεύθερο απ' όλες τις μεριές. Για να μπορώ να βλέπω μακριά, πέρα ως πέρα...
 ΣΟΛΝΕΣ: Και θα 'χει κι έναν πύργο, φαντάζομαι...
 ΧΙΑΝΤΑ: Έναν απίστευτα πανύψηλο πύργο. Και στην κορφή του, ένα μπαλκόνι. Θα στέκομαι εκεί —
 ΣΟΛΝΕΣ, *άθελά του πιάνει το μέτωπό του*: Δε θα ζαλίζεστε;
 ΧΙΑΝΤΑ: Και βέβαια θα ζαλίζομαι! Μα, από κει ψηλά, θα κοιτάω κάτω τους άλλους — αυτούς που χτίζουν εκκλησίες. Και σπίτια για γονείς και παιδιά... Και σεις, θα στέκεστε δίπλα μου και θα τους κοιτάτε —
 ΣΟΛΝΕΣ, *ταπεινά*: Θα επιτρέπεται στον Αρχιμάστορα ν' ανεβαίνει ως το μπαλκόνι της πριγκίπισσας;
 ΧΙΑΝΤΑ: Αν το θέλει...
 ΣΟΛΝΕΣ, *ακόμα πιο απαλά*: Το θέλει. Και θα έρθει.
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Ο Αρχιμάστορας — θα έρθει!
 ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά δε θα ξαναχτίσει ποτέ πια, ο δύστυχος!
 ΧΙΑΝΤΑ, *ζωηρά*: Θα χτίσει! Θα χτίσουμε μαζί!... Θα χτίσουμε το πιο υπέροχο, το πιο θαυμάσιο πράγμα στον κόσμο!
 ΣΟΛΝΕΣ: Τι θα 'ναι αυτό; Πέστε μου.
 ΧΙΑΝΤΑ, *του χαμογελάει και κουνάει το κεφάλι της σαν ν' απευθύνεται σε παιδί*: Οι Αρχιμάστορες είναι πολύ, πολύ κουτοί.
 ΣΟΛΝΕΣ: Το ξέρω! Αλλά πέστε μου. Τι θα είναι αυτό το υπέροχο που θα χτίσουμε μαζί;
 ΧΙΑΝΤΑ, *σωπαίνει για λίγο. Ύστερα με απροσδιόριστη έκφραση στα μάτια*: Κάστρα στον αέρα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Κάστρα στον αέρα;
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνώντας το κεφάλι*: Ναι! Ξέρετε τι είναι;
 ΣΟΛΝΕΣ: Μου είπατε: Το πιο υπέροχο πράγμα στον κόσμο.
 ΧΙΑΝΤΑ, *σηκώνεται απότομα και κάνει μια περιφρονητική χειρονομία*: Ναι! Είναι το πιο εύκολο καταφύγιο. Και το πιο εύκολο στο χτίσιμο! (Τον κοιτάει ειρωνικά.) Προπάντων για αρχιμάστορες με... με ζαλισμένη συνείδηση!
 ΣΟΛΝΕΣ, *σηκώνεται*: Από σήμερα θα χτίζουμε μαζί, Χίλντα.

ΣΟΛΝΕΣ: Και δε θέλετε να ξαναγυρίσετε;
 ΧΙΑΝΤΑ, *το ίδιο*: Τ' αγριοπούλια δε ζουν στα κλουβιά...
 ΣΟΛΝΕΣ: Θέλουν να κυνηγάνε στον ελεύθερο αέρα.
 ΧΙΑΝΤΑ, *με το ίδιο ύφος*: Και να ψάχνουν για θήραμα...
 ΣΟΛΝΕΣ, *κοιτώντας την*: Αν μπορούσαμε να ήμαστε Βίκινγκς!
 Εκείνοι είχαν το κυνήγι στο αίμα τους.
 (Η ΧΙΑΝΤΑ ανοίγει τα μάτια της αλλά μένει ασάλευτη.)
 ΧΙΑΝΤΑ: Και τι άλλο; Πέστε μου!
 ΣΟΛΝΕΣ: Ρωμαλέα συνείδηση!
 (Η ΧΙΑΝΤΑ ορθώνεται στο κάθισμά της γεμάτη ζωή. Τα μάτια της είναι ευτυχισμένα και λαμπερά.)
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνώντας το κεφάλι*: Ξέρω τι θα χτίσετε τώρα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Τότε, ξέρετε περισσότερα από μένα, Χίλντα.
 ΧΙΑΝΤΑ: Φυσικά. Οι Αρχιμάστορες είναι τόσο κουτοί!
 ΣΟΛΝΕΣ: Λοιπόν; Δε θα μου πείτε;
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνάει πάλι το κεφάλι της*: Το κάστρο!
 ΣΟΛΝΕΣ: Ποιο κάστρο;
 ΧΙΑΝΤΑ: Το κάστρο μου, ποιο άλλο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Κάστρο θέλετε τώρα;
 ΧΙΑΝΤΑ: Δε μου χρωστάτε ένα βασίλειο;
 ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι λέτε.
 ΧΙΑΝΤΑ: Εν τάξει. Μου χρωστάτε, λοιπόν, αυτό το βασίλειο.
 Και βασίλειο χωρίς κάστρο, γίνεται;
 ΣΟΛΝΕΣ, *ζωηρεύει, όλο και περισσότερο*: Αυτά τα δυο πάνε μαζί...
 ΧΙΑΝΤΑ: Πάντα. Τότε, χτίστε το — αμέσως!
 ΣΟΛΝΕΣ, *γελάει*: «Αμέσως»; Στη στιγμή;
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Τα δέκα χρόνια πέρασαν. Δεν θα περιμένω άλλο!
 Θέλω το κάστρο μου, κύριε Αρχιμάστορα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Δεν είναι παίξ-γέλασε να σας χρωστάει κανείς κάτι!
 ΧΙΑΝΤΑ: Αυτό έπρεπε να το σκεφτείτε νωρίτερα. Τώρα, είναι πολύ αργά. Λοιπόν! (Χτυπώντας το χέρι της στο τραπέζι.) Πού είναι το κάστρο μου; Το θέλω-τώρα!
 ΣΟΛΝΕΣ, *πιο σοβαρά, σκύβοντας προς αυτήν, με τα χέρια στο τραπέζι*: Και πώς το φαντάζεστε;

ΧΙΑΝΤΑ, *η έκφρασή της γίνεται όλο και πιο απροσδιόριστη. Σαν να ψάχνει μέσα της. Αργά*: Το κάστρο μου θα ορθώνεται ψηλά — πιο ψηλά απ' όλα. Θα είναι ελεύθερο απ' όλες τις μεριές. Για να μπορώ να βλέπω μακριά, πέρα ως πέρα...
 ΣΟΛΝΕΣ: Και θα 'χει κι έναν πύργο, φαντάζομαι...
 ΧΙΑΝΤΑ: Έναν απίστευτα πανύψηλο πύργο. Και στην κορφή του, ένα μπαλκόνι. Θα στέκομαι εκεί —
 ΣΟΛΝΕΣ, *άθελά του πιάνει το μέτωπό του*: Δε θα ζαλίζεστε;
 ΧΙΑΝΤΑ: Και βέβαια θα ζαλίζομαι! Μα, από κει ψηλά, θα κοιτάω κάτω τους άλλους — αυτούς που χτίζουν εκκλησίες. Και σπίτια για γονείς και παιδιά... Και σεις, θα στέκεστε δίπλα μου και θα τους κοιτάτε —
 ΣΟΛΝΕΣ, *ταπεινά*: Θα επιτρέπεται στον Αρχιμάστορα ν' ανεβαίνει ως το μπαλκόνι της πριγκίπισσας;
 ΧΙΑΝΤΑ: Αν το θέλει...
 ΣΟΛΝΕΣ, *ακόμα πιο απαλά*: Το θέλει. Και θα έρθει.
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Ο Αρχιμάστορας — θα έρθει!
 ΣΟΛΝΕΣ: Αλλά δε θα ξαναχτίσει ποτέ πια, ο δύστυχος!
 ΧΙΑΝΤΑ, *ζωηρά*: Θα χτίσει! Θα χτίσουμε μαζί!... Θα χτίσουμε το πιο υπέροχο, το πιο θαυμάσιο πράγμα στον κόσμο!
 ΣΟΛΝΕΣ: Τι θα 'ναι αυτό; Πέστε μου.
 ΧΙΑΝΤΑ, *του χαμογελάει και κουνάει το κεφάλι της σαν ν' απευθύνεται σε παιδί*: Οι Αρχιμάστορες είναι πολύ, πολύ κουτοί.
 ΣΟΛΝΕΣ: Το ξέρω! Αλλά πέστε μου. Τι θα είναι αυτό το υπέροχο που θα χτίσουμε μαζί;
 ΧΙΑΝΤΑ, *σωπαίνει για λίγο. Ύστερα με απροσδιόριστη έκφραση στα μάτια*: Κάστρα στον αέρα!
 ΣΟΛΝΕΣ: Κάστρα στον αέρα;
 ΧΙΑΝΤΑ, *κουνώντας το κεφάλι*: Ναι! Ξέρετε τι είναι;
 ΣΟΛΝΕΣ: Μου είπατε: Το πιο υπέροχο πράγμα στον κόσμο.
 ΧΙΑΝΤΑ, *σηκώνεται απότομα και κάνει μια περιφρονητική χειρονομία*: Ναι! Είναι το πιο εύκολο καταφύγιο. Και το πιο εύκολο στο χτίσιμο! (Τον κοιτάει ειρωνικά.) Προπάντων για αρχιμάστορες με... με ζαλισμένη συνείδηση!
 ΣΟΛΝΕΣ, *σηκώνεται*: Από σήμερα θα χτίζουμε μαζί, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ, με χαμόγελο, σα ν' αμφιβάλλει: Ένα αληθινό κάστρο στον αέρα;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι. Και με γερά θεμέλια!

(Ο ΡΑΓΚΝΑΡ έρχεται απ' το σπίτι. Κρατάει ένα μεγάλο στεφάνι με λουλούδια και κορδέλλες.)

ΧΙΑΝΤΑ, σε ξέσπασμα χαράς: Το στεφάνι! Ω, θα είναι θαύμα!

ΣΟΛΝΕΣ, έκπληκτος: Γιατί το φέρατε εσείς, Ράγκναρ;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Το είχα υποσχεθεί στον επιστάτη.

ΣΟΛΝΕΣ, με ανακούφιση: Είναι καλύτερα ο πατέρας σας;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Όχι.

ΣΟΛΝΕΣ: Δε χάρηκε μ' αυτό που έγραψα;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Έφτασε πολύ αργά.

ΣΟΛΝΕΣ: Πολύ αργά;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Όταν η Κάγια ήρθε σπίτι, ο πατέρας είχε χάσει τις αισθήσεις του. Έπαθε συμφόρηση...

ΣΟΛΝΕΣ: Μα τότε, πρέπει να γυρίσετε αμέσως, να μείνετε κοντά του.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Δεν με χρειάζεται πια.

ΣΟΛΝΕΣ: Μα πρέπει να πάτε.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Είναι εκείνη μαζί του...

ΣΟΛΝΕΣ, λίγο αβέβαια: Η Κάγια;

ΡΑΓΚΝΑΡ, με σκοτεινό βλέμμα: Ναι. Η Κάγια!...

ΣΟΛΝΕΣ: Πηγαίνετε κι εσείς, Ράγκναρ. Δώστε μου το στεφάνι.

ΡΑΓΚΝΑΡ, κρύβοντας ένα ειρωνικό χαμόγελο: Μη μου πείτε ότι σκοπεύετε να —

ΣΟΛΝΕΣ: Θα το πάω εγώ στην οικοδομή. (Του το παίρνει.) Εσείς γυρίστε σπίτι. Δεν θα σας χρειαστώ σήμερα.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Το ξέρω πως δε με χρειάζεστε πια. Αλλά, σήμερα, θα μείνω.

ΣΟΛΝΕΣ: Όπως θέλετε.

ΧΙΑΝΤΑ, κοντά στο κάγκελο: Κύριε Σόλνες — θα σταθώ εδώ και θα σας βλέπω!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα με βλέπετε;

ΧΙΑΝΤΑ: Θα είναι τρομερά συγκλονιστικό!

ΣΟΛΝΕΣ, χαμηλόφωνα: Αυτά — θα τα πούμε αργότερα, Χιάντα.

(Παίρνει το στεφάνι, κατεβαίνει τα σκαλιά και προχωράει στον κήπο.)

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει, κι ύστερα γυρίζει στον ΡΑΓΚΝΑΡ: Θα μπορούσατε να τον ευχαριστήσετε, τουλάχιστο.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Εγώ; Να τον ευχαριστήσω αυτόν;

ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι έπρεπε.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Εσάς μάλιστα!

ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί το λέτε αυτό;

ΡΑΓΚΝΑΡ, χωρίς να της απαντήσει: Αλλά σας προειδοποιώ, δεσποινίς Βάγγκελ. Προσέξτε! Δεν τον ξέρετε ακόμα απ' την καλή!

ΧΙΑΝΤΑ, με πάθος: Κανένας δεν τον ξέρει καλύτερα από μένα!

ΡΑΓΚΝΑΡ, γελαίει πικρά: Άκου να τον ευχαριστήσω! Για τι;

Γιατί με παραμέριζε τόσα χρόνια; Γιατί έκανε τον πατέρα μου ν' αμφιβάλλει για μένα; Έκανε εμένα τον ίδιο ν' αμφιβάλω για τον εαυτό μου; Κι όλα αυτά, μόνο και μόνο για να —

ΧΙΑΝΤΑ, σαν να μαντεύει κάτι: Για τι; Πέστε μου!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Για να την κρατήσει κοντά του.

ΧΙΑΝΤΑ, κάνοντας μια κίνηση προς αυτόν: Ποιαν; Τη... βοηθό του;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι.

ΧΙΑΝΤΑ, σφίγγοντας τις γροθιές της, απειλητικά: Ψέματα! Λέτε ψέματα!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Κι εγώ δεν το πίστευα. Σήμερα, όμως, μου το είπε η ίδια.

ΧΙΑΝΤΑ, εκτός εαυτής: Τι σας είπε; Θέλω να τ' ακούσω! Αμέσως.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Είπε πως την έχει κυριεύσει ολόκληρη. Πως δεν σέπτεται κανέναν άλλον πια... δεν θα φύγει ποτέ από κοντά του... θα μείνει μαζί του, όπου κι αν —

ΧΙΑΝΤΑ, με μάτια που αστράφτουν: Αυτό αποκλείεται!

ΡΑΓΚΝΑΡ, έχει αρχίσει να καταλαβαίνει: Ποιος θα την εμποδίσει. Εσείς;

ΧΙΑΝΤΑ, γρήγορα: Και εκείνος! Δε θα το επιτρέψει ποτέ!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Μα ναι, βέβαια! Τώρα, τα καταλαβαίνω όλα. Από δω

και μπρός, η Κάγια είναι εμπόδιο!

ΧΙΑΝΤΑ: Δεν καταλάβατε τίποτα! Θα σας πω εγώ γιατί την κράτησε κοντά του.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Γιατί;

ΧΙΑΝΤΑ: Για να κρατήσει εσάς!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Σας το είπε ο ίδιος;

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι, αλλά είναι αλήθεια! Πρέπει να είναι! (Άγρια.)
Θέλω να είναι αλήθεια!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Και μόλις ήρθατε εσείς, την έδιωξε!

ΧΙΑΝΤΑ: Εσάς, εσάς άφησε να φύγετε! Όχι εκείνην! Λέτε να ενδιαφέρεται για κορίτσια σαν κι αυτήν;

ΡΑΓΚΝΑΡ, σκέφτεται για λίγο: Θέλετε να πείτε πως... με φοβόταν, όλ' αυτά τα χρόνια;

ΧΙΑΝΤΑ: Εκείνος; Εσάς; Μεγάλη ιδέα έχετε για τον εαυτό σας!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Θα το 'χε καταλάβει, από καιρό, πως κάτι αξίζω κι εγώ... Ναι — φοβάται — δεν το βλέπετε;

ΧΙΑΝΤΑ: Και περιμένετε να το πιστέψω αυτό;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Κι όμως! Φοβάται — ο Μέγας Αρχιμάστορας! Ω, δε φοβάται να καταστρέψει την ευτυχία των άλλων — όπως του πατέρα μου και τη δικιά μου — αυτό, όχι! Αλλά για πέστε του να ανέβει μια ψυροσκαλωσιά — και θα πέσει στα γόνατα, παρακαλώντας το Θεό να τον γλιτώσει από τέτοια δοκιμασία.

ΧΙΑΝΤΑ: Ας τον βλέπατε στην κορφή του καμπαναριού, όπως εγώ — και τα λέγαμε!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Εσείς τον είδατε;

ΧΙΑΝΤΑ: Με τα ίδια μου τα μάτια! Πέρασε το στεφάνι στον ανεμοδείκτη — κι ήταν τόσο περήφανος κι ελεύθερος!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Μια και μοναδική φορά στη ζωή του — έτσι λένε. Μόνο μια!... Το 'χουμε κουβεντιάσει πολλές φορές, εμείς οι νεώτεροι. Αλλά καμμιά δύναμη στον κόσμο δε θα τον έπειθε να το ξανακάνει!

ΧΙΑΝΤΑ: Θα το ξανακάνει! Σήμερα!

ΡΑΓΚΝΑΡ, περιφρονητικά: Εμένα μου λέτε;

ΧΙΑΝΤΑ: Θα το δούμε.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Δεν θα το δούμε. Ούτε εσείς, ούτε εγώ.

ΧΙΑΝΤΑ, με παθιασμένη ορμή: Εγώ θα το δω! Θέλω — πρέπει να το δω!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Δεν θα το κάνει. Δεν τολμάει! Αυτό είναι το μεγάλο κουσούρι του μεγάλου και τρανού αρχιμάστορα!
(Η ΑΛΙΝΑ έρχεται στη βεράντα.)

ΑΛΙΝΑ: Δεν είναι εδώ; Πού πήγε;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Κάτω, με τους εργάτες.

ΧΙΑΝΤΑ: Πήρε και το στεφάνι.

ΑΛΙΝΑ, πανικόβλητη: Το στεφάνι; Θεέ μου! Θεέ μου! Μπρόβιχ, τρέξτε να τον βρείτε! Προσπαθήστε να τον γυρίσετε πίσω!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Να πω ότι τον θέλετε, κυρία Σόλνες;

ΑΛΙΝΑ: Ναι, σας παρακαλώ... Όχι, όχι! Πέστε του καλύτερα πως... ήρθαν κάποιιοι να τον δουν. Και πρέπει ν' ανέβει αμέσως.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Μάλιστα. Πηγαίνω, κυρία Σόλνες. (Κατεβαίνει τα σκαλιά του κήπου.)

ΑΛΙΝΑ: Τρέμω από αγωνία, δεσποινίς Βανγκελ.

ΧΙΑΝΤΑ: Μα γιατί φοβάστε τόσο πολύ;

ΑΛΙΝΑ: Δεν καταλαβαίνετε; Κι αν το λέει αλήθεια; Αν προσπαθήσει να ανέβει στη σκαλωσιά;

ΧΙΑΝΤΑ, έντονα: Λέτε ν' ανέβει;

ΑΛΙΝΑ: Ποιος ξέρει τι ιδέες του περνάνε απ' το κεφάλι; Είναι άξιος να κάνει ό,τι δήποτε!

ΧΙΑΝΤΑ: Α, νομίζετε, κι εσείς, πως είναι λίγο —;

ΑΛΙΝΑ: Δεν ξέρω. Ο γιατρός μου μίλησε πολύ παράξενα. Κι όσο σκέπτομαι μερικά πράγματα που άκουσα να λέει ο Χάλβαρντ...
(Ο Γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ βγάζει το κεφάλι του απ' την πόρτα της βεράντας.)

ΧΕΡΝΤΑΛ: Δε γύρισε ακόμα;

ΑΛΙΝΑ: Έστειλα να τον φωνάξουν. Ελπίζω να 'ρθει, όπου νάναι!

ΧΕΡΝΤΑΛ, πλησιάζει: Σας ζητούν μέσα, κυρία Σόλνες.

ΑΛΙΝΑ: Δεν μπορώ τώρα! Θα μείνω εδώ να τον περιμένω.

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μα ήρθαν μερικές κυρίες να σας δουν.

ΑΛΙΝΑ: Θεέ μου, — τώρα!;

ΧΕΡΝΤΑΛ: Θέλουν να παρακολουθήσουν την τελετή.

ΑΛΙΝΑ: Τότε, πρέπει να πάω.
 ΧΙΑΝΤΑ: Γιατί δεν τις διώχνετε;
 ΑΛΙΝΑ: Θα ήταν απρέπεια. Αφού ήρθαν, είναι καθήκον μου να τις δεχτώ... Αλλά εσείς μείνετε εδώ, δεσποινίς Βάνγκελ — και μιλήστε του, όταν γυρίσει.
 ΧΕΡΝΤΑΛ: Προσπαθήστε να τον καθυστερήσετε όσο γίνεται.
 ΑΛΙΝΑ: Ναι, σας παρακαλώ, δεσποινίς Βάνγκελ. Κρατήστε τον όσο μπορείτε.
 ΧΙΑΝΤΑ: Δε θάταν καλύτερα να του μιλήσετε εσείς;
 ΑΛΙΝΑ: Όχι... όχι...
 ΧΕΡΝΤΑΛ, κοιτάει προς τον κήπο: Να τος!
 ΑΛΙΝΑ: Αχ, Θεέ μου! Κι εγώ πρέπει να πάω μέσα!
 ΧΕΡΝΤΑΛ, στην ΧΙΑΝΤΑ: Μην του πείτε πως είμαι εδώ.
 ΧΙΑΝΤΑ: Έννοια σας! Όλο και κάτι άλλο θα βρούμε να κουβεντιάσουμε!
 ΑΛΙΝΑ: Και κρατήστε τον εδώ. Νομίζω πως εσείς μπορείτε, περισσότερο από κάθε άλλον.
(Η ΑΛΙΝΑ και ο γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ μπαίνουν στο σπίτι. Η ΧΙΑΝΤΑ μένει στη βεράντα, όρθια.)
 ΣΟΛΝΕΣ, ανεβαίνει τα σκαλιά: Μου είπαν ότι κάποιος με ζητάει.
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Εγώ, κύριε Σόλνες.
 ΣΟΛΝΕΣ: Εσείς, Χίλντα; Φοβήθηκα πως θα ήταν η Αλίνα και ο Γιατρός.
 ΧΙΑΝΤΑ: Πολύ εύκολα φοβάστε!
 ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι λέτε;
 ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι μου είπαν! Φοβάστε, λέει, ν' ανεβήτε στη σκαλωσιά.
 ΣΟΛΝΕΣ: Αυτό είναι άλλο!
 ΧΙΑΝΤΑ: Έχουν δίκιο, λοιπόν;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι.
 ΧΙΑΝΤΑ: Φοβάστε μην πέσετε και σκοτωθείτε;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όχι! Δεν είναι αυτό!
 ΧΙΑΝΤΑ: Αλλά;
 ΣΟΛΝΕΣ: Φοβάμαι την τιμωρία, Χίλντα.

ΧΙΑΝΤΑ: Την τιμωρία; *(Κουνάει το κεφάλι της.)* Δεν καταλαβαίνω.
 ΣΟΛΝΕΣ: Καθίστε, Χίλντα. Θα σας πω κάτι.
 ΧΙΑΝΤΑ: Σας ακούω. *(Καθίζει σ' ένα σκαμνί κοντά στα κάγκελα και τον κοιτάζει περιμένοντας.)*
 ΣΟΛΝΕΣ, πετάει το καπέλο του στο τραπέζι: Όπως ξέρετε, στην αρχή έχτιζα εκκλησίες.
 ΧΙΑΝΤΑ, κατανεύει: Το ξέρω!
 ΣΟΛΝΕΣ: Βλέπετε, γεννήθηκα σ' ένα χωριουδάκι... Η οικογένειά μου ήταν πολύ θεοφοβούμενη. Κι εγώ πίστευα πως η πιο σπουδαία δουλειά είναι να φτιάχνεις εκκλησίες.
 ΧΙΑΝΤΑ: Ναι.
 ΣΟΛΝΕΣ: Λοιπόν... έχτιζα μικρά ταπεινά ξωκκλήσια, με τέτοιο πάθος κι αγάπη κι ευλάβεια, που —
 ΧΙΑΝΤΑ: Που;
 ΣΟΛΝΕΣ: Που θα έπρεπε να είναι ευχαριστημένος μαζί μου...
 ΧΙΑΝΤΑ: Ποιος;
 ΣΟΛΝΕΣ: Εκείνος... εκείνος, που οι εκκλησίες υμνούσαν τη δόξα του.
 ΧΙΑΝΤΑ: Και νομίζετε πως δεν ήταν ευχαριστημένος;
 ΣΟΛΝΕΣ, ειρωνικά: Εκείνος; Ευχαριστημένος μαζί μου; Εκείνος, που άφισε το τελώνιο να με κατακυριεύσει; Εκείνος, που έβαλε στη δουλειά μου τους... τους —
 ΧΙΑΝΤΑ: Δαίμονες;
 ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, τους δαίμονες! — τους καλούς και τους κακούς...
 Όχι!... Κάποτε κατάλαβα πως δεν ήταν ευχαριστημένος μαζί μου. *(Μυστηριακά.)* Γι' αυτό έκαψε το παλιό σπίτι.
 ΧΙΑΝΤΑ: Αλήθεια;
 ΣΟΛΝΕΣ: Μα ναι, δεν το βλέπετε; Μου έδωσε την ευκαιρία να γίνω μεγάλος μάστορας και να χτίζω όλο και πιο λαμπρές εκκλησίες για κείνον. Στην αρχή, δεν είχα καταλάβει τι ήθελε. Ξαφνικά, όμως, φωτίστηκε.
 ΧΙΑΝΤΑ: Πότε;
 ΣΟΛΝΕΣ: Όταν έχτισα το καμπαναριό στο Λάϊζάνγκερ.

ΧΙΑΝΤΑ: Το 'ξερα!

ΣΟΛΝΕΣ: Μονάχος μου, σ' αυτόν τον άγνωστό μου τόπο, είχα όλο τον καιρό να σκεφτώ και ν' αναρωτηθώ. Και τότε, είδα ολοκάθαρα γιατί πήρε κοντά του τα παιδιά μου: Για να μην έχω κανένα δεσμό με τίποτα. Ούτε αγάπη, ούτε ευτυχία — τίποτα! Να μην είμαι παρά μόνο Αρχιμάστορας. Και σ' όλη μου τη ζωή, να χτίζω μονάχα για εκείνον! (Γελάει.) Αλλά τα πράγματα δεν γίναν έτσι...

ΧΙΑΝΤΑ: Τι κάνατε;

ΣΟΛΝΕΣ: Πρώτα, έφαξα βαθιά μέσα μου... δοκίμασα τον εαυτό μου.

ΧΙΑΝΤΑ: Και ύστερα;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Υστερα, έκανα το ακατόρθωτο — όπως εκείνος!

ΧΙΑΝΤΑ: Δηλαδή;

ΣΟΛΝΕΣ: Ποτέ δεν είχα μπορέσει ν' ανέβω, σε μεγάλο ύψος. Εκείνη την ημέρα, όμως, το κατάφερα!

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι. Το καταφέρατε!

ΣΟΛΝΕΣ: Κι όπως στεκόμουν εκεί ψηλά, πιο ψηλά απ' όλους κι απ' όλα, του είπα: «'Ακουσέ με, Παντοδύναμι! Από σήμερα, θα είμαι κι εγώ ελεύθερος αρχιμάστορας, όπως εσύ. Δε θα χτίσω πια άλλες εκκλησίες για σένα. Θα χτίζω σπίτια για τους ανθρώπους!»

ΧΙΑΝΤΑ, με μεγάλα, λαμπερά μάτια: Αυτό ήταν το τραγούδι που άκουγα στον άνεμο!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι, αυτό! Στο τέλος, όμως, με νίκησε!

ΧΙΑΝΤΑ: Τι θέλετε να πείτε;

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει αποκαρδιωμένος: Τα περίφημα σπίτια που έφτιαχνα τόσα χρόνια, δεν αξίζουν τίποτα!

ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι λέτε τώρα;

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι! Γιατί, τώρα επιτέλους, κατάλαβα πως είναι άχρηστα γι' αυτούς που ζουν εκεί μέσα. Δεν μπορούν να τους κάνουν ευτυχισμένους. Και για μένα θα ήταν άχρηστο ένα σπίτι — αν είχα. (Γελάει σιγανά και πικρά.) Έτσι, όταν μετρώ τι έκανα, το άθροισμα είναι μηδέν. Δεν έχω χτίσει τίποτα πραγματικά. Και δεν θυσίασα τίποτα για να χτίσω.

'Όλα είναι τίποτα. Τίποτα, Τίποτα!

ΧΙΑΝΤΑ: Και δε θα ξαναχτίσετε ποτέ πια;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Ισα-ίσα! Τώρα, θ' αρχίσω!

ΧΙΑΝΤΑ: Τι θα χτίσετε; Πέστε μου!

ΣΟΛΝΕΣ: Θα χτίσω το μόνο πράγμα, όπου μπορεί να υπάρξει ανθρώπινη ευτυχία.

ΧΙΑΝΤΑ, τον κοιτάει κατάματα: Κάστρα στον αέρα!

ΣΟΛΝΕΣ: Ναι! Κάστρα στον αέρα.

ΧΙΑΝΤΑ: Θα ζαλιστείτε στα μισά του δρόμου!

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όχι, αν ανεβούμε χέρι-χέρι, Χιλντα!

ΧΙΑΝΤΑ: Οι δυο μας μόνο; Κανέναν άλλος;

ΣΟΛΝΕΣ: Ποιος άλλος;

ΧΙΑΝΤΑ, κρύβοντας την ενόχλησή της: Αυτήν την Κάγια, ας πούμε. Δεν θα την πάρετε μαζί σας, την καημενούλα;

ΣΟΛΝΕΣ: 'Όστε, αυτά σας έλεγε η Αλίνα τόση ώρα!

ΧΙΑΝΤΑ: Είναι αλήθεια ή δεν είναι;

ΣΟΛΝΕΣ, θυμωμένα: Δεν πρόκειται να σας απαντήσω. Πρέπει να μου έχετε εμπιστοσύνη. Απόλυτη!

ΧΙΑΝΤΑ: Δέκα ολόκληρα χρόνια, σας πίστευα. Τυφλά κι απόλυτα.

ΣΟΛΝΕΣ: Και πρέπει να εξακολουθήσετε να με πιστεύετε.

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι, αν σας ξαναδώ ελεύθερο εκεί ψηλά!

ΣΟΛΝΕΣ, θλιμμένα: Αυτά δε γίνονται κάθε μέρα, Χιλντα.

ΧΙΑΝΤΑ, με πάθος: Γίνονται! Το θέλω! (ΙΚετευτικά.) Μια φορά!

Για μια μόνο φορά, κάντε πάλι το ακατόρθωτο!

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάζει βαθιά στα μάτια: Αν το κατορθώσω, Χιλντα, θα σταθώ εκεί πάνω και θα του μιλήσω. Όπως τότε.

ΧΙΑΝΤΑ, με αυξανόμενο ενθουσιασμό: Τι θα του πείτε;

ΣΟΛΝΕΣ: Θα του πω: «'Ακουσέ με, Παντοδύναμι. Κρίνε με όπως νομίζεις. Αλλά από σήμερα, θα χτίσω το πιο υπέροχο πράγμα στον κόσμο —»

ΧΙΑΝΤΑ, παρασυρμένη: Ναι!

ΣΟΛΝΕΣ: «Με την πριγκήπισσα που αγαπώ»...

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Ναι!

ΣΟΛΝΕΣ: Κι ύστερα, θα του πω: «Τώρα, θα κατέβω να τη βρω».

Θα την αγκαλιάσω, θα τη φιλήσω —»

ΧΙΑΝΤΑ: Πολλές φορές! Να του το πείτε αυτό!

ΣΟΛΝΕΣ: «Πολλές, πολλές φορές», θα του πω.

ΧΙΑΝΤΑ: Κι ύστερα;

ΣΟΛΝΕΣ: Θ' ανεμίσω το καπέλο μου — θα κατέβω στη γη — και θα κάνω αυτό που του είπα.

ΧΙΑΝΤΑ, με απλωμένα χέρια: Τώρα, σας βλέπω όπως τότε, που άκουσα το τραγούδι στον άνεμο!

ΣΟΛΝΕΣ, την κοιτάει με σκυμμένο κεφάλι: Χιάντα, πως γίνετε αυτή που είστε;

ΧΙΑΝΤΑ: Πώς με κάνατε αυτό που είμαι;

ΣΟΛΝΕΣ, γρήγορα κι αποφασιστικά: Η πριγκήπισσα θ' αποκτήσει το κάστρο της.

ΧΙΑΝΤΑ, χαρούμενα, χτυπώντας τα χέρια: Το υπέροχο, το πανέμορφο κάστρο μου! Το κάστρο μας στον αέρα!

ΣΟΛΝΕΣ: Με γερά θεμέλια!

(Στο δρόμο έχει μαζευτεί κόσμος που φαίνεται αγνά μέσ' απ' τα δέντρα. Από το καινούριο σπίτι, ακούγεται η μπάντα. Η ΑΛΙΝΑ, φορώντας γούνινο γιακά, ο γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ, κρατώντας το άσπρο της σάλι, και μερικές ΚΥΡΙΕΣ, βγαίνουν από το σπίτι. Την ίδια στιγμή, έρχεται ο ΡΑΓΚΝΑΡ από τον κήπο.)

ΑΛΙΝΑ, στον ΡΑΓΚΝΑΡ: Θα έχουμε και μουσική;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Ναι, είναι η μπάντα του σωματείου μας. *(Στον ΣΟΛΝΕΣ.)* Ο επιστάτης είναι έτοιμος ν' ανέβει με το στεφάνι.

ΣΟΛΝΕΣ, παίρνει το καπέλο του: Καλά. Κατεβαίνω κι εγώ.

ΑΛΙΝΑ, ανήσυχα: Είναι απαραίτητο, Χάλβαρντ;

ΣΟΛΝΕΣ, κοφτά: Πρέπει να πάω κάτω, με τους εργάτες!

ΑΛΙΝΑ: Και θα μείνεις κάτω, Χάλβαρντ; Θα μείνεις κάτω μαζί τους;

ΣΟΛΝΕΣ: Έτσι δεν κάνω πάντα; *(Κατεβαίνει τα σκαλιά και πάει στον κήπο.)*

ΑΛΙΝΑ, του φωνάζει: Πες στον επιστάτη να προσέχει! Μην το ξεχάσεις, Χάλβαρντ.

ΧΕΡΝΤΑΛ, στην ΑΛΙΝΑ: Είδατε που είχα δίκιο; Τις ξέχασε αυτές τις τρέλες.

ΑΛΙΝΑ: Έφυγε ένα βάρος απ' το στήθος μου! Δυο εργάτες έχουν γκρεμιστεί από κει ψηλά. Κι έμειναν στον τόπο! *(Στην ΧΙΑΝΤΑ.)* Σας ευχαριστώ, δεσποινίς Βάνγκελ, που τον μεταπίεσατε. Εγώ δεν θα τα κατάφερα ποτέ!

ΧΕΡΝΤΑΛ, πειραχτικά: Έννοια σας! Η δεσποινίς Βάνγκελ τα καταφέρνει μια χαρά σε κάτι τέτοια!

(Η ΑΛΙΝΑ και ο γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ πλησιάζουν τις ΚΥΡΙΕΣ, που στέκουν στα σκαλιά και κοιτάνε πέρα απ' τον κήπο. Η ΧΙΑΝΤΑ μένει όρθια μπροστά. Ο ΡΑΓΚΝΑΡ την πλησιάζει...)

ΡΑΓΚΝΑΡ, χαμηλόφωνα, προσπαθώντας να μη γελάσει: Δεσποινίς Βάνγκελ — βλέπετε εκείνους τους νέους στο δρόμο;

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι.

ΡΑΓΚΝΑΡ: Είναι οι συμφοιτητές μου. Έρθαν για τον Αρχιμάστορα.

ΧΙΑΝΤΑ: Για ποιο λόγο;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Να τον δουν — που δεν θα τολμήσει ν' ανέβει ούτε στη σκεπή του ίδιου του σπιτιού του.

ΧΙΑΝΤΑ: Όστε γι' αυτό μαζεύτηκαν εδώ!

ΡΑΓΚΝΑΡ, θυμωμένα και ειρωνικά: Ναι. Όλα αυτά τα χρόνια μας κρατούσε κάτω. Τώρα, θέλουμε να τον δούμε να μένει κάτω αυτός.

ΧΙΑΝΤΑ: Αποκλείεται!

ΡΑΓΚΝΑΡ, χαμογελώντας: Τι μου λέτε; Και πού θα τον καμαρώσουμε, κατά τη γνώμη σας;

ΧΙΑΝΤΑ: Ψηλά! Ψηλά στην κορφή του πύργου!

ΡΑΓΚΝΑΡ, γελάει: Αυτόν; Αστειεύεστε;

ΧΙΑΝΤΑ: Θέλει ν' ανέβει. Και θ' ανέβει. Θα το δείτε!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Θέλει. Αυτό είναι σίγουρο! Δεν μπορεί, όμως! Θα ζαλιστεί στη μέση του δρόμου. Και θα γυρίσει πίσω, σούρνοντας στα τέσσερα!

ΧΕΡΝΤΑΛ, δείχνοντας το καινούριο σπίτι: Κοιτάξτε! Ο επιστάτης ανεβαίνει στη σκαλωσιά.

ΑΛΙΝΑ: Κρατάει το στεφάνι! Ω, ελπίζω να είναι προσεχτικός!

ΡΑΓΚΝΑΡ, κοιτάει, μη πιστεύοντας τα μάτια του, κι ύστερα φωνάζει: Μα αυτός είναι ο—!

ΧΙΑΝΤΑ, θριαμβευτικά: ... ο Αρχιμάστορας!

ΑΛΙΝΑ, με κραυγή τρόμου: Ναι! Είναι ο Χάλβαρντ!... Θέε μου! Χάλβαρντ! Χάλβαρντ!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Σσστ! Μη φωνάζετε!

ΑΛΙΝΑ, εκτός εαυτής: Πρέπει να τρεξω κοντά του... να τον φέρω πίσω!...

ΧΕΡΝΤΑΛ, συγκρατώντας την: Μην κουνηθείτε... μην κουνηθεί κανένας!... Σιωπάστε!

ΧΙΑΝΤΑ, ακίνητη, παρακολουθεί τον ΣΟΛΝΕΣ με τα μάτια: Ανεβαίνει! Κι άλλο! Κι άλλο! Πιο ψηλά! Πιο ψηλά! Κοιτάξτε.

ΡΑΓΚΝΑΡ, κρατώντας την αναπνοή του: Πρέπει να κατέβει τώρα! Πρέπει...

ΧΙΑΝΤΑ: Ανεβαίνει! Ανεβαίνει!... Όπου να 'ναι φτάνει!

ΑΛΙΝΑ: Δεν αντέχω να τον βλέπω! Θα πεθάνω απ' το φόβο μου!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μην κοιτάτε!

ΧΙΑΝΤΑ: Νάτος! Έφτασε! Στην κορφή!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Μη σαλέψει κανένας! Ακούτε;

ΧΙΑΝΤΑ, αγαλλιάζοντας, με εσωτερική ένταση: Επιτέλους! Επιτέλους! Είναι πάλι μεγάλος! Ελεύθερος!

ΡΑΓΚΝΑΡ, άλαλος σχεδόν: Μά αυτό είναι —

ΧΙΑΝΤΑ: Έτσι τον έβλεπα, δέκα ολόκληρα χρόνια! Στέκεται αλύγιστος! Είναι τρομερά συγκλονιστικό! Δείτε! Κρεμάει το στεφάνι στον ανεμοδείκτη!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Δεν μπορώ να το πιστέψω! Είναι αδύνατο!

ΧΙΑΝΤΑ: Ναι! Αυτό κάνει τώρα! Το ακατόρθωτο! (Με αιγιματική έκφραση.) Βλέπετε κανέναν άλλον πλάι του;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Κανέναν.

ΧΙΑΝΤΑ: Κι όμως! Σαν να παλεύει με κάποιον!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Κάνετε λάθος.

ΧΙΑΝΤΑ: Το τραγούδι... δεν ακούτε το τραγούδι;

ΡΑΓΚΝΑΡ: Είναι ο άνεμος που σφυρίζει στα δέντρα!

ΧΙΑΝΤΑ: Όχι! Τραγούδι είναι! Το ακούω! (Φωνάζει δυνατά με χαρούμενη έκσταση.) Δείτε! Δείτε! Ανεμίζει το καπέλο του! Μας χαιρετάει!.. Χαιρετίστε τον κι εσείς... χαιρετίστε τον!... Επί τέλους — ανέβηκε, νίκησε! (Αρπάζει το άσπρο σάλι απ' το

γιατρό, το κουνάει και φωνάζει στον ΣΟΛΝΕΣ.) Ζήτη ο Αρχιμάστορας Σόλνες!

ΧΕΡΝΤΑΛ: Πάψτε! Πάψτε! Για τ' όνομα του Θεού, σταματήστε! (ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ στη βεράντα κουνάνε τα μαντήλια τους. Ζητωκραυγές ακούγονται στο δρόμο. Μια ξαφνική σιωπή. Έπειτα, το πλήθος βγάζει μια κραυγή τρόμου. Ένα ανθρώπινο σώμα και, μαζί, μερικά σανίδια και ξύλινα κομμάτια, φαίνονται αμυδρά να πέφτουν ανάμεσα στα δέντρα.)

ΑΛΙΝΑ και ΚΥΡΙΕΣ ταυτόχρονα: Πέφτει! Πέφτει! (Η ΑΛΙΝΑ παραπατάει και λιποθυμάει. Οι ΚΥΡΙΕΣ την παίρνουν στην αγκαλιά τους, με κραυγές σύγχισης. Το πλήθος στο δρόμο, ορμάει στον κήπο, σπάζοντας το φράχτη. Ο Γιατρός ΧΕΡΝΤΑΛ τρέχει προς τα εκεί. Μικρή παύση.)

ΧΙΑΝΤΑ, κοιτώντας ψηλά, λέει σαν μαρμαρωμένη: Ο Αρχιμάστορας μου!

ΡΑΓΚΝΑΡ, τρέμοντας, ακουμπάει στο κάγκελλο: Θα σκοτώθηκε αμέσως... Θα 'γινε χίλια κομμάτια.

ΜΙΑ ΚΥΡΙΑ, καθώς οι ΑΛΛΕΣ βοηθάνε την ΑΛΙΝΑ να μπει στο σπίτι: Το γιατρό! Τρέξτε για το γιατρό!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Δε μπορώ να σαλέψω!

ΚΥΡΙΑ: Φωνάζτε τον!

ΡΑΓΚΝΑΡ, προσπαθεί να φωνάζει προς τα έξω: Ζει; Είναι—;

ΜΙΑ ΦΩΝΗ, από κάτω: Ο Αρχιμάστορας είναι νεκρός!

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ, κοντύτερα: Έπεσε στο λατομείο... το κεφάλι του έγινε λειώμα!

ΧΙΑΝΤΑ, γυρνάει στον ΡΑΓΚΝΑΡ και λέει σιγά: Δεν τον βλέπω πια εκεί ψηλά!

ΡΑΓΚΝΑΡ: Είναι τρομερό! Τελικά, δεν μπόρεσε ν' ανέβει!

ΧΙΑΝΤΑ, σαν μαγεμένη, με μεθυσμένο θρίαμβο στη φωνή: Κι όμως! Έφτασε στην κορφή! Κι άκουσα άρπες στον αέρα! (Κουνάει το σάλι και φωνάζει με άγρια έκσταση.) Ο Αρχιμάστορας μου!...